

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ &
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΑ ΜΟΝΑΔΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ**

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ
1^{ης} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
του Προγράμματος ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2014 - 2020**

ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2016

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΑ

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

του προγράμματος ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014 - 2020

ΤΕΤΑΡΤΗ 4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2016

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΧΑΡ. ΚΑΣΙΜΗΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ - ΕΓΓΡΑΦΗ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ – ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

- ✓ Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης (Επ.Πα) – Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων
- ✓ Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
- ✓ Αναπληρωτής Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
- ✓ Εκπρόσωπος Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού
- ✓ Πρόεδρος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας
- ✓ Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

- ✓ Διαπίστωση απαρτίας μελών της Επ.Πα.
- ✓ Έγκριση Ημερήσιας Διάταξης
- ✓ Έγκριση Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας Επ.Πα.

ΔΙΑΛΕΙΜΑ

1^ο ΜΕΡΟΣ: ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ

- ✓ Εισήγηση Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων
- ✓ Παρουσίαση ΠΑΑ 2014-2020 & χρονοδιάγραμμα έναρξης υλοποίησής του
- ✓ Παρουσίαση Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης και Εφαρμογής, Οργανισμού Πληρωμών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ΠΑΑ 2014-2020
- ✓ Βασικές Αρχές Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου
- ✓ Πρόοδος εκπλήρωσης των εκ των προτέρων Αιρεσιμοτήτων του ΠΑΑ 2014-2020

ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

ΔΙΑΛΕΙΜΑ

2^ο ΜΕΡΟΣ: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΑ 2014-2020

- ✓ Βασικές Αρχές Κριτηρίων Επιλογής συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΠΑΑ 2014-2020
- ✓ Επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ)
- ✓ Βασικές Αρχές Νέου ΟΠΣΑΑ
- ✓ Παρουσίαση Πλάνου Αξιολόγησης ΠΑΑ 2014-2020
- ✓ Συντονισμός συγχρηματοδοτούμενων έργων για τις Προστατευόμενες Περιοχές: σχεδιασμός και πεπραγμένα
- ✓ Σχέδιο Δράσης για το μετριασμό του ποσοστού σφάλματος στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
- ✓ Δικτύωση και Δημοσιότητα στο ΠΑΑ 2014-2020

ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

ΔΙΑΛΕΙΜΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 1^{ΗΣ} Επ.Πα. ΠΑΑ 2014-2020

– ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ Επ.Πα.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ - ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Καλημέρα σας, καλώς ήρθατε στη σημερινή 1^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης. Κύριε Υπουργέ, κύριοι Περιφερειάρχες, κύριε εκπρόσωπε της Γενικής Γραμματείας ΕΣΠΑ, αγαπητοί συνάδελφοι Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων, κύριοι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αγαπητοί εκπρόσωποι των Υπηρεσιών και φορέων, αξιότιμοι προσκεκλημένοι, σας καλωσορίζουμε στη σημερινή εκδήλωση, είναι ιδιαίτερη η χαρά μας γιατί όπως γνωρίζετε μετά από την κοπιώδη προσπάθεια πολλών ανθρώπων όλους τους περασμένους μήνες, η χώρα μας έχει πλέον εγκεκριμένο πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2020.

Είναι ένα πρόγραμμα που θα το χαρακτηρίζα εξαιρετο πολυεργαλείο για να στηρίξει την παραγωγική αναδιάρθρωση της γεωργίας, αλλά και την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

Είμαστε ιδιαίτερα ευτυχείς που έχουμε εξασφαλίσει μια τόσο σημαντική αντιπροσωπευτική εταιρική σχέση και εκπροσώπηση για τη σημερινή 1^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Ζητώ την κατανόησή σας για το γεγονός ότι η πίεση να ολοκληρώσουμε το πέρασμα των ανειλημμένων υποχρεώσεων του ΠΑΑ 2007-2013 στο νέο πρόγραμμα, όπως και να διαμορφώσουμε το θεσμικό πλαίσιο του νέου προγράμματος δημιούργησαν ένα ασφυκτικό θα έλεγα χρονικό περιβάλλον που δεν μας επέτρεψε να σας διαθέσουμε νωρίτερα από ό,τι πράξαμε, όλα τα υλικά του φακέλου για την καλύτερη προετοιμασία σας.

Ζούμε στην εποχή της χωροχρονικής συμπίεσης και έτσι είμαστε τελικά αναγκασμένοι να πορευτούμε. Σας καλωσορίζω και πάλι και δίνω αμέσως τον λόγο στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τον κ. Ευάγγελο Αποστόλου για να απευθύνει το χαιρετισμό του στη σημερινή 1^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Κύριε Υπουργέ.

Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι κι εγώ με χαρά χαιρετίζω σήμερα την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης του νέου προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 με την οποία ουσιαστικά σηματοδοτείται η έναρξη της νέας προγραμματικής περιόδου όπως πολλές φορές έχουμε εξαγγείλει και έχουμε δεσμευτεί.

Το νέο πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης όπως αναμορφώθηκε και εγκρίθηκε την προηγούμενη χρονιά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να αποτελέσει τη βασική αιχμή -όχι βέβαια τη μοναδική- για την υλοποίηση μιας σειράς εφαρμόσιμων μέτρων, που στοχεύουν στην αντιμετώπιση χρόνιων διαρθρωτικών προβλημάτων και παθογενειών της ελληνικής οικονομίας ιδιαίτερα της αγροτικής, αφού εντάσσεται σε ένα συνολικότερο εθνικό στρατηγικό σχεδιασμό για την αγροτική ανάπτυξη και την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό και με δεδομένες τις υφιστάμενες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα, και τις εξ αυτών δυσκολίες σε όλους τους τομείς που αντιμετωπίζει ο αγροτικός πληθυσμός και οι ασχολούμενοι με τον πρωτογενή και όχι μόνο τομέα, οι προσδοκίες από το νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης είναι μεγάλες, σε όρους τόσο χρηματοδοτικής συνεισφοράς όσο και κυρίως ουσιαστικής συνεισφοράς στην προσπάθεια αναπροσανατολισμού του παραγωγικού και αναπτυξιακού μας προτύπου.

Κυρίες και κύριοι, η μόνη διέξοδος είναι να αποκτήσει η χώρα μας αναπτυξιακή στόχευση, αξιοποιώντας και εξειδικεύοντας τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και διορθώνοντας τα δομικά της προβλήματα.

Η επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας μπορεί να επιτευχθεί με βασικές συνιστώσες την γνώση και την καινοτομία, την προστασία φυσικών πόρων και τη προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την εξωστρέφεια, την απασχόληση και την συνοχή του κοινωνικού της ιστού, ιδίως στην περιφέρεια. Και το νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης διαθέτει μια τέτοια ολοκληρωμένη προσέγγιση, ώστε να συμβάλλει αποτελεσματικά σ' αυτούς τους στόχους.

Ο αγροτικός χώρος της Ελλάδας αποτελεί ένα δυναμικό μωσαϊκό με περιοχές, οι οποίες διαφέρουν σε ό,τι αφορά στην οικονομική και τομεακή τους ανάπτυξη, στην κοινωνική και δημογραφική τους σύνθεση, στις ικανότητες του ανθρώπινου δυναμικού τους, στην περιβαλλοντική και πολιτισμική τους αξία.

Η στρατηγική του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξη λαμβάνοντας υπόψη τον πολυδιάστατο ακριβώς χαρακτήρα των αγροτικών

περιοχών της χώρας, αποτελεί ουσιαστικά σημείο εκκίνησης νέων καινοτόμων παρεμβάσεων στο αγρο-διατροφικό σύστημα και είναι μια κατ' εξοχήν χωρική στρατηγική, που θα προσεγγίσει τις ανάγκες κάθε ξεχωριστής ενότητας του αγροτικού χώρου, στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης συνολικής πολιτικής και ενός ενιαίου εθνικού στρατηγικού σχεδίου, στο οποίο προβλέπεται μεταξύ των άλλων και η αποκεντρωμένη υλοποίηση επιλεγμένων παρεμβάσεων, βάσει εκχώρησης αρμοδιοτήτων διαχείρισης και εφαρμογής σε περιφερειακό επίπεδο.

Οι συνολικοί πόροι του νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, κοινοτικοί πόροι μαζί με εθνική και ιδιωτική συμμετοχή, που θα αγγίξουν τα 7 δις € για όλη την προγραμματική περίοδο, θα κατευθυνθούν και θα υπηρετήσουν την στρατηγική για την αγροτική ανάπτυξη, μέσα από αναπτυξιακές και περιβαλλοντικές παρεμβάσεις που θα στοχεύουν σε βασικές μας προτεραιότητες και επιλογές, όπως είναι:

- ✓ Η βελτίωση της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των εγχώριων αγρο-διατροφικών προϊόντων.
Η αναδιάρθρωση βασικών παραγωγικών κλάδων και τομέων της αγροτικής οικονομίας της υπαίθρου, με ιδιαίτερη έμφαση στην κτηνοτροφία.
- ✓ Η αντιμετώπιση της ανεργίας κυρίως των νέων σε συνδυασμό με την παροχή κινήτρων για την ηλικιακή αναζωογόνηση του πρωτογενή τομέα και η στήριξη των νέων γεωργών, δημιουργώντας προϋποθέσεις ώστε η αγροτική δραστηριότητα να είναι η βασική τους επιλογή με μακροχρόνιο ορίζοντα.
- ✓ Η αειφόρος ανάπτυξη του αγροτοδιατροφικού συμπλέγματος και των δασικών οικοσυστημάτων, στο σύνολο των αγροτικών περιοχών.
- ✓ Η αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στην ύπαιθρο χώρα και
- ✓ Η δημιουργία στενών σχέσεων αγροτικού, πολιτισμικού και τουριστικού τομέα με στόχο την παροχή και ενιαίου, ποιοτικού, τουριστικού προϊόντος.

Αυτές τις επιτυχημένες εφαρμογές του Προγράμματος, σε αντίθεση με το παρελθόν, θα την πραγματοποιήσουμε

- μέσα από την εμπροσθοβαρή και έγκαιρη υλοποίηση του. Δε θα αφήσουμε για το τέλος της προγραμματικής περιόδου πόρους, με αποτέλεσμα την μη αξιοποίηση τους,
- μέσα από την απλούστευση των διαδικασιών ταυτόχρονα με τη στήριξη της τεχνογνωσίας και της ικανότητας των Υπηρεσιών και δικαιούχων (γεωργών, επενδυτών, φορέων) να υλοποιήσουν τα έργα τους,
- μέσα από τις προγραμματισμένες - περιοδικές προσκλήσεις των Μέτρων με σκοπό την έγκαιρη προετοιμασία των ενδιαφερόμενων,
- μέσα από το σημαντικό περιορισμό των χρόνων αξιολόγησης, ένταξης και πληρωμής των έργων, παράγοντες που οδήγησαν σε αναποτελεσματικότητα το προηγούμενο Πρόγραμμα,
- μέσα από την συνεχή περιοδική αξιολόγηση με κριτήριο, όχι μόνο την απορροφητικότητα των πόρων, αλλά και την μετρήσιμη αποτελεσματικότητα ώστε να είναι εφικτή η πιθανή τροποποίηση η αναπροσαρμογή επί μέρους τομέων η έργων,
- -μέσα από την αντιμετώπιση της ρευστότητας των αγροτών, των επενδυτών και των φορέων που τους εμποδίζει να υλοποιήσουν τα έργα στις σημερινές δύσκολες οικονομικά συνθήκες και τέλος
- μέσα από τη διαφοροποίηση της φιλοσοφίας επιλογής των δημόσιων επενδύσεων και έργων, υπέρ των μικρών, χρήσιμων και εντελώς αναγκαίων για τους στόχους του προγράμματος έργων.

Η εξυπηρέτηση των βασικών αυτών στρατηγικών επιλογών και προτεραιοτήτων μας μέσα από τον νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης αποτελεί το στοίχημα και τη μεγάλη πρόκληση για τη νέα προγραμματική περίοδο, που ουσιαστικά, όπως σας είπα και στην αρχή ξεκινά σήμερα με την 1η Επιτροπή Παρακολούθησης.

Πιστεύω ότι με τη συνεισφορά όλων σας, με ειλικρινή και ουσιαστική ενημέρωση και συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους, (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αγρότες, επενδυτές, κοινωνικούς εταίρους), θα αποτελέσει μια δημιουργική και παραγωγική περίοδο ανασυγκρότησης του αγροτικού χώρου.

Θέλω να σας ευχαριστήσω για την συμμετοχή σας και να σας καλέσω, ως μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος να συμβάλλετε κι εσείς σ' αυτή την προσπάθεια.

Κυρίες και κύριοι, η Κυβέρνησή μας είναι υποχρεωμένη, σε δύσκολες δημοσιονομικά και παραγωγικά συνθήκες, να επιλύσει ταχύτατα, οικονομικά, διαρθρωτικά και κοινωνικά προβλήματα σε νεκρό χρόνο, υπό την πίεση μάλιστα μιας συμφωνίας, που απαιτεί άμεσα μέτρα και με επώδυνες επιπτώσεις, ώστε γρήγορα να ολοκληρωθεί η πρώτη αξιολόγηση και να μπούμε στη φάση της ανάπτυξης, όπου ο αγροτικός χώρος θα έχει πρωτεύοντα ρόλο.

Μάλιστα, για τον αγροτικό χώρο έχουμε ως σήμερα κατορθώσει οι επιπτώσεις αυτές να είναι ελάχιστες έως ανύπαρκτες. Και το ίδιο θα συμβεί και με το φορολογικό και το ασφαλιστικό που ολοκληρώνουμε αυτές τις ημέρες τη συζήτηση με τους θεσμούς. Αυτή την εντολή μας έδωσε ο αγροτικός κόσμος, την υπηρετήσαμε, την υπηρετούμε και θα την υπηρετήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις.

Το να ολοκληρωθεί η διαπραγμάτευση και να κλείσει επιτυχώς η πρώτη αξιολόγηση χωρίς χρονοτριβή, αποτελεί όπως ξέρετε προτεραιότητα για τη χώρα μας, αλλά είναι και προς όφελος όλων, ειδικά στις σημερινές πολύ δύσκολες συνθήκες που η Ευρώπη δοκιμάζεται πολλαπλώς.

Γι' αυτό και η στάση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου όπως προκύπτει από τις συνομιλίες που είδαν το φως της δημοσιότητας, είναι μια στάση προβληματική και δογματική, μια στάση που υπονομεύει την ολοκλήρωση της διαπραγμάτευσης. Η Ελληνική κυβέρνηση δεν πρόκειται να επιτρέψει σε κανέναν να παίζει με τις τύχες της χώρας.

Καλή αρχή και καλή επιτυχία στο νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ κ. Υπουργέ. Ο αναπληρωτής Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ο κ. Μπόλαρης ασθενεί και δεν μπορεί να απευθύνει χαιρετισμό. Δίνω αμέσως τον λόγο στον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικής, Ανάπτυξης και Τουρισμού κ. Φίρμπα να απευθύνει ένα σύντομο χαιρετισμό.

Γ. ΦΙΡΜΠΑΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ κ. Πρόεδρε. Εκ μέρους της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού τόσο τον αρμόδιο Υπουργό για το ΕΣΠΑ όσο για το Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ τον κ. Κορκολή, ο Υφυπουργός ήταν ο κ. Χαρίσης, χαιρετίζουμε την επίσημη έναρξη ενός από τα σημαντικότερα προγράμματα της νέας προγραμματικής περιόδου.

Ένα πρόγραμμα, το οποίο μπορεί να συμβάλλει στην εκπλήρωση του συνολικού αναπτυξιακού οράματος της χώρας, βασισμένο σε ένα νέο, φιλόδοξο, αναπτυξιακό υπόδειγμα.

Μετά από ένα διάλειμμα μιας προγραμματικής περιόδου τα προγράμματα του ΕΣΠΑ και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργίου Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης αλλά και το πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας, βρίσκονται και πάλι μαζί.

Μπορεί να μην πετύχαμε την πολυταμειακότητα που αρχικά είχε σχεδιαστεί ως νέα προσέγγιση για τα προγράμματα της νέας περιόδου, διότι δεν το επέτρεψε ο κανονισμός, αλλά έχουμε διαμορφώσει από κοινού προοπτικές σημαντικότερων συνεργασιών και συμπληρωματικοτήτων, συνεργιών με τη γενναία απόφαση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το πρόγραμμα να εκχωρήσει, όπως είχε συμφωνηθεί, σημαντικότερους πόρους προς τις Περιφέρειες για διαχείριση. Γεγονός, που θα επιτρέψει την καλύτερη από πλευράς και Περιφερειών αλλά και από πλευράς του κέντρου του τομεακού προγράμματος και όχι επιχειρησιακού -κάποιες από τις διαφορές της γλώσσας στους κανονισμούς- να πετύχουμε σημαντικά αποτελέσματα.

Έχουμε κοινές προοπτικές αλλά και κοινά προβλήματα που απαιτούν κοινές λύσεις στο πλαίσιο της συνεργασίας. Επειδή είμαι υπηρεσιακός παράγοντας και δεν είμαι πολιτικός, μετέφερα το χαιρετισμό, θα μου επιτρέψετε ως Γενικός Διευθυντής της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και για τα μέλη αυτής της Επιτροπής Παρακολούθησης που δεν έχουν ενδεχομένως την ευκαιρία να έχουν μία εικόνα για τη συνολική εικόνα του ΕΣΠΑ, μια short presentation που λέμε στα νεοελληνικά, για το πώς είναι χτισμένη η αρχιτεκτονική και η στρατηγική του ΕΣΠΑ και πως έρχεται το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της νέας περιόδου να κουμπώσει για να επιτευχθούν οι κοινοί στόχοι.

Θα ξεκινήσω γιατί έχουμε ένα θέμα που πρέπει να το γνωρίζουμε, η νέα προγραμματική περίοδος έχει κάποιες βασικές αλλαγές σε σχέση με την προηγούμενη. Έχει ένα πολύ πιο στενό πλαίσιο διαμόρφωσης των προγραμμάτων, έχει τις αιρεσιμότητες οι οποίες εισήχθησαν και η μη κάλυψη των οποίων μπορεί να επιφέρει -και αυτή τη στιγμή οφείλω με ειλικρίνεια να σας πω ότι έχει επιφέρει- δυσκολίες στην υλοποίηση των προγραμμάτων. Οι αιρεσιμότητες αφορούν άξονες και του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, οι αιρεσιμότητες για όσους δεν γνωρίζουν είναι κάποιες προϋποθέσεις που οφείλουν σε κεντρικό επίπεδο και με την ευθύνη φορέων αρμοδίων κατά κύριο λόγο Υπουργείων να έχουν εκπληρωθεί ώστε –έτσι σχεδιάστηκε- ως παράγων επιτυχίας να συμβάλλουν στην καλύτερη υλοποίηση, την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της χρήσης των πόρων των Ταμείων.

Όλα τα προγράμματά μας του ΠΑΑ συμπεριλαμβανομένου, έδωσαν έμφαση στα αποτελέσματα στη βάση μιας λογικής παρέμβασης, το intervention logic. Όχι δηλαδή –γεγονός που είχαμε στο παρελθόν- πολλά διάσπαρτα ασύνδετα έργα.

Για τα προγράμματα των Ταμείων της περιφερειακής ανάπτυξης και του Κοινωνικού Ταμείου και του Ταμείου Συνοχής ορίστηκαν –όχι για το Ταμείο Συνοχής αλλά για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ- συγκεκριμένα ποσοστά για τη θεματική συγκέντρωση προκειμένου να υπάρχει μια κατεύθυνση μεγαλύτερη δεσμευτικά των πόρων σε πολύ συγκεκριμένους θεματικούς στόχους.

Εισάγεται με μεγαλύτερη έμφαση –το είχαμε και στο παρελθόν αλλά τώρα εισάγεται με μεγαλύτερη έμφαση- στη νέα προγραμματική περίοδο το θέμα της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, οι στρατηγικές της έξυπνης εξειδίκευσης και το αποθεματικό επίδοσης.

Για όλα αυτά και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης έχει πολύ συγκεκριμένα πράγματα να πετύχει και έχουμε κατ' εξοχήν ένα πεδίο, όπως η ολοκληρωμένη χωρική παρέμβαση, που πρέπει να το σχεδιάσουμε από κοινού και με τις Περιφέρειες και με τα προγράμματα προκειμένου να αναδείξουμε συνέργειες και συμπληρωματικότητες σε τοπικό επίπεδο που είναι κι αυτό η πεμπτουσία της φιλοσοφίας της νέας προγραμματικής περιόδου.

Θα το πω και ας στενοχωρεί κάποιους, η νέα προγραμματική περίοδος δεν έχει έφορο έδαφος για τη χρηματοδότηση πραγμάτων, που είχαμε συνηθίσει στο παρελθόν από συγκεκριμένους φορείς να χρηματοδοτούμε. Για παράδειγμα δράσεις ενδεικτικά, όπως: τοπική οδοποιία, λιμάνια και αεροδρόμια παρά μόνο με αυστηρές προϋποθέσεις και ούτω καθ' εξής δεν βρίσκουν το χώρο τους στη νέα προγραμματική περίοδο.

Πρέπει να εκμεταλλευτούμε επιλεξιμότητες που επιτρέπονται και από τον κανονισμό του Ταμείου για την γεωργική ανάπτυξη, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης χωρικής παρέμβασης που πετύχαμε σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να έχουμε δυνατότητες και για τέτοιου τύπου έργα, αρκεί αυτά να μπορούν να συμπεριλαμβάνονται σε ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό που θα αποδεικνύει την αποτελεσματική χρήση των πόρων. Συνεπώς είναι κι εδώ ένα πεδίο στο οποίο θα πρέπει να αναπτύξουμε συνέργειες και συμπληρωματικότητες.

Πάρα πολύ γρήγορα, ενδεχομένως είναι γνωστό αλλά πρέπει να το πούμε, οι κύριοι άξονες αναπτυξιακής στρατηγικής για τη νέα περίοδο στους οποίους έρχεται να συμβάλλει και το σημερινό πρόγραμμα για το οποίο έχουμε την Επιτροπή Παρακολούθησης είναι πέντε:

1. Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων με μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Αξίες και στόχους στους οποίους αναφέρθηκε και ο Υπουργός προηγούμενα για το προγράμματα.
2. Η ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού με ενεργό κοινωνική ενσωμάτωση.
3. Η προστασία του περιβάλλοντος και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον. Κατ' εξοχήν ένας τομέας που έρχεται και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης με σημαντικούς πόρους να συμβάλλει.
4. Η ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη
5. Μικροί πόροι αλλά εξαιρετικά σημαντική αξία, η βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής Δημόσιας Διοίκησης.

Δεν θα σταθώ εδώ για να μη σας κουράσω τι μας οδήγησε στο να φτάσουμε σε αυτή την αρχιτεκτονική του νέου ΕΣΠΑ. Πολύ συνοπτικά θα σας πω για να μη κουράζω, τα πάντα είναι αναρτημένα όπως γνωρίζετε και στο επίσημο site του ΕΣΠΑ το www.espra.gr πολύ σύντομα μιλώντας σε όρους κοινοτικής συνδρομής το νέο ΕΣΠΑ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται σε αυτή την εικόνα που σας παρουσιάζω το ΠΑΑ και η Αλιεία και Θάλασσα, είναι 15 δις ευρώ, με πέντε εθνικά επιχειρησιακά προγράμματα και 13 περιφερειακά προγράμματα. Μεγάλη έμφαση και πόροι έχει δοθεί στο Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας – Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας, στη μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα όχι σε πόρους αλλά σε αξία συμβολής στη συνολική επιτυχία, το Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τις Μεταφορές με σημαντικότετους πόρους, εκ των οποίων επίσης ένα σημαντικό κομμάτι εκχωρείται στις Περιφέρειες προς διαχείριση, η Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση που είναι το βασικό τομεακό πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου κι ένα μικρό πρόγραμμα, το επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τεχνική Βοήθεια, το οποίο καλείται να υποστηρίξει την υλοποίηση των προγραμμάτων.

Αναφέρθηκα και προηγούμενα, νομίζω θα ειπωθεί και στη συνέχεια ένα σημαντικό ποσοστό των πόρων θα κατευθυνθεί με την εκχώρηση προς τις Περιφέρειες κι εκεί έχουμε σημαντική δουλειά να κάνουμε για να δούμε πως θα εφαρμοστεί και διαχειριστικά με τον αποτελεσματικότερο δυνατό τρόπο.

Εδώ θα δείτε ότι έχουμε συμπεριλάβει και την Αγροτική Ανάπτυξη και την Αλιεία, γεγονός που με πολύ χοντρικές εκτιμήσεις της Δημόσιας Δαπάνης ανεβάζουν το ΕΣΠΑ περισσότερο από 25 δις ευρώ, που παρά τη μεγάλη μείωση λόγω της μείωσης που υπέστησαν όλες οι χώρες στη νέα περίοδο και από την πολιτική συνοχής τους πόρους πολιτικής συνοχής κατά κύριο και λιγότερο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, είναι ένα σημαντικό κομμάτι και έχουμε μπροστά μας ένα Γολγοθά για να απορροφήσουμε –ας τη διαγράψουμε αυτή τη λέξη, αλλά υπάρχει πάντα- για να τα επενδύσουμε με ένα αποτελεσματικό τρόπο τόσο στο ανθρώπινο παράγοντα, όσο και στις άλλες δράσεις του ΕΣΠΑ.

Εδώ, και κλείνω με αυτή την παρουσίασή μου, θα δείτε μια σημαντική διαφοροποίηση σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική

περίοδο και αυτό που ονομάζουμε «αλλαγή του υποδείγματος». Πολύ σημαντικοί πόροι –και εδώ είναι ένα στοίχημα- έχουν κατανεμηθεί τόσο λόγω της θεματικής συγκέντρωσης όσο και λόγω επιλογής στρατηγικής, σε τομείς που στο παρελθόν ήμασταν πιο διστακτικοί.

Ένας από αυτούς τους τομείς –και εδώ είναι επίσης ένα πεδίο που απαιτείται εξαιρετική συνεργασία και συμπληρωματικότητα μεταξύ των Ταμείων- είναι ο λεγόμενος «θεματικός στόχος 1», δηλαδή ο στόχος ο οποίος εξυπηρετεί την έρευνα, τεχνολογία και καινοτομία.

Εδώ έχουμε υπερδιπλασιάσει τους πόρους σε ποσοστό σε σχέση ΕΤΠΑ και ΕΚΤ υπάρχουν σημαντικοί πόροι και από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και θα πρέπει ολοκληρώνοντας και το θέμα της αιρεσιμότητας, που σε αυτό τον τομέα μας κρατάει λίγο πίσω, να μπορέσουμε να τους σχεδιάσουμε σωστά, να εμπλέξουμε –κι αυτό είναι το στοίχημα- τον επιχειρηματικό τομέα στο πλαίσιο της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης και της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης να εμπλακεί και να αναδειχθούν εκείνες οι δράσεις που θα δώσουν αποτελεσματική υλοποίηση σε ένα πολύ σημαντικό ποσό.

Και ταυτόχρονα καλούμε για όσους βρίσκονται στην αίθουσα - και έχω δει κάποιους φορείς που βρίσκονται στην αίθουσα- να βοηθήσουν όλοι να ξεμπλοκάρουμε το θέμα που άπτεται των αιρεσιμοτήτων. Μια σειρά από αιρεσιμότητες δεν έχουν ακόμη εκπληρωθεί, πολλές έχουν εκπληρωθεί αλλά σημαντικές δεν έχουν εκπληρωθεί και αν δεν εκπληρωθούν, εμποδίζονται τα προγράμματα είτε με τις αιρεσιμότητες είτε με τις αυτοδεσμεύσεις να προχωρήσουν σε προσκλήσεις, από τις προσκλήσεις στις εντάξεις, από τις εντάξεις στην υλοποίηση τη δημιουργία δαπανών και πληρωμών και τη δήλωση δαπανών.

Αυτή η χρονιά, είναι μια δύσκολη χρονιά και γιατί αποτελεί χρονιά κλεισίματος τυπικά της περιόδου 2007-2013, αλλά και πρώτη χρονιά υλοποίησης των νέων προγραμμάτων και οι στόχοι όπως μαζεύονται από όλες αυτές τις υποχρεώσεις κάνουν κάποιους από εμάς να αγωνιούμε.

Ταυτόχρονα είμαστε και αισιόδοξοι, ευχόμαστε καλή επιτυχία καλή συνεργασία να έχουμε, για την οποία είμαστε βέβαιοι ότι τα δείγματα είναι εξόχως θετικά. Έχουμε εξαιρετική συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή

νομίζω και εμείς και οι Περιφέρειες και με τον Γενικό Γραμματέα και με όλους, σας ευχαριστούμε γι' αυτή τη συνεργασία και καλή επιτυχία στην υλοποίηση του προγράμματος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ κ. Φίρμπα. Και εμείς αναγνωρίζουμε την εξαιρετική συνεργασία που έχουμε με το Υπουργείο σας και πραγματικά οφείλουμε πολλά στο γεγονός ότι και την περασμένη προγραμματική περίοδο καταφέραμε πολλά, χάρις στην εξαιρετική συνεργασία που είχαμε.

Σπεύδω να δώσω τον λόγο στον Πρόεδρο της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας τον Περιφερειάρχη Θεσσαλίας κ. Κωνσταντίνο Αγοραστό για ένα σύντομο χαιρετισμό.

Κ. ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ: Καλημέρα σας. Κύριε Υπουργέ, κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, κύριοι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κυρίες και κύριοι στους ώμους των οποίων έγκειται η σοβαρότητα, η υπευθυνότητα, ο σεβασμός απέναντι στην αξιοποίηση της μεγάλης αναξιοποίητης δύναμης της γεωργίας.

Η κατάσταση είναι πάρα πολύ δύσκολη. Πρέπει να πάμε από την αρχή και η αρχή πρέπει να έχει κανόνες, σεβασμό αλλά και ταχύτητα, ουσία – αλήθεια αλλά και κυριολεξία γιατί αυτές είναι οι δυνάμεις της δημιουργίας.

Συνεργασία και συνέργεια την οποία επιδείξαμε και τα περασμένα χρόνια, αλλά τώρα τα πράγματα είναι τελείως διαφορετικά είναι πολύ διαφορετικά και οπωσδήποτε –το λέω τώρα, να το θυμάστε μέχρι το τέλος του έτους- δεν θα πετύχουμε την αιρεσιμότητα αν δεν αλλάξουμε ταχύτητα και από τον Σεπτέμβριο και μετά θα τρέχουμε να αλλάξουμε την αιρεσιμότητα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Δεν θα την πετύχουμε, αν δεν αλλάξουμε ταχύτητα όλοι μας. Δεν το λέω αυτό για τον Υπουργό και για το Γενικό Γραμματέα, γιατί η δουλειά γίνεται από κάτω προς τα πάνω. Όλοι μας.

Εμείς ως Περιφέρειες θέλουμε να ευχαριστήσουμε την πολιτική ηγεσία, τον Υπουργό και τον Γενικό Γραμματέα οι οποίοι μας έδειξαν εμπιστοσύνη. Βέβαια η πορεία δείχνει ότι πραγματικά η εμπιστοσύνη αυτή είναι σωστή, για να μπορέσουμε να πετύχουμε τους στόχους.

Οι Περιφέρειες έδειξαν ότι μπορούν να συνεργαστούν, έδειξαν ότι μπορούν να πετύχουν, έδειξαν ότι μπορούν να αυξήσουν την ταχύτητα στην υλοποίηση των προγραμμάτων, έδειξαν ότι μπορούν να λύσουν και να διευθετήσουν θέματα σε περιόδους κρίσης και πάντα σε συνεργασία με το Υπουργείο.

Θα ήθελα να επισημάνω για την καλύτερη λειτουργία του προγράμματος και όλων μας, ότι δεν περισσεύει κανείς. Αυτή τη στιγμή κ. Υπουργέ, σας το έχω πει πολλές φορές περισσεύουν γεωτεχνικοί, γεωπόνοι και κτηνίατροι στις αποκεντρωμένες Διοικήσεις, τη στιγμή που λείπουν στις Περιφέρειες. Αυτό πρέπει να το τακτοποιήσουμε.

Το δεύτερο είναι ότι πρέπει να ξεκινήσει το πρόγραμμα όλο και να δοθεί το 100% της εκχώρησης στις Περιφέρειες ούτως ώστε να μπορέσουμε όχι να ικανοποιηθούμε ποσοτικά εμείς, να μπορέσουμε να πετύχουμε τις αιρεσιμότητες οι οποίες είναι δύσκολος στόχος εκ μέρους του Υπουργείου.

Και οπωσδήποτε να πέσει πραγματικό χρήμα σε μια κτηνοτροφία η οποία αυτή τη στιγμή έχει τεράστιο πρόβλημα και σε μια γεωργία η οποία περνάει δύσκολα. Εμείς είμαστε εδώ να συμβάλλουμε με όλες μας τις δυνάμεις πραγματικά και ειλικρινά με συνεργασία, αλλά πρέπει όλοι μας, από κάτω προς τα πάνω, δεν φτάνει μόνο η ηγεσία χρειάζονται όλοι να πάνε γρήγορα και οπωσδήποτε γρήγορα να εντάξουμε και να προχωρήσουμε μερικά έργα, τα οποία είναι και συμβολικά – εμβληματικά που έρχονται από το παρελθόν, από το «Αλέξανδρος Μπαλτατζής» και τα οποία αυτή τη στιγμή έχουν τεράστιο πρόβλημα στην παραγωγή τους.

Δηλαδή δεν προχωρούν, οι κατασκευαστές έχουν κάνει διακοπή των εργασιών, υπάρχουν απλήρωτοι λογαριασμοί και πρέπει σύντομα αυτά να ενταχθούν ούτως ώστε να πετύχουμε και την αιρεσιμότητα την οποία έχουν και να μην έχουμε και ένα σταμάτημα των έργων, το οποίο θα μας δημιουργήσει μεγαλύτερη επιβάρυνση στο κόστος του έργου, το οποίο κόστος θα είναι από εθνικούς πόρους. Αυτό πρέπει να το δούμε λίγο γρήγορα και η Διαχειριστική πρέπει να το δει λίγο γρήγορα, γιατί δεχόμαστε μηνύματα από όλα τα μήκη και πλάτη της Ελλάδας για τα έργα αυτά, τα οποία είναι έργα αγροτικού ενδιαφέροντος.

Ευχαριστούμε πολύ, είμαστε εδώ να συμβάλλουμε για να προχωρήσουμε γρήγορα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Αγοραστό και για τον χαιρετισμό, αλλά και για τις επισημάνσεις του ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις αιρεσιμότητες, είναι έτσι. Εάν δεν λύσουμε το συντομότερο δυνατό στο πρόβλημα αυτό θα έχουμε προβλήματα στην ίδια την υλοποίηση του προγράμματος.

Επίσης να παρατηρήσω ότι με βάση την εκχώρηση το βάρος που πέφτει στις Περιφέρειες γνωρίζω ότι είναι ιδιαίτερα μεγάλο και οι προϋποθέσεις για την επιτυχία του προγράμματος έχουν άλλο ένα σημαντικό παίκτη, τις Περιφέρειες και γι' αυτό το Υπουργείο και η Γενική Γραμματεία είναι προετοιμασμένοι και το έχουμε ήδη πράξει μέσα από δημιουργική διαβούλευση με τις Περιφέρειες να σχεδιάσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την εκχώρηση των πόρων και των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στα πλαίσια του προγράμματος 2014-2020.

Ευχαριστούμε πολύ και περνάω στον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εκ μέρους της DG Agri κ. Leo Mayer, να απευθύνει ένα σύντομο χαιρετισμό στη σημερινή συνεδρίαση.

L. MAYER: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, διακεκριμένα μέλη αυτής της Επιτροπής, κυρίες και κύριοι είμαι πολύ ευτυχής που βρίσκομαι εδώ σε αυτό το εναρκτήριο συμβάν του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης που είναι σημαντικό όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά και για την πλευρά της Ευρώπης.

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης επισήμως υιοθετήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2015, και αφορά σε συνολικά 7 δις ευρώ από την πλευρά της Ευρώπης στη διάθεση των αγροτικών περιοχών της Ελλάδας. Ο κ. Κασίμης ήδη ανέφερε ότι πήρε πολύ χρόνο και απαιτήθηκαν πολύ δύσκολες διαπραγματεύσεις έτσι ώστε να μπορέσουμε να συμφωνήσουμε επί αυτού του προγράμματος και να το θέσουμε επί τάπητος.

Θα ήθελα να εκμεταλλευτώ αυτή την ευκαιρία εδώ, προκειμένου να χαιρετίσω τα μέλη της ελληνικής Διαχειριστικής Αρχής για τη σκληρή δουλειά και την εξαιρετική συνεργασία που είχαμε, η οποία συνέβαλλε στην όλη προσπάθεια και μας επέτρεψε να ολοκληρώσουμε την όλη διαδικασία.

Ιδίως ευχαριστώ τη διαθεσιμότητα της Διαχειριστικής Αρχής η οποία την τελευταία στιγμή ορισμένες φορές ήταν πάντα πρόθυμη να ακολουθήσει μια σειρά τηλεδιασκέψεων και λοιπά σχόλια και να συνεργαστεί με τους εκπροσώπους μας που ήρθαν από τις Βρυξέλλες στην Αθήνα και να ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις πριν από το τέλος της προηγούμενης χρονιάς ώστε να δοθεί και η ανάλογη προκαταβολή για το πρόγραμμα. Αυτό ήταν μεγάλο επίτευγμα.

Ήδη έχει αναφερθεί ότι αυτή τη φορά εργαζόμαστε υπό διαφορετικές συνθήκες. Υπάρχει πολύ ισχυρότερη έμφαση στα διαφορετικά διαρθρωτικά Ταμεία, υπάρχει η συμφωνία εταιρικής σχέσης η οποία θα διασφαλίσει ότι τα Ταμεία αυτά θα χρησιμοποιηθούν στο μέγιστο. Υπήρξε μεγαλύτερη ανάπτυξη και ανάλυση των αναγκών στις αγροτικές περιοχές και μια στρατηγική η οποία εμπεριέχει πάρα πολλά μέτρα τα οποία έχουν εισαχθεί στο ΠΑΑ.

Αυτό θα μας επιτρέψει να επιτύχουμε τους στόχους που οι ίδιοι εσείς έχετε θέσει. Όμως πάνω απ' όλα υπάρχουν και στόχοι οι οποίοι είναι ποσοτικοποιημένοι για το τέλος της περιόδου πλέον. Η υλοποίηση και εφαρμογή του προγράμματος θα μετράται με βάση αυτούς τους στόχους καθώς αυτό θα αρχίσει να υλοποιείται.

Αυτό είναι σημαντικό και δεν αποτελεί μόνο ένα κομμάτι χαρτί, ούτε ένα μέρος της σωστής διαχείρισης ενός προγράμματος, αλλά επίσης κι ένα στοιχείο το οποίο θα διαμορφώσει τις συζητήσεις για την πολιτική στο μέλλον. Θα δούμε τις πρώτες σκέψεις για την ευρωπαϊκή πολιτική οι οποίες θα ξεκινήσουν σύντομα και θα δούμε τι θα έχει επιτευχθεί στα πλαίσια αυτής της πολιτικής με τον πολύ αυστηρό και περιορισμένο προϋπολογισμό που έχουμε και ο οποίος θα γίνεται όλο και πιο περιορισμένος.

Οπότε και ως προς αυτό είναι πολύ σημαντικό να επιτευχθούν όλοι οι στόχοι που έχουν οριστεί στα πλαίσια αυτού του προγράμματος.

Τώρα, πρέπει να πω ότι είμαι πεπεισμένος ότι έχουμε ένα πρόγραμμα στο τραπέζι, το οποίο θα βοηθήσει την Ελλάδα να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα του γεωργικού τομέα και του τομέα παραγωγής τροφίμων, που θα επιτρέψει να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που προκύπτουν από την

βιοποικιλότητα και που θα συμβάλλουν στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

Εν συντομία όπως είπε και ο Υπουργός ο κ. Αποστόλου ελπίζουμε ότι αυτό το πρόγραμμα θα ξεκλειδώσει τις δυνατότητες που υπάρχουν στις αγροτικές περιοχές της Ελλάδας και θα βοηθήσει στην υπερπήδηση των κρίσεων που αντιμετωπίζει η χώρα.

Περνούμε τώρα στην επόμενη φάση, στη φάση υλοποίησης και εφαρμογής του προγράμματος. Ένα από τα πρώτα πράγματα που πρέπει να γίνει είναι να γίνουν οι προσκλήσεις, να εκπονηθούν και να καταρτιστούν οι προσκλήσεις για τα έργα και να γίνει η επιλογή τους κατά τρόπο ώστε να επιτευχθεί η μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία, πάντοτε βεβαίως σεβόμενοι τις αρχές της σωστής και χρηστής οικονομικής διαχείριση, έτσι ώστε να μη χαθούν χρήματα τα οποία θα έχει καταβάλλει το Ταμείο.

Θα ήθελα να πω ότι όλο αυτό συντείνει στην ανάδειξη της σημασίας της Επιτροπής Παρακολούθησης. Η Επιτροπή Παρακολούθησης είναι ένας φορέας συντονισμού για την παρακολούθηση της ποιότητας, της επίδοσης και της απόδοσης του προγράμματος αυτού και της προόδου που σημειώνεται προς την επίτευξη των στόχων, που, όπως είπα, περιλαμβάνει και την παρακολούθηση χρηματοοικονομικών στόχων.

Επιτρέψτε μου να αναφέρω λίγους από τους βασικούς ρόλους αυτής της Επιτροπής Παρακολούθησης που είναι πολύ σημαντικοί.

Πρώτον, υποτίθεται ότι θα εκδώσουμε γνωμοδότηση για τα κριτήρια επιλογής. Κάτι, το οποίο θα γίνει ήδη σήμερα και αυτό αποτελεί ένα βασικό στοιχείο της εργασίας σας, διότι αυτό καθορίζει τη στόχευση των μέτρων προς εκείνες τις δράσεις που ελπίζουμε ότι θα έχουμε τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία.

Η Επιτροπή επίσης θα εξετάσει το σχέδιο αξιολόγησης του προγράμματος που θα το συνοδεύει στην πορεία και θα παράσχει feedback στη Διαχειριστική Αρχή για τις διαφορετικές δραστηριότητες αξιολόγησης.

Θα βοηθήσει –και επανέρχομαι σε αυτό που ανέφερε ο κ. Φίρμπας- στην ικανοποίηση των ex ante αιρεσιμοτήτων. Αυτό είναι βασικό στοιχείο, ορισμένα από τα μέτρα δεν μπορούν να υλοποιηθούν μέχρι την

πλήρωση όλων των ex ante αιρεσιμοτήτων, η Επιτροπή θα συμμετάσχει και θα αλληλεπιδρά με τις δραστηριότητες ολόκληρου του δικτύου. Και όλο το Δίκτυο θα προβαίνει σε αναφορά των δραστηριοτήτων προς την Επιτροπή.

Η Επιτροπή λοιπόν θα εγκρίνει τις εκθέσεις υλοποίησης. Η 1^η έκθεση αναμένεται στα μέσα αυτού του έτους και αυτό θα αποτελέσει κι άλλο ένα από τα καθήκοντά σας. Επίσης θα παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες και θα εκδίδει γνωμοδότηση για τις τροποποιήσεις του προγράμματος.

Συνεπώς η ενεργός συμμετοχή των μελών της Επιτροπής αυτής είναι πολύ σημαντική έτσι ώστε να διασφαλίσουμε την επιτυχημένη εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Ο ρόλος σας είναι σημαντικός και ως προς την παροχή όλων των πληροφοριών που χρειάζονται για τη Διαχειριστική Αρχή ώστε να λαμβάνει σωστές αποφάσεις.

Ο δικός μας ρόλος, τα μέλη εδώ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι μάλλον περιορισμένος σε αυτή την άσκηση. Εμείς έχουμε συμβουλευτικό ρόλο ως προς την Επιτροπή Παρακολούθησης, θα παράσχουμε συμβουλές, επεξηγήσεις και διασαφηνίσεις όταν είναι αναγκαίο. Θα προσπαθήσουμε βέβαια να είμαστε όσο το δυνατό πιο δραστήριοι, διότι αυτό είναι η δική μας μεριά αυτής της συμφωνίας γι' αυτή την προγραμματική περίοδο.

Υπό αυτή την έννοια κ. Πρόεδρε ανυπομονώ να έχουμε μια εξαιρετική συνεργασία με την Επιτροπή Παρακολούθησης τα επόμενα χρόνια και επίσης ανυπομονώ να έχουμε μια εποικοδομητική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των συμμετεχόντων κατά τη διάρκεια αυτής της συνάντησης. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Mayer εκ μέρους της DG Agri να τον διαβεβαιώσουμε από αυτή τη θέση ότι η συνεργασία θα είναι εξίσου ποιοτική, δημιουργική σαν αυτή που είχαμε το περασμένο χρονικό διάστημα, ώστε να οδηγηθούμε στο ευτυχές αποτέλεσμα της έγκρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

Τον ευχαριστούμε επίσης για τις επισημάνσεις του οι οποίες θα αποτελέσουν και αντικείμενο της σημερινής 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης. Είναι μια σειρά ζητήματα τα οποία θα συζητήσουμε στις επόμενες ώρες.

Κλείσαμε τον πρώτο κύκλο των χαιρετισμών και περνάμε στη συνέχεια, είμαστε σχετικά εντός χρονικών ορίων με το γνωστό ακαδημαϊκό τέταρτο στην καθυστέρηση.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Διαπίστωση απαρτίας – Έγκριση ημερήσιας διάταξης – Έγκριση Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας Επιτροπής Παρακολούθησης

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Διαπιστώνουμε ότι η σημερινή συνεδρίαση έχει μια υψηλή απαρτία σε ποσοστό 90% όπως ενημερώνομαι και επομένως μπορούμε να συνεχίσουμε στα επόμενα ζητήματα που απασχολούν τη σημερινή συνεδρίαση. Καλώ το Σώμα, εκτός αν υπάρχουν παρατηρήσεις και αιτήματα για να προστεθούν θέματα στην ημερήσια διάταξη να εγκρίνει την ημερήσια διάταξη της σημερινής συνεδρίασης. Υπάρχει κάποια παρατήρηση ή ένσταση ή προσθήκη στην ημερήσια διάταξη; Όχι και θεωρώ ότι εγκρίθηκε η ημερήσια διάταξη.

Περνάμε στο επόμενο θέμα που αφορά την έγκριση του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης. Όπως ξέρετε, έχετε πάρει στον φάκελο τον Εσωτερικό Κανονισμό και θα παρακαλούσα εάν υπάρχουν παρατηρήσεις να γίνουν τώρα. Υπάρχουν παρατηρήσεις; Όχι, θεωρώ ότι εγκρίνεται και ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Ο κ. Mayer έχει να κάνει ένα σχόλιο για το Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας. Παρακαλώ.

L. MAYER: Ζητώ συγνώμη κ. Πρόεδρε, που φαίνεται ότι είμαι ο πρώτος που παίρνω τον λόγο δεν ήταν η πρόθεσή μου, απλώς ένα μικρό σχόλιο σχετικά με το Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 240 για τον Κώδικα Δεοντολογίας θα πρέπει να αναφέρονται οι όροι, οι αρχές για την προώθηση της ισότητας και την αποφυγή των διακρίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Καταγράφηκε κ. Mayer. Υπάρχει άλλη παρατήρηση ή άλλο σχόλιο; Όχι, θεωρούμε ότι εγκρίθηκε και ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης και σε αυτό το σημείο θα

κάνουμε ένα σύντομο διάλειμμα, ώστε να περάσουμε στο κυρίως μέρος της σημερινής συνεδρίασης, που αφορά τα βασικά στοιχεία ενεργοποίησης του προγράμματος. Ευχαριστούμε πολύ.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

1^ο ΜΕΡΟΣ: ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Περνάμε στο 1^ο μέρος ουσιαστικά της σημερινής συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης που αφορά στα βασικά στοιχεία ενεργοποίησης και παρακαλούμε το Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων κ. Χαράλαμπο Κασίμη για την εισήγησή του.

Χ. ΚΑΣΙΜΗΣ: Ευχαριστώ. Θα παρακαλούσα επειδή λόγω της ιδιότητάς μου είναι βέβαιο ότι θα ξεπεράσω το χρόνο που μου αναλογώ, θα παρακαλούσα να με διακόψετε ή τέλος πάντων να με προειδοποιήσετε.

Εισήγηση Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων

Κυρίες και κύριοι αυτή η 1^η συνεδρίαση σηματοδοτεί ουσιαστικά την έναρξη –το έχουμε πει πολλές φορές- του νέου προγράμματος και ως εκ τούτου έχει μεγάλο συμβολικό χαρακτήρα, καθώς θέτει τις βάσεις της νέας εταιρικής σχέσης που θα κληθεί να εγγυηθεί και να διασφαλίσει την επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος.

Θα έλεγα ότι είναι σήμερα περισσότερο από ποτέ επιτακτική η ανάγκη ο καθένας μας να συνεισφέρει στην προσπάθεια που ξεκινά. Μια προσπάθεια ελπιδοφόρα αυτά είναι τα μηνύματα που έχετε, που γεννά προσδοκίες αλλαγής της ίδιας της επενδυτικής κουλτούρας, αναπροσανατολισμού του παραγωγικού μας προτύπου και απεξάρτησης από τις αδιέξοδες πολιτικές του παρελθόντος.

Γνωρίζουμε ότι η προηγούμενη εφαρμογή των προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης, τα οποία ενώ συνετέλεσαν στο να κατευθυνθούν σημαντικοί πόροι προς τον πρωτογενή τομέα, όσο και σε δράσεις που αφορούσαν τη συνολικότερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, εκ του

αποτελέσματος, θα λέγαμε και ειδικότερα στα χρόνια της ύφεσης, λόγω της παρατεταμένης οικονομικής και κοινωνικής ύφεσης, ουσιαστικά δεν ικανοποίησαν στο βαθμό που θα επιθυμούσαμε αυτό που ονομάζουμε το μετασχηματισμό, τον αναπροσανατολισμό του παραγωγικού μας μοντέλου.

Κατά την άποψή μας δεν εντάχθηκαν σε μια δομημένη και ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική, παρά το γεγονός ότι τόσο το διεθνές περιβάλλον όσο και η νέα ΚΑΠ θα μπορούσαν να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις ανάκαμψης με τις κατάλληλες πολιτικές και θεσμικές πρωτοβουλίες και παρεμβάσεις που θα απαντούσαν σε μια σειρά προκλήσεις για την αγροτική οικονομία και την κοινωνία της υπαίθρου.

Το μοντέλο ανάπτυξης που κυριάρχησε, παρά τα όποια θετικά αποτελέσματά του στο παρελθόν, έχει εξαντλήσει προ πολλού τα όριά του καθώς έχει συσσωρεύσει πολλά οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά θα έλεγα αδιέξοδα. Επομένως είμαστε ενώπιον μιας εποχής που τελειώνει και είναι επιτακτική η αλλαγή του προσανατολισμού όχι μόνο γιατί τα χαρακτηριστικά του μοντέλου αυτά καθαυτά είναι ξεπερασμένα, αλλά και επιπλέον γιατί έχουν αλλάξει οι ίδιες οι συνθήκες.

Γι' αυτό θεωρούμε ότι πρέπει να επανακαθορίσουμε το μοντέλο ανάπτυξη του ελληνικού αγροτροφικού συστήματος, πρέπει να διατυπώσουμε μια στρατηγική που να εξυπηρετεί τη μετάβαση στο νέο μοντέλο και τέλος πρέπει να διαμορφώσουμε τις σχετικές πολιτικές τις σχετικές θεσμικές αλλαγές, τη δημιουργία νέων δομών που θα υπηρετούν αυτή τη μετάβαση.

Μέχρι σήμερα το παραγωγικό πρότυπο της χώρας μας ήταν προσανατολισμένο προς αυτά που ονομάζουμε «ομοειδή προϊόντα»: δημητριακά, καπνό, βαμβάκι τα οποία ήταν συνδεδεμένα με την ίδια την πολιτική, αποτέλεσμα των επιπτώσεων των επιδράσεων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Η αγορά αυτών των προϊόντων χαρακτηρίζεται από ενιαίες τιμές. Όμως γνωρίζουμε ότι σε αυτά τα προϊόντα δεν μπορεί η χώρα μας για τους γνωστούς διαρθρωτικούς λόγους να έχει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα που θα επιθυμούσαμε.

Μας μένει εκεί που φαίνεται να εντοπίζεται το συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας μας και αυτά είναι τα ποιοτικά προϊόντα, τα προϊόντα

ποιότητας, ταυτότητας, τοπικότητας τα οποία ενσωματώνουν μια σειρά χαρακτηριστικά και γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της ελληνικής υπαίθρου.

Γι' αυτά τα προϊόντα όλες οι ενδείξεις και οι μελέτες διαπιστώνουν ότι η ζήτηση τα επόμενα χρόνια θα αυξηθεί σημαντικά. Αυτά τα προϊόντα διασφαλίζουν στις αγορές πολύ καλύτερες τιμές και μπορούν να παράξουν υψηλότερη προστιθέμενη αξία.

Φαίνεται ότι είμαστε ενώπιον μιας σημαντικής αναπτυξιακής επιλογής η οποία μπορεί να συμβάλλει καθοριστικά στην ίδια την παραγωγική ανασυγκρότηση της ελληνικής γεωργίας. Μέχρι σήμερα όμως ο εθνικός φάκελος της χώρας που υποβαλλόταν, σε κάθε περίοδο εφαρμογής της ΚΑΠ δεν σηματοδότησε ποτέ επαρκώς την αναγκαία και γενναία θα έλεγα στροφή, στην πολιτική και τη σταδιακή υιοθέτηση ενός άλλου μοντέλου αγροτικής παραγωγής και ανάπτυξης το οποίο διαπιστώνουμε ότι κρίνεται απαραίτητο.

Για μας –και τα λέω αυτά για να πω το εξής- αυτό το δεύτερο πρότυπο αυτό το δεύτερο μοντέλο αποτελεί στρατηγική στόχο της πολιτικής μας και αυτό στοχεύουμε σε μεγάλο βαθμό να υπηρετήσουμε και μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Γι' αυτό υπό τις παρούσες συνθήκες της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης η προσπάθεια που οφείλουμε να καταβάλλουμε θα πρέπει να είναι πολλαπλάσια, στοχευμένη και αποτελεσματική.

Το πρόσφατο παρελθόν απέδειξε ότι όταν καταβάλλουμε συλλογική προσπάθεια με προγραμματισμό και μεθοδικότητα μπορούμε να καταφέρουμε το καλύτερο. Και εδώ αναφέρομαι στην προηγούμενη χρονιά και τα αποτελέσματα της προηγούμενης χρονιάς με το κλείσιμο της προγραμματικής περιόδου που είχαμε στην προσπάθειά μας να ολοκληρώσουμε το πρόγραμμα.

Δυο βασικοί στόχοι: η μεγιστοποίηση της απορρόφησης των πόρων και η έγκριση του νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης αποτελούσαν το κεντρικό μόντο της Γραμματείας μας την περασμένη χρονιά. Η επιτυχής ικανοποίηση αυτών των δύο στόχων, μου δίνει από αυτή τη θέση σήμερα τη χαρά να ευχαριστήσω δημόσια τους συντελεστές της επιτυχημένης αυτής προσπάθειας, της Διαχειριστικές Αρχές, τον ΟΠΕΚΕΠΕ, τις Υπηρεσίες του Υπουργείου και των Περιφερειών, όπως και τις αντίστοιχες Υπηρεσίες των

Υπουργείων που είχαν αναλάβει την εφαρμογή μέτρων του προγράμματος, τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και βεβαίως τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επιμένω για την αδιάλειπτη συνδρομή της τόσο στο κλείσιμο του προηγούμενου προγράμματος, όσο και στην έγκριση του νέου, μέσα από τις διαρκείς διαβουλεύσεις και συνεργασίες.

Θέλω να δώσω δημόσια δυο στοιχεία σε ό,τι αφορά την απορρόφηση του 2015. Ξεπέρασε κάθε προηγούμενο σε ό,τι αφορά την περασμένη προγραμματική περίοδο, απορροφήθηκαν σε πληρωμές δημόσιας δαπάνης 780 εκατομμύρια όταν η καλύτερη χρονιά ήταν το 2010 πριν από αυτό, με 655 εκατομμύρια συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών για τις ανειλημμένες υποχρεώσεις.

Και σε ό,τι αφορά την κοινοτική συμμετοχή η απορρόφηση ανήλθε στα 720 εκατομμύρια, όταν καλύτερη χρονιά ήταν το 2014 με 525 εκατομμύρια.

Και ακόμη πιο σημαντικό είναι να σημειώσουμε ότι καταφέραμε να μεταφέρουμε τις ανειλημμένες υποχρεώσεις όλων των ιδιωτικών και δημοσίων έργων, που δεν ολοκληρώσαμε στην περασμένη προγραμματική περίοδο στη νέα, επιτυγχάνοντας με αυτό τον τρόπο τη μηδενική επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού και την ομαλή μετάβαση στη νέα προγραμματική περίοδο.

Θέλω να είμαι σαφής για να μην δημιουργούνται και παρεξηγήσεις. Η βελτίωση της απορρόφησης όσο και να μας ικανοποιεί, δεν αποτελεί στόχο αποσυνδεδεμένο από αυτό της υλοποίησης των στόχων της πολιτικής του αναπτυξιακού προγράμματος. Απορρόφηση αποσυνδεδεμένη από αξιολόγηση αποτελεσματικότητας στην υλοποίηση της πολιτικής, δεν αποτελεί προτεραιότητα για μας.

Το νέο πρόγραμμα το οποίο όπως πολλάκις έχει αναφερθεί εγκρίθηκε το Δεκέμβριο, με τους γνωστούς πόρους των 4,7 δις κοινοτικής συμμετοχής, που ευελπιστούμε θα πλησιάσει τα 7 δις με την κινητοποίηση της ιδιωτικής συμμετοχής, εγκρίθηκε το Δεκέμβριο μήνα και εγκρίθηκε μετά από μια μακρά περίοδο εντατικών διαβουλεύσεων στη βάση των παρατηρήσεων που είχε κάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην πρώτη υποβολή του προγράμματος το 2014.

Με την έγκριση του νέου προγράμματος ξεκινάει η προσπάθεια με άμεσο στόχο την ολοκλήρωση των απαιτούμενων προπαρασκευαστικών διοικητικών ενεργειών αφ' ενός μεν για την ένταξη και πληρωμή των ανειλημμένων υποχρεώσεων και αφ' ετέρου για τη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου εφαρμογής των μέτρων και δράσεων του νέου προγράμματος.

Που βρισκόμαστε. Δρομολογήσαμε μέσα από διαβούλευση και στενή συνεργασία με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες και φορείς τη σύνταξη του νέου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, τη διαμόρφωση της νέας διάρθρωσης των ειδικών Υπηρεσιών του Υπουργείου ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις και τη δομή του νέου προγράμματος.

Αντιλαμβάνεστε ότι το νέο πρόγραμμα προϋποθέτει μια τέτοια αναδιάρθρωση, διότι υπάρχουν μια σειρά αλλαγές από την εκχώρηση τις Περιφέρειες και οι αλλαγές στα μέτρα τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο καινούργιο πρόγραμμα. Επίσης εργαστήκαμε για το συντονισμό και τον προγραμματισμό με τις Περιφέρειες για την εκχώρηση των μέτρων και αυτά στη βάση βέβαια μιας συναπόφασης κατά κάποιο τρόπο, ώστε στο αμέσως προσεχές διάστημα να οριστικοποιηθεί από κοινού μέσα από μια δημιουργική διαβούλευση αυτή η εκχώρηση και να εκδοθούν οι σχετικές αποφάσεις.

Επίσης προχωρήσαμε στην κατάρτιση των κριτηρίων επιλογής των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, κάτι το οποίο θα συζητήσουμε σήμερα και αυτό μέσα από τη συγκρότηση αρμόδιων προς αυτή την κατεύθυνση ομάδων εργασίας. Αυτά δηλαδή που θα παρουσιαστούν είναι προϊόντα των ομάδων εργασίας.

Στη συνέχεια σχεδιάσαμε και αναπτύξαμε το νέο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα αγροτικής ανάπτυξης το ΟΠΣΑΑ καθώς και τη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα αυτού του συστήματος με τις λοιπές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, όπως του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Καταρτίσαμε το σχέδιο στρατηγικής ενημέρωσης και δημοσιότητας και τέλος καταρτίσαμε το σχέδιο δράσης και το σχέδιο επικοινωνίας του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου.

Και προφανώς είμαστε εδώ γιατί καταφέραμε να συγκροτήσουμε την Επιτροπή Παρακολούθησης του νέου προγράμματος και να συντάξουμε τον εσωτερικό κανονισμό για τη λειτουργία της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Είναι προφανές ότι όλα αυτά θα τα συζητήσουμε στο υπόλοιπο της ημέρας. Με την ολοκλήρωση αυτών των διαδικασιών ικανοποιούνται μια σειρά βασικά κανονιστικά προαπαιτούμενα για την έγκαιρη έναρξη της προγραμματικής περιόδου. Διαδικασίες, που πρέπει να συμπληρωθούν από την κατάρτιση του θεσμικού πλαισίου για τα επιμέρους μέτρα και τις δράσεις του προγράμματος, την υποστήριξη εφαρμογής τους από το πληροφοριακό σύστημα κρατικών ενισχύσεων όπου αυτό βέβαια απαιτείται, ώστε πραγματικά να εξασφαλιστεί η σταδιακή ετοιμότητα προκήρυξής τους.

Βεβαίως μεγαλύτερη ωριμότητα προκήρυξης εντός του έτους παρουσιάζουν εκείνα τα μέτρα στα οποία έχει συσσωρευτεί διοικητική εμπειρία και γνώση δεδομένης της εφαρμογής αυτών των μέτρων στις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους. Τέτοια μέτρα είναι οι νέοι γεωργοί, τα σχέδια βελτίωσης, η κατάρτιση των νέων γεωργών, η πρόληψη και η αποκατάσταση ζημιών του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού λόγω φυσικών καταστροφών, καθώς και το Leader για την επιλογή των ομάδων τοπικής δράσης και των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Ενώ από τα νέα μέτρα είναι αυτό των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, που κρίνεται ότι μπορούμε να το προκηρύξουμε εντός του έτους, λόγω της συνάφειας με αυτό των νέων γεωργών.

Έτσι είμαι στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσω ότι αυτά τα μέτρα εκτιμούμε ότι θα προκηρυχθούν εντός του 2016. Εντός δε του Απριλίου θα έχουμε προδημοσίευση για το μέτρο των νέων γεωργών, ώστε να προετοιμαστούν έγκαιρα οι ενδιαφερόμενοι σε ό,τι αφορά τις υποχρεώσεις υποβολής αίτησης ενιαίας ενίσχυσης, ενώ η προκήρυξη για το μέτρο αυτό τοποθετείται χρονικά μετά το καλοκαίρι, οπότε και θα έχει ολοκληρωθεί το θεσμικό πλαίσιο και η μηχανογραφική εφαρμογή υποβολής.

Επίσης εντός του Απριλίου θα έχουμε και την κοινή προκήρυξη για την επιλογή των ομάδων τοπικής δράσης, κοινή με το πρόγραμμα της Αλιείας και στη συνέχεια όπως έχω εξηγήσει θα προχωρήσουμε μετά την επιλογή των ομάδων τοπικής δράσης, στην υποβολή των αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Η γρήγορη εκκίνηση του προγράμματος θεωρούμε ότι θα συμβάλλει στην αλλαγή ψυχολογίας στον αγροτικό κόσμο και στους

ενδιαφερόμενους επενδυτές. Θα κινητοποιήσει δυνάμεις που μπορούν να αποτελέσουν μοχλό διαρθρωτικών προσαρμογών.

Κόντρα σε μια γενικότερη απαισιόδοξη εικόνα, εμείς στοχεύουμε στη γρήγορη αποκάλυψη της κρυφής δυναμικής της αγροτικής οικονομίας. Η επιτυχία της νέας προγραμματικής περιόδου θα κριθεί όχι μόνο από την ικανοποίηση των κεντρικών αναπτυξιακών στρατηγικών μας επιλογών, αλλά όπως είπα εισαγωγικά, και από την επιτυχή έκβαση της διευρυμένης αποκέντρωσης πόρων και αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες. Πόρων της τάξης του 37% και αρμοδιοτήτων που μεταξύ άλλων συμπεριλαμβάνουν την εκχώρηση μέτρων όπως τα σχέδια βελτίωσης, οι νέοι γεωργοί, τα μικρά δημόσια εγγειοβελτιωτικά έργα, η αγροτική και δασική οδοποιία, οι αναδασμοί, οι ενισχύσεις για μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και για επιχειρήσεις εκτός γεωργικού τομέα, η συνεργασία, οι βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και το Leader.

Αυτά που προανέφερα ως μέτρα που εκτιμούμε ότι θα προκληρυχθούν εντός του 2016, εννοείται ότι προϋποθέτουν την ετοιμότητα και των Περιφερειών ώστε πράγματι αυτά να γίνουν πραγματικότητα. Έχουμε τις διαβεβαιώσεις ότι αυτό μπορεί να γίνει.

Η εκχώρηση στις Περιφέρειες είναι μια σημαντική πολιτική πρωτοβουλία, θα έλεγα τομή στην εφαρμογή της αγροτικής πολιτικής στη χώρα μας και εδράζεται σε δυο βασικές επιλογές μας: πρώτον στην πεποίθησή μας ότι πρέπει να εμπιστευτούμε τις Περιφέρειες στην υλοποίηση πολιτικών που τις αφορούν άμεσα και συμβάλλουν στην ανάπτυξη και την πρόοδό τους και δεύτερον στην πεποίθησή μας ότι το Υπουργείο πρέπει να έχει ένα πιο επιτελικό και εποπτικό ρόλο στην εφαρμογή των προγραμμάτων.

Το αποτέλεσμα αυτών των επιλογών μας προσδοκούμε να είναι η δημιουργία ενός μόνιμου ενιαίου και αποτελεσματικού μηχανισμού, μέσω του οποίου Υπουργείο και Περιφέρειες θα συνεργάζονται στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή πολιτικών για την αγροτική ανάπτυξη με στόχο το συγκερασμό των χωρικών στρατηγικών προτεραιοτήτων των Περιφερειών, με τις εθνικές στρατηγικές επιλογές του Υπουργείου.

Ασφαλώς αυτό το εγχείρημά μας θα εξαρτηθεί, ή μάλλον η επιτυχία του από το βαθμό ανταπόκρισης των Περιφερειών όπως προείπα,

στις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή τη συνεργασία και βεβαίως θα κριθούμε από την επίτευξη των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων που θέτουμε.

Για τους λόγους αυτούς θα προβλεφθούν και οι ανάλογες δικλείδες ασφαλείας ή οι ρήτρες διασφάλισης της αποτελεσματικής εφαρμογής των εκχωρούμενων μέτρων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και αυτά που στοχεύουμε να προκηρυχθούν φέτος.

Είναι προφανές ότι η εκχώρηση αποτελεί μια μεγάλη πρόκληση τόσο για την περιφερειακή αποκέντρωση όσο και για τη δημοκρατία, θα πρόσθετα για την ίδια τη λειτουργία του πολιτικού μας συστήματος. Πιστεύουμε ότι το νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης κυρίως μέσα από τα νέα μέτρα και δράσεις του όπως της κατάρτισης και εκπαίδευσης, καινοτομίας, συνεργασίας και δικτύωσης των ομάδων παραγωγών, των υποστηρικτικών δομών παροχής συμβουλών στους παραγωγούς, όπως επίσης και μέσα από τη συμπληρωματικότητα και τη συνέργεια δράσεων με τα υπόλοιπα διαρθρωτικά και επενδυτικά Ταμεία, αλλά και με τον ίδιο τον πρώτο πυλώνα της ΚΑΠ μπορεί να αποτελέσει κινητήριο δύναμη για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και να λειτουργήσει καταλυτικά στην επίλυση των διαρθρωτικών προβλημάτων του πρωτογενή τομέα.

Πως αποτυπώνεται αυτό που μόλις προανέφερα μέσα από τα ίδια τα μέτρα του προγράμματος. Παραδείγματος χάριν πως αντιμετωπίζουμε συγκεκριμένα προβλήματα τα οποία καλούμαστε να διαχειριστούμε; Το πρόβλημα της χαμηλής ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, το αντιμετωπίζουμε με την ενίσχυση επενδύσεων αυξημένης προστιθέμενης αξίας και πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος, με την επένδυση στην ποιότητα, την προβολή και προώθηση των προϊόντων, την καθετοποίηση και μεταποίησή τους με στόχευση σε προϊόντα συγκριτικού πλεονεκτήματος και εξαγωγικού προσανατολισμού.

Πως αντιμετωπίζουμε το υψηλό κόστος παραγωγής; Με την ενθάρρυνση των παραγωγών σε συλλογικά παραγωγικά σχήματα, με ενίσχυση της παραγωγής ζωοτροφών των μικτών εκμεταλλεύσεων, με βελτίωση της κατάστασης των βοσκοτόπων, με τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών.

Πώς αντιμετωπίζουμε τη γήρανση του αγροτικού πληθυσμού; Αναφέρομαι σε διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής γεωργίας. Με τα κίνητρα εισόδου νέων, πέρα αυτών που αναλαμβάνουν λόγω οικογενειακής διαδοχής και σε συνδυασμό με μέτρα για την εκπαίδευσή τους, την ενίσχυση των επιχειρηματικών τους σχεδίων, τη συμμετοχή τους σε συλλογικά σχήματα, τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Πως αντιμετωπίζουμε το μικρό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων; Με τη λήψη μέτρων για την αύξηση του οικονομικού και φυσικού μεγέθους των εκμεταλλεύσεων μέσω οργάνωσης σε ομάδες παραγωγών, αναδασμούς και ούτω καθ' εξής.

Πως αντιμετωπίζουμε το χαμηλό βαθμό οργάνωσης των παραγωγών; Με την παροχή κινήτρων για τους Συνεταιρισμούς, τις ομάδες και Οργανώσεις παραγωγών. Το μέτρο παραδείγματος χάριν για την ενίσχυση των ομάδων παραγωγών.

Την αναπτυξιακή υστέρηση της κτηνοτροφίας; Με κίνητρα για επενδύσεις και την είσοδο νέων κτηνοτρόφων για τη συλλογική τους οργάνωση, για την ιδιοπαραγωγή ζωοτροφών.

Την περιβαλλοντική υποβάθμιση των φυσικών πόρων; Με την ενίσχυση φιλοπεριβαλλοντικών γεωργικών πρακτικών.

Την απουσία των δομών εκπαίδευσης και κατάρτισης; Την απουσία συμβουλευτικών υπηρεσιών; Με τα μέτρα που συνδέονται με την κατάρτιση για εκπαίδευση, με τη δημιουργία μόνιμου μηχανισμού επιτόπου παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στον αγρότη και τον κτηνοτρόφο.

Το ίδιο κάνουμε και με την παροχή υποστήριξης για την υιοθέτηση καινοτομιών και νέων τεχνολογιών, μέσα από το μέτρο της συνεργασίας, της δικτύωσης και της δημιουργίας συμπράξεων.

Πως αντιμετωπίζουμε την απουσία αποτελεσματικών χρηματοδοτικών μέσων για την κάλυψη των αναγκών υλοποίησης των επενδύσεων; Ένα τεράστιο πρόβλημα που αντιμετωπίσαμε την περασμένη προγραμματική περίοδο. Σχεδιάζουμε και ενεργοποιούμε εκείνα τα εργαλεία που θα λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες του τομέα και θα συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ενίσχυση της ρευστότητας και τη δυνατότητα

πρόσβασης σε δανειακά κεφάλαια για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής σε επενδύσεις.

Στο πλαίσιο του προγράμματος έχουμε τη δυνατότητα να διαθέσουμε πόρους από το 3 έως το 7% μέγιστο, των πόρων του προγράμματος για να δημιουργήσουμε ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία για να στηρίξουμε τα επενδυτικά μέτρα. Ήδη κινητοποιηθήκαμε για την προκήρυξη της μελέτης των χρηματοδοτικών εργαλείων, που θα μας επιτρέψει να κάνουμε τις ορθές επιλογές για τη στήριξη των επενδυτών και του προγράμματος συνολικότερα.

Και τέλος προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε ένα πρόβλημα που αφορά την υποβάθμιση των αγροτικών περιοχών με την προώθηση και την ενίσχυση των τοπικών στρατηγικών ανάπτυξης μέσα από το καινούργιο πρόγραμμα Leader, το οποίο έχει δυο βασικά χαρακτηριστικά: αφ' ενός την υψηλότερη χρηματοδότηση με προϋπολογισμό 400 εκατομμυρίων και αφ' ετέρου με την ίδια τη διεύρυνση των περιοχών αναφοράς των προγραμμάτων Leader, τα οποία προγράμματα Leader στοχεύουν όχι μόνο να ενισχύσουν την κοινωνική σύγκλιση στις αγροτικές περιοχές, αλλά παράλληλα να δημιουργήσουν κι εκείνες τις προϋποθέσεις διαφοροποίησης του εισοδήματος των αγροτικών νοικοκυριών, που είναι απαραίτητες σήμερα.

Οδεύω προς την ολοκλήρωση. Το αναπτυξιακό εργαλείο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης κυρίες και κύριοι ενσωματώνεται σε μια συντονισμένη και μεθοδική προσπάθεια που καταβάλλουμε για την κατάρτιση και ενός ευρύτερου εθνικού στρατηγικού σχεδίου για την αγροτική ανάπτυξη, το οποίο στοχεύουμε να εκθέσουμε σε εθνικό δημόσιο διάλογο, ενώ έχουμε ήδη έτοιμο και υποβάλλει το σχέδιο για τη στρατηγική της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, το οποίο έτυχε και της θετικής αξιολόγησης και αποδοχής των θεσμών, το οποίο ευελπιστούμε ότι θα αρχίσουμε να υλοποιούμε ήδη μετά την έγκριση την οποία είχαμε.

Βασικός στόχος για τον αγροτικό τομέα συνοψίζεται στη συστηματικότερη συνάρθρωση του τομέα με την οικονομική ανάπτυξη, τους λοιπούς κλάδους του αγροδιατροφικού συστήματος και την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου. Η επίτευξη των οικονομικών πτυχών του στόχου, αποκτά νόημα μόνο εάν πραγματοποιείται με όρους αειφορίας παραγωγής

υγιεινών και ασφαλών τροφίμων και περιορισμού των κοινωνικών ανισοτήτων στις αγροτικές περιοχές.

Συμπερασματικά μέσα από το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης -και επιμένω αναθεωρημένο, διότι προσαρμόστηκε στην περίοδο της διαβούλευσης να ικανοποιήσει και στόχους πολιτικής που εμείς θέταμε ως Κυβέρνηση- καταδεικνύεται η εμπιστοσύνη μας στη δυναμική και τις προοπτικές του αγροδιατροφικού τομέα της χώρας, ο οποίος καλείται σε ιδιαίτερα δυσμενείς οικονομικές συνθήκες να πρωτοστατήσει στην ανάκαμψη της εθνικής μας οικονομίας, όπως άλλωστε αναδείχθηκε και από τις περιφερειακές μελέτες έξυπνης εξειδίκευσης, όπου αναδείχθηκε ως ο τομέας στην κορυφή της ιεράρχησης μεταξύ των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.

Η μετάβαση όμως σε ένα νέο μοντέλο –και ας το καταθέσουμε εδώ- προϋποθέτει και την υπέρβαση στερεοτυπικών απόψεων και εσφαλμένων αντιλήψεων σε ό,τι αφορά τον αγροτικό τομέα. Θέλουμε να πάμε πέρα από μια αντίληψη η οποία αντιμετώπισε τον αγροτικό χώρο με όρους λαϊκισμού, αναπαραγωγής στερεοτύπων και προσφοράς υπέρμετρων υποσχέσεων και προσδοκιών.

Για να επιτύχει η στρατηγική της ανασυγκρότησης της ελληνικής γεωργίας και των αγροτικών περιοχών είναι απαραίτητη και η ίδια η μεταρρύθμιση του θεσμικού περιβάλλοντος της ανάπτυξης της γεωργίας και της υπαίθρου. Τα παραπάνω απαιτούν ευρύτερες πρωτοβουλίες και πολιτικές και προφανώς δεν περιορίζονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Οι αλλαγές στην εκπαίδευση, στην έρευνα, στις συμβουλευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες για τη μεταφορά της γνώσης στους γεωργούς και την ορθή εφαρμογή της πολιτικής, είναι κάτι παραπάνω από αυτονόητες και επιμένω δεν περιορίζονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Κλείνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω και πάλι όλους τους παρευρισκόμενους στις εργασίες της συνεδρίασής μας και να εκφράσω τη βεβαιότητά μου ότι με πνεύμα συναίνεσης και καλής θέλησης θα εξασφαλίσουμε μια εποικοδομητική εταιρική σχέση για τη συνεχή και απρόσκοπτη συνεργασία και πρόοδο εφαρμογής του νέου προγράμματος.

Θα ήταν εδώ παράλειψή μου να μην ευχαριστήσω και να μη συγχαρώ τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης που επιμελήθηκαν αυτή την σημερινή συνεδρίαση και ήδη διαφαίνεται η επιτυχής δυναμική της στο υπόλοιπο της μέρας.

Η συμβολή τους στην προετοιμασία και διοργάνωση ήταν καθοριστική και αυτό έγινε θυμίζω κάτω από εξαιρετικά ασφυκτικές πιέσεις, συνθήκες λόγων των χρονικών περιορισμών. Σας ευχαριστώ πολύ.

Τώρα φοράω το άλλο καπέλο για να συνεχίσω τη συνεδρίαση, δίνοντας αμέσως τον λόγο στον κ. Μανέτα ο οποίος θα παρουσιάσει το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και το χρονοδιάγραμμα έναρξης υλοποίησης του προγράμματος.

Παρουσίαση ΠΑΑ 2014-2020 & χρονοδιάγραμμα έναρξης υλοποίησής του

Γ. ΜΑΝΕΤΑΣ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε. Το χρονοδιάγραμμα λίγο πολύ το παρουσιάσατε, εξαγγέλλοντας και τα μέτρα που θα προκηρυχθούν εντός του χρόνου και στο αμεσότερο μέλλον τον Απρίλιο, εγώ θα ήθελα να ευχαριστήσω με τη σειρά μου όλα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης καθώς και τους παρευρισκόμενους για τη συμμετοχή τους στο εναρκτήριο σημερινό κάλεσμά μας για τη νέα προγραμματική περίοδο.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τους συναδέλφους εκπρόσωπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συμμετοχή τους, κάτω από ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες, μετά και τα τελευταία θλιβερά γεγονότα των τρομοκρατικών επιθέσεων στις Βρυξέλλες, γι' αυτό και θα θέλαμε και δημοσίως να τους εκφράσουμε την αμέριστη συμπαράστασή μας και υποστήριξή μας.

Το νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή και επανειλημμένα σήμερα αναφέρθηκε, είναι της τάξης των 4,7 δις κοινοτικής συμμετοχής. Οι στρατηγικοί του στόχοι περιλαμβάνουν τη μετάβαση της ελληνικής αγροτικής οικονομίας σε ένα ισχυρό και βιώσιμο αγροδιατροφικό μοντέλο, καθώς και τη συνολικότερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών της χώρας.

Οι βασικές προτεραιότητες του νέου προγράμματος αφορούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του πρωτογενή τομέα, την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την ενίσχυση της αξίας της αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων, την προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και την αντιμετώπιση και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή -προτεραιότητα, η οποία θα λάβει περισσότερο του 30% των πόρων του νέου προγράμματος- και τέλος την ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές.

Οι προτεραιότητες της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη θα εξυπηρετηθούν μέσα από τα νέα μέτρα και δράσεις του προγράμματος και μέσω αξιοποίησης των συνεργειών και της συμπληρωματικότητας που έχει εξασφαλιστεί με τον πυλώνα 1 της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και ενδεικτικά αναφέρω τις πολιτικές στήριξης της κτηνοτροφίας και προϊόντων εξαγωγικού προσανατολισμού μέσα από τις συνδεδεμένες του πυλώνα 1, όπως επίσης και τη στήριξη των νέων αγροτών με bonus 25% που από τον πυλώνα 1 δίνεται επί της αξίας των δικαιωμάτων ενισχύσεων για μια πενταετία.

Επίσης η συνέργεια με τον πυλώνα 1 εξασφαλίζεται και μέσω των πόρων που μεταφέρθηκαν από τον πυλώνα αυτό στον πυλώνα 2, για την ενίσχυση του εισοδήματος των παραγωγών σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά και άλλα ειδικά μειονεκτήματα.

Επίσης συνέργεια και συμπληρωματικότητα έχει εξασφαλιστεί και με τα υπόλοιπα επενδυτικά και διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, μέσα από επιλογές που έχουν γίνει ως προς τη διεύρυνση επιλεξιμοτήτων, στη μεταποίηση και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τη δυνατότητα πολυταμειακότητας στο πρόγραμμα Leader, την επιλογή για τη χρηματοδότηση κοινών projects όσον αφορά την ευρωζωνική υποδομή αγροτικών περιοχών και επίσης επιλεξιμότητες που αφορούν σε δημόσια έργα ύδρευσης και αποχέτευσης αγροτικών οικισμών, στο πλαίσιο του Leader.

Επίσης από τις βασικές επιλογές στη νέα προγραμματική περίοδο αποτελεί όπως αναφέρθηκε και από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, η

επιλογή της ισόρροπης εφαρμογής και εκχώρησης πόρων και αρμοδιοτήτων στις ελληνικές Περιφέρειες ώστε να επιταχυνθεί η υλοποίηση των προγραμμάτων και να ενσωματωθούν οι περιφερειακές πολιτικές και ιδιαιτερότητες στη λογική παρέμβασης των μέτρων του προγράμματος.

Θα μπορούσαμε να ομαδοποιήσουμε τα μέτρα του νέου προγράμματος σε πέντε βασικές κατηγορίες:

1. Τις ιδιωτικές επενδύσεις στο γεωργικό και δασικό τομέα
2. Τις δημόσιες επενδύσεις στο γεωργικό και δασικό τομέα
3. Τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις εκτός πρωτογενή τομέα για τη διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης της υπαίθρου και τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.
4. Τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα και τα μέτρα προστασίας της παραγωγής και διασφάλισης του αγροτικού εισοδήματος και τέλος.
5. Τις υποστηρικτικές δομές του αγροδιατροφικού συστήματος και του δασικού τομέα.

Στην πρώτη ομάδα μέτρων, που αφορά στις ιδιωτικές επενδύσεις στο γεωργικό και δασικό τομέα, ενδεικτικά αναφέρουμε μέτρα με μεγάλη χρηματοδοτική βαρύτητα όπως τα σχέδια βελτίωσης, όπου δίδεται έμφαση σε ομάδες και Ενώσεις παραγωγών, καθώς και σε νέους αγρότες με κίνητρα αυξημένα ποσοστά ενίσχυσης κατά 20%. Επίσης συλλογικές επενδύσεις έως 2 εκατομμύρια ευρώ στο μέτρο αυτό και επιλέξιμες ως νέο το αναφέρω αυτό στη νέα προγραμματική περίοδο, επιλέξιμη δαπάνη την αγορά γης έως 10% του συνολικού προϋπολογισμού του φακέλου και 15% εάν αξιοποιείται και σχολάζουσα υποδομή.

Στο μέτρο των νέων αγροτών στο οποίο θα έχουμε φέτος την προκήρυξη, υπάρχει η δυνατότητα παροχής ενίσχυσης έως 22.000 € για την πρώτη εγκατάσταση των νέων στις αγροτικές περιοχές, ενώ ως νέο ως προς την επιλεξιμότητα τη νέα περίοδο μπορούμε να αναφέρουμε τη συμμετοχή στο πρόγραμμα και Νομικών Προσώπων προκειμένου να ενθαρρυνθεί η είσοδος συλλογικότερων και πιο επιχειρηματικών σχημάτων στον πρωτογενή τομέα.

Η ενίσχυση πολύ μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων επίσης ένα μέτρο της κατηγορίας αυτής, που θα βοηθήσει στο να διατηρηθούν και να δημιουργηθούν συνθήκες περαιτέρω ανάπτυξης των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στο οποίο μέτρο προβλέπεται η εφ' άπαξ ενίσχυση με 14.000 € ανά παραγωγό.

Επίσης μέτρο με μεγάλη χρηματοδοτική βαρύτητα και προτεραιότητα αποτελεί το μέτρο της μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων στο οποίο έχουμε διευρυμένες δυνατότητες στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο ως προς την επιλεξιμότητα επενδύσεων σε νέους κλάδους, παραδείγματος χάριν με τελικό προϊόν και εκτός παραρτήματος 1 της Συνθήκης, καθώς και ειδική δράση για αγρότες ώστε να επενδύσουν στην καθετοποίηση της παραγωγής τους.

Το μέτρο της οργάνωσης παραγωγών στρατηγικής προτεραιότητας στο νέο πρόγραμμα. Οργάνωση παραγωγών σε υγιή συλλογικά σχήματα, με ενθάρρυνση της σύστασης των ομάδων παραγωγών και κάλυψη του 100% των λειτουργικών δαπανών τους από το μέτρο, καθώς επίσης και τη δυνατότητα να υλοποιούν συλλογικές επενδύσεις με επιπλέον ποσοστό ενίσχυσης 20% έναντι μεμονωμένων παραγωγών.

Τέλος το μέτρο της συνεργασίας και προώθησης της καινοτομίας στο οποίο ενισχύεται η συνεργασία και η δικτύωση για την προώθηση της καινοτομίας και τη σύνδεση της έρευνας με τη γεωργική πρακτική, μέσω επιχειρησιακών ομάδων που συναποτελούνται από αγρότες, ερευνητές, επιχειρήσεις και άλλου φορείς του αγροδιατροφικού τομέα.

Στις δημόσιες επενδύσεις στο γεωργικό και δασικό τομέα συγκαταλέγονται έργα αύξησης αποδοτικότητας εντατικών πόρων, δηλαδή δημόσια έργα υποδομής για την εξοικονόμηση ύδατος και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας. Με την προϋπόθεση βέβαια ικανοποίησης της αιρεσιμότητας όπως αναφέρθηκε για τα νερά, που απαιτεί τη διαμόρφωση εθνικής πολιτικής για την τιμολόγηση του νερού σε συνδυασμό με την επικαιροποίηση των διαχειριστικών σχεδίων λεκανών απορροής (ποταμών).

Επίσης στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έργα αγροτικής και δασικής οδοποιίας καθώς επίσης και οι αναδασμοί και παράλληλα έργα αυτών.

Στην κατηγορία των δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων εκτός πρωτογενή τομέα, συγκαταλέγονται έργα εκκίνησης νέων επιχειρήσεων σε μη γεωργικές δραστηριότητες με πριμ start up που κυμαίνεται από 11 έως 20.000 €. Επίσης ιδιωτικές επενδύσεις από μικρομεσαίες επιχειρήσεις στον αγροτουρισμό, την οικοτεχνία, τη βιοτεχνία και τις υπηρεσίες στις αγροτικές περιοχές μέσω κυρίως του προγράμματος Leader, καθώς επίσης και δημόσιες επενδύσεις για την ανάπλαση οικισμών, την ανάπτυξη και προστασία δασικών περιοχών, επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ευρυζωνική υποδομή, καθώς επίσης και υποδομές μικρής κλίμακας σχετικά με τον τουρισμό και πολιτισμό, επίσης οι επενδύσεις αυτές θα υλοποιηθούν κυρίως μέσω του προγράμματος Leader.

Η μεγάλη οικογένεια των μέτρων των γεωργοπεριβαλλοντικών και των μέτρων προστασία της παραγωγής και διασφάλισης του αγροτικού εισοδήματος επίσης είναι πολύ σημαντική για το πρόγραμμά μας και βασική προτεραιότητα που θα κατευθυνθούν σε αυτήν πάνω από 30% των πόρων του νέου προγράμματος. Στα μέτρα συγκαταλέγονται η βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, οι γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές δράσεις που προωθούν πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον και μετριάζουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Επίσης ενισχύσεις σε γεωργούς περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, αναφέρθηκα προηγουμένως στην επιλογή της μεταφοράς πόρων από τον πυλώνα 1 για την ενίσχυση του συγκεκριμένου μέτρου, καθώς επίσης και τα μέτρα προστασίας της παραγωγής και της διασφάλισης του αγροτικού εισοδήματος από ακραία φαινόμενο και φυσικές καταστροφές, όπου εδώ αναφέρουμε ενδεικτικά τη δυνατότητα ενίσχυσης έως 80% σε ποσοστό ως προς το ύψος της επένδυσης για μεμονωμένους παραγωγούς και έως 100% για ομάδες παραγωγών, αναφορικά με επενδύσεις πρόληψης και αποκατάστασης ζημιών.

Επίσης στην τελευταία αλλά πολύ σημαντική κατηγορία μέτρων του νέου προγράμματος αναφέρουμε τις υποστηρικτικές δομές του αγροδιατροφικού συστήματος. Δομές που έχουν να κάνουν με την επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση των αγροτών. Υπάρχει σημαντικό έλλειμμα στην εκπαίδευση και την κατάρτιση των αγροτών, καθώς από τη SWOT Analysis προέκυψε ότι το 97% των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών και

το 83% των νέων αγροτών, δεν λαμβάνουν καμία κατάρτιση στον τομέα δραστηριοποίησής τους, γεγονός που πρέπει να αντιμετωπίσουμε με τη νέα προγραμματική περίοδο, μέσα κυρίως από το μέτρο αυτό ούτως ώστε να επιτύχουμε τον επιδιωκόμενο στόχο της μετατόπισης του παραγωγικού μοντέλου όπως ειπώθηκε και της αλλαγής νοοτροπίας στην παραγωγική βάση.

Επίσης το μέτρο της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών είναι αρκετά φιλόδοξο και σημαντικό και θα οδηγήσει στη δημιουργία συμβουλευτικών δομών για την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των παραγωγών από γεωπόνους και κτηνιάτρους, ενώ τέλος η μη επιτυχής υλοποίηση του Ταμείου Αγροτικής Επιχειρηματικότητας την προηγούμενη προγραμματική περίοδο καθιστά περισσότερο επιτακτική την ανάγκη εξεύρεσης νέων λύσεων όσον αφορά τα χρηματοδοτικά μέσα και εργαλεία, τα οποία όπως αναφέρθηκε και ο Πρόεδρος θα αναζητήσουμε τη νέα περίοδο ούτως ώστε να διασφαλίζουμε την απαραίτητη ρευστότητα και τη δυνατότητα χρηματοδότησης του αγροτικού τομέα.

Ειπώθηκε ότι βασική επιλογή είναι η περιφερειοποίηση των πόρων και των αρμοδιοτήτων. 37% των πόρων αφορούν σε μέτρα τα οποία την προηγούμενη προγραμματική περίοδο είχαν κεντρομόλο προσανατολισμό, υλοποιούνταν από το κέντρο δηλαδή και τώρα θα υλοποιηθούν κατά 100% από τις Περιφέρειες: είναι τα σχέδια βελτίωσης, οι νέοι αγρότες, οι μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, η μεταποίηση γεωργικών προϊόντων για επενδύσεις έως 600.000 €, οι ενισχύσεις εκκίνησης επιχειρήσεων σε μη γεωργικές δραστηριότητες, τα εγγειοβελτιωτικά έργα έως 2,2 εκατομμύρια ευρώ, οι αναδασμοί, η αγροτική και δασική οδοποιία, η συνεργασία και η δικτύωση για προϊόντα περιφερειακής εμβέλειας ή συνεργασίες με φορείς εντός της κάθε Περιφέρειας, καθώς και το πρόγραμμα Leader.

Τέλος και αναφορικά με το χρονοπρογραμματισμό των προσκλήσεων των μέτρων έγινε ήδη αναφορά από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, ενώ η πρόοδος της προετοιμασίας του θεσμικού πλαισίου των επιμέρους δράσεων θα καθορίσει και τον ακριβή χρόνο προκήρυξής τους.

Αυτό που θα ήθελα να τονίσω κλείνοντας είναι ότι το νέο πρόγραμμα έχει μεγάλες προσδοκίες, είναι αρκετά φιλόδοξο καθώς

περιλαμβάνει κάθε διαθέσιμο μέτρο πολιτικής που θα μπορούσε να συνεισφέρει στην αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλήματα, τόσο του πρωτογενή τομέα όσο και των αγροτικών περιοχών της χώρας συνολικότερα.

Για το λόγο αυτό, το νέο πρόγραμμα έχει και μεγάλες απαιτήσεις σε όρους συντονισμού, παρακολούθησης και υλοποίησης των μέτρων αυτών πολιτικής που περιλαμβάνει. Αν πραγματικά θέλουμε να πετύχουμε τις αλλαγές που όλοι μας επιδιώκουμε και αναδείχθηκαν ακόμη πιο έντονα τα χρόνια της κρίσης, θα πρέπει να επιδείξουμε υψηλό βαθμό δέσμευσης και αφοσίωσης στην επίτευξη των στόχων του νέου προγράμματος, γεγονός που πρέπει να εγγυηθεί και να διασφαλίσει καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου, η εταιρική σχέση που σήμερα εδώ θεμελιώνεται σε πνεύμα συνεργασίας, συναίνεσης και αποτελεσματικής εξεύρεσης λύσεων στα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίσαμε και θα αντιμετωπίσουμε δεδομένων των συνθηκών που επικρατούν και οι οποίες επηρεάζουν το σύνολο των δραστηριοτήτων και του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα από την επιχειρηματικότητα και το χρηματοπιστωτικό σύστημα μέχρι τη λειτουργία του κράτους και των υπηρεσιών του, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τις υποδομές. Αυτά από εμένα και σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ πολύ τον κ. Μανέτα για τη μεστή, ουσιαστική και συνοπτική παρουσίαση του προγράμματος, για το γεγονός ότι τήρησε τα χρονικά περιθώρια που του είχαμε θέσει και παρέλειψα να πω ότι ο κ. Μανέτας είναι ο Προϊστάμενος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και τούτο κυρίως γιατί διαπίστωσα το προηγούμενο διάστημα ότι ήταν τόσο γνωστός στην αίθουσα, που δεν χρειάστηκε να ανακοινώσουμε τη θεσμική υπηρεσιακή του ιδιότητα.

Περνάμε αμέσως στην επόμενη εισήγηση η οποία θα γίνει από την Ευαγγελία Τζουμάκα, στέλεχος της Μονάδας Προγραμματισμού και Αξιολόγησης της Διαχειριστικής Αρχής με αντικείμενο της εισήγησης την Παρουσίαση Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης και Εφαρμογής, Οργανισμού Πληρωμών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ΠΑΑ 2014-2020

**Παρουσίαση Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης και Εφαρμογής,
Οργανισμού Πληρωμών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ΠΑΑ
2014-2020**

B. ΤΖΟΥΜΑΚΑ: Καλημέρα και από εμένα. Εγώ θα σας πω δυο λόγια για τις βασικές διοικητικές αρχές που εμπλέκονται στην υλοποίηση του νέου προγράμματος.

Οι βασικές διοικητικές αρχές που ορίζονται για την υλοποίηση του νέου προγράμματος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον 1305 Κανονισμό και στον 1306 Κανονισμό είναι η Διαχειριστική Αρχή, ο Οργανισμός πληρωμών, ο Οργανισμός πιστοποίησης και οι φορείς στους οποίους εκχωρούνται αρμοδιότητες από τη Διαχειριστική Αρχή, οι ονομαζόμενοι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης.

Ως Διαχειριστική Αρχή για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 ορίστηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, η οποία μετονομάστηκε σε Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, σύμφωνα με το Νόμο 4314/2014 που είναι ο νόμος για την 5^η προγραμματική περίοδο.

Η Διαχειριστική Αρχή ωστόσο σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 66 του κανονισμού 1305 είναι αρμόδια για τη διαχείριση και εφαρμογή του προγράμματος με αποδοτικό, αποτελεσματικό και ορθό τρόπο.

Ας δούμε τώρα σύντομα ποιες είναι οι αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής. Οι αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Αρχής είναι να διασφαλίζει ότι υπάρχει ένα κατάλληλο και ασφαλές ηλεκτρονικό σύστημα για την καταγραφή, τήρηση, διαχείριση και υποβολή στατιστικών στοιχείων για το πρόγραμμα και την εφαρμογή του. Είναι να διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα σχετικά δεδομένα και δείκτες για τις πράξεις που έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση, να εξασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι και οι λοιποί φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση των πράξεων ενημερώνονται για όλες τις υποχρεώσεις και τηρούν τα κατάλληλα στοιχεία τα οποία πρέπει να παρέχουν στη Διαχειριστική Αρχή, να διασφαλίζει ότι η εκ των προτέρων που υποβάλλεται στην Επιτροπή είναι σύμφωνη με το σύστημα αξιολόγησης και παρακολούθησης, να διασφαλίζει ότι έχει εκπονηθεί σχέδιο αξιολόγησης, ότι η

εκ των υστέρων αξιολόγηση του προγράμματος πραγματοποιείται εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο και οι εν λόγω αξιολογήσεις συμμορφώνονται προς το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης και να τις υποβάλλει τόσο στην Επιτροπή Παρακολούθησης και στη συνέχεια στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Μια άλλη αρμοδιότητα είναι να παρέχει στην Επιτροπή Παρακολούθησης όλα τα αναγκαία στοιχεία και έγγραφα που αφορούν στην παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος, με γνώμονα τους ειδικούς στόχους και προτεραιότητές του, να συντάσσει την ετήσια έκθεση προόδου την οποία μετά την έγκρισή της από την Επιτροπή Παρακολούθησης να την υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να εξασφαλίζει ότι ο Οργανισμός Πληρωμών λαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται και τους ελέγχους που διενεργούνται, σε σχέση με τις υλοποιούμενες πράξεις πριν εγκριθούν οι πληρωμές και τέλος να εξασφαλίζει τη δημοσιότητα στο πρόγραμμα και μέσω του Εθνικού Αγροτικού δικτύου ενημερώνοντας τους δυνητικούς δικαιούχους και τους εμπλεκόμενους φορείς, για τις δυνατότητες που παρέχει το πρόγραμμα και τους ισχύοντες κανόνες, ενημερώνοντας παράλληλα αυτούς και το ευρύ κοινό για τη συνεισφορά και το ρόλο που διαδραματίζει η Ένωση.

Η Διαχειριστική Αρχή προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή διαχείριση και εφαρμογή του ΠΑΑ με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο, το συντονισμό της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, την έκδοση του απαραίτητου θεσμικού πλαισίου και την επίτευξη των επιμέρους στόχων του προγράμματος, δύναται να εκχωρεί μέρος των αρμοδιοτήτων της στους ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης διατηρώντας πάντα την πλήρη ευθύνη για την αποδοτικότητα και την αρτιότητα της διαχείρισης και εκτέλεσης των καθηκόντων αυτών.

Στο πλαίσιο αυτό η Διαχειριστική Αρχή συντονίζει και εποπτεύει τους φορείς ως προς την άσκηση των εκχωρημένων αρμοδιοτήτων και φέρει την τελική ευθύνη έναντι της Επιτροπής.

Ας δούμε τώρα ποιοι έχουν οριστεί ως έχουν οριστεί ως ενδιαμέσοι φορείς διαχείρισης στο πλαίσιο του νέου προγράμματος. Ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης έχουν οριστεί: η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του ΠΑΑ, κάποιες επιπλέον Υπηρεσίες του Υπουργείου μεταξύ αυτών είναι η

Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών, η Διεύθυνση Χωροταξίας Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, η Διεύθυνση Διαχείρισης Ζωικών Γενετικών πόρων και συστημάτων εκτροφής ζώων, η Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων, η Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων φαρμάκων και κτηνιατρικών εφαρμογών, ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός ΔΗΜΗΤΡΑ ο γνωστός σε όλους ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων ΕΛΓΑ, και η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και φυσικού περιβάλλοντος του Υπουργείου Ενέργειας και τέλος οι 13 ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Περιφερειών της χώρας.

Για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας της 5^{ης} προγραμματικής περιόδου ορίστηκε ως οργανισμός πληρωμών, ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων ο ΟΠΕΚΕΠΕ. Ο Οργανισμός Πληρωμών είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση και τον έλεγχο των δαπανών, ενώ με εξαίρεση τις πληρωμές, η εκτέλεση των καθηκόντων του μπορεί να ανατεθεί και σε άλλους φορείς.

Οργανισμός Πιστοποίησης για το ΠΑΑ είναι ιδιωτικός και επιλέγεται για μια τριετία κατόπιν ανοιχτού διαγωνισμού με ευθύνη του Οργανισμού Πληρωμών. Στην παρούσα χρονική περίοδο ο Οργανισμός Πιστοποίησης είναι η εταιρεία ΣΟΛ Α.Ε. Ορκωτοί Λογιστές. Ο Οργανισμός Πιστοποίησης παρέχει γνωμοδότηση σχετικά με την πληρότητα, την ακρίβεια και την αλήθεια των αιτήσεων λογαριασμών του Οργανισμού Πληρωμών, την ορθή λειτουργία του εσωτερικού του συστήματος ελέγχου καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών, για τις οποίες έχει ζητηθεί επιστροφή από την Επιτροπή έχοντας πάντα υπόψη το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου που έχει εγκριθεί για το πρόγραμμα.

Τώρα, όσον αφορά στην αναδιάρθρωση των ειδικών Υπηρεσιών του Υπουργείου δηλαδή της Διαχειριστικής Αρχής και της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής που είναι ένας από τους ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης, έχοντας υπόψη την επικείμενη εκχώρηση αρμοδιοτήτων στους ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης και κυρίως στις ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Περιφερειών, τη δομή του νέου ΠΑΑ για την εφαρμογή νέων μέτρων και δράσεων, την ανάγκη σχεδιασμού και συντονισμού της

συμπληρωματικότητας και συνέργειας δράσεων με τον πυλώνα 1 της ΚΑΠ για την αποτελεσματικότερη προώθηση πολιτικών αγροτικής ανάπτυξης αλλά και με τα άλλα διαρθρωτικά και επενδυτικά Ταμεία, την προσαρμογή στις αυξημένες απαιτήσεις της νέας προγραμματικής περιόδου αναφορικά με την αξιολόγηση, το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης το πλαίσιο επιδόσεων, τους δείκτες, τη δημοσιότητα και τα λοιπά, τη διαχείριση και εφαρμογή των ανειλημμένων υποχρεώσεων που έχουμε από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και κυρίως στοχεύοντα στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, έχει εκπονηθεί πρόταση αναδιάρθρωσης τόσο της ΕΥΔ-ΠΑΑ όσο και της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής του ΠΑΑ ώστε να εκπληρωθούν οι νέες απαιτήσεις, αλλά και να κατανεμηθούν οι νέες αρμοδιότητες της νέας Υπηρεσίας.

Στις νέες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης θα κατανεμηθούν νέες αρμοδιότητες που θα αφορούν στη διαχείριση και εφαρμογή των νέων μέτρων, στη διαχείριση και εφαρμογή των ανειλημμένων υποχρεώσεων τη διαχείριση, συντονισμό, παρακολούθηση, εποπτεία και έλεγχο θεσμικής και διοικητικής υποστήριξης των εκχωρούμενων στις Περιφέρειες μέτρων του νέου ΠΑΑ, το συντονισμό και παρακολούθηση της συμπληρωματικότητας και συνέργειας δράσεων με τα υπόλοιπα διαρθρωτικά και επενδυτικά Ταμεία καθώς και με τον πυλώνα 1 της ΚΑΠ.

Θα εκχωρηθεί ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη νέων χρηματοδοτικών μέσων και εργαλείων και τέλος θα περιλαμβάνεται ως αρμοδιότητα η υποστήριξη της διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων, για την εφαρμογή μέτρων και δράσεων του νέου ΠΑΑ. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Τζουμάκα και προχωράμε γρήγορα στην επόμενη εισήγηση, η οποία αφορά τις Βασικές Αρχές Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου και θα γίνει από τον κ. Κώστα Αποστολόπουλο στέλεχος της Μονάδας Παρακολούθησης & ΟΠΣΑΑ.

Βασικές Αρχές Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου

Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ κ. Πρόεδρε. Η εισήγηση θα αφορά το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου σύμφωνα με το σχετικό άρθρο του κανονισμού, το 72 άρθρο του 1303 θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις αρμοδιότητες των φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση και εφαρμογή του προγράμματος και το διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων αυτών μεταξύ των φορέων καθώς και στο εσωτερικό των φορέων, τις διαδικασίες διασφάλισης της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών και τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου. Ρυθμίσεις για την πρόληψη, ανίχνευση και καταπολέμηση και διόρθωση παρατυπιών και ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Ρυθμίσεις παρακολούθησης των φορέων στους οποίους εκχωρούνται τυχόν αρμοδιότητες από τους φορείς στους οποίους προβλέπεται, δηλαδή την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του προγράμματος και τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Ρυθμίσεις εποπτείας της λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και πληροφοριακά συστήματα τα οποία θα συλλέγουν στατιστικά στοιχεία και δεδομένα για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης για το 2014-2020 οι ρυθμίσεις αυτές οι οποίες προβλέπονται και οι απαιτήσεις που προβλέπονται από το άρθρο του κανονισμού, θα υλοποιηθούν μέσα από ένα πλέγμα διατάξεων και Υπουργικών Αποφάσεων, ή Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων οι οποίες όσον αφορά το θέμα των αρμοδιοτήτων και το διαχωρισμό τους μεταξύ των φορέων θα προβλέπονται στην απόφαση καθορισμού αρμοδιοτήτων την οποία ανέφερε προηγούμενα η συνάδελφος η κα Τζουμάκα και στην απόφαση για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου. Οι διαδικασίες για τη διασφάλιση της νομιμότητας, της κανονικότητας και ελέγχου θα προβλέπονται από την απόφαση συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και από το θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής του κάθε μέτρου, το οποίο θα εξειδικεύει αυτές τις διαδικασίες ανά μέτρο, υπομέτρο ή δράση.

Για την πρόληψη αντιμετώπισης παρατυπιών και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων από την απόφαση συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, την απόφαση των διαδικασιών ανάκτησης αχρεωστήτων και το θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής ανά μέτρο. Για την παρακολούθηση των

ενδιάμεσων φορέων διαχείρισης από τις αποφάσεις της εκχώρησης αρμοδιοτήτων και από την απόφαση του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, για την εποπτεία της λειτουργίας του συστήματος από την απόφαση συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και το θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής κάθε μέτρου.

Αναφορικά με τα πληροφοριακά συστήματα θα χρησιμοποιηθεί το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης για τη συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων και ειδικότερα για την υποδοχή αιτήσεων στήριξης και την παραπέρα αξιολόγησή τους και διαχείρισή τους όσον αφορά τα δημόσια έργα.

Από το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων το οποίο θα υποδέχεται τις αιτήσεις στήριξης για όλες τις ιδιωτικές επενδύσεις, από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα ενιαίας αίτησης ενίσχυσης και άλλο Πληροφοριακό Σύστημα για τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα που μέσω του οποίου θα γίνεται η υποδοχή και ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης και η παραπέρα διαχείρισή τους για τα μέτρα που σχετίζονται, που συνδέονται με έκταση ή αριθμό ζώων.

Ο σκοπός της απόφασης του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου η οποία θα προωθηθεί προς υπογραφή, είναι να περιγράψει τις διαδικασίες που εφαρμόζονται από την έκδοση της πρόσκλησης έως και την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων, να ενσωματώσει σε κάθε μια διαδικασία τις διάφορες κανονιστικές αποφάσεις – διατάξεις οι οποίες προβλέπονται τόσο στους κανονισμούς 1303 και τον 1305 όσο και στον κανονισμό για τη χρηματοδότηση των προγραμμάτων τον 1306, αλλά και σε εφαρμοστικούς κανονισμούς αυτών 809640. Είναι αρκετές οι κανονιστικές διατάξεις και εδώ ενσωματώνονται μέσα σε κάθε διαδικασία ώστε να είναι ξεκάθαρο ποιες εφαρμόζονται τότε.

Και να καθορίσει και να καταδείξει πως συνδέονται οι διάφορες διοικητικές διαδικασίες που περιγράφονται, με τις απαραίτητες καταχωρήσεις στα διάφορα πληροφοριακά συστήματα και κυρίως στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Η διάρθρωση της απόφασης συστήματος διαχείρισης και ελέγχου διαρθρώνεται σε πέντε τίτλους. Ο πρώτος αφορά τις διαδικασίες

διαχείρισης των αιτήσεων στήριξης και των αιτήσεων πληρωμής, ο δεύτερος αφορά διαδικασίες διαχείρισης των ανειλημμένων υποχρεώσεων δηλαδή των υποχρεώσεων που είχαν αναληφθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 και συνεχίζονται στη νέα προγραμματική περίοδο στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Τις διαδικασίες ελέγχου στις οποίες περιλαμβάνονται οι διατάξεις για τους επιτόπιους ελέγχους, τους εκ των υστέρων ελέγχους, τους ειδικούς ελέγχους και τους έκτακτους ελέγχους. Ρυθμίσεις για την εποπτεία της λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και οριζόντια θέματα.

Αναλυτικότερα. Όσον αφορά τη διαχείριση των αιτήσεων στήριξης και αιτήσεων πληρωμής περιγράφονται σχετικά με τις αιτήσεις στήριξης συγκεκριμένες διαδικασίες για την έκδοση πρόσκλησης υποβολή αιτήσεων στήριξης, διοικητικό έλεγχο αυτών και επιλογή πράξεων, ένταξη πράξεων και ανάκληση της ένταξής τους και τροποποίηση των πράξεων.

Περιλαμβάνονται ειδικές διαδικασίες για τον έλεγχο της νομιμότητας των σταδίων εξέλιξης των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο για τα δημόσια έργα, όπου περιλαμβάνονται έγκριση διακήρυξης, έγκριση ανάληψης νομικής δέσμευσης και έγκριση τροποποίησης της νομικής δέσμευσης και όσον αφορά τις αιτήσεις πληρωμής ο τρόπος με τον οποίο θα υποβάλλονται, θα ανακαλούνται ή τυχόν θα διορθώνονται, ο διοικητικός έλεγχος αυτών, η καταβολή της ενίσχυσης στο δικαιούχο και η ολοκλήρωση των πράξεων.

Τα βασικά σημεία που αξίζει να αναφερθούν όσον αφορά αυτό το κεφάλαιο της διαχείρισης αιτήσεων στήριξης και πληρωμής, έχουν να κάνουν με το ότι γίνονται ξεχωριστές αναφορές σε ιδιωτικές επενδύσεις, δημόσια έργα και παρεμβάσεις που συνδέονται με έκταση ή ζώα όπου απαιτείται μέσα σε κάθε διαδικασία.

Ξεκαθαρίζεται ότι η υποβολή των αιτήσεων στήριξης θα γίνεται ηλεκτρονικά για όλα τα είδη των παρεμβάσεων, είτε μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων για τις ιδιωτικές επενδύσεις, είτε μέσω του ΟΠΣΑ για τα δημόσια έργα, είτε μέσω του συστήματος ενιαίας ενίσχυσης ή του συστήματος των γεωπεριβαλλοντικών μέτρων για τα μέτρα που συνδέονται με έκταση και ζώα.

Ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται σε δυο στάδια. Στο πρώτο στάδιο ελέγχονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας, ενημερώνονται οι δυνητικοί δικαιούχοι για την έκβαση του διοικητικού ελέγχου αυτού και τους παρέχεται η δυνατότητα προσφυγής και το δεύτερο στάδιο αφορά τα κριτήρια επιλογής και τη βαθμολόγηση των αιτήσεων στήριξης όπου επίσης τα αποτελέσματά τους δημοσιοποιούνται με κάθε τρόπο στους δικαιούχους, προκειμένου να ασκήσουν διοικητική προσφυγή εφόσον το κρίνουν απαραίτητο.

Απλοποιείται η διαδικασία ένταξης σε κάποιο βαθμό με την κατάργηση της διαδικασίας αποδοχής του αποτελέσματος από τους δικαιούχους και με τη δυνατότητα συνέχισης της διαδικασίας ένταξης παράλληλα με την εξέταση των προσφυγών.

Δίνεται η δυνατότητα άμεσης υπερδέσμευσης 20% στο προϋπολογισμό της πρόσκλησης και περιγράφονται ειδικές διαδικασίες για τις παρεμβάσεις τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων, όπου καταδεικνύεται ο ρόλος των ομάδων τοπικής δράσης στην επιλογή των επενδύσεων, ή των προτάσεων οι οποίες θα υλοποιηθούν και έτσι εξυπηρετείται ο στόχος του προγράμματος Leader που είναι η από κάτω προς τα πάνω προσέγγιση.

Όσον αφορά τις διαδικασίες διαχείρισης των ανειλημμένων υποχρεώσεων, γίνονται ξεχωριστές αναφορές σε ιδιωτικές επενδύσεις, δημόσια έργα, παρεμβάσεις που συνδέονται με έκταση και αριθμό ζώων και περιγράφεται ξεκάθαρα ο τρόπος με τον οποίο διαχωρίζεται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο μεταξύ των δυο προγραμματικών περιόδων, ώστε να είναι δυνατή η χρηματοδότηση στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Σχετικά με τους ελέγχους. Γίνεται διάκριση σε εντός και εκτός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, δηλαδή σε ελέγχους που έχουν να κάνουν με έκταση και αριθμό ζώων και σε αυτούς που έχουν με τα υπόλοιπα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης. Περιγράφονται οι διαδικασίες για την επιλογή δείγματος, τη διεξαγωγή των ελέγχων και τη σύνταξη των εκθέσεων, περιγράφονται οι διαδικασίες για τους εκ των υστέρων ελέγχους και για τους έκτακτους ελέγχους.

Επίσης περιγράφονται ειδικές διατάξεις που προβλέπονται στους κανονισμούς για δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης, συμβουλευτικές υπηρεσίες, συστήματα ποιότητας, ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων, σύσταση ομάδων και Οργανώσεων παραγωγών και για το Leader.

Όσον αφορά την εποπτεία της λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, σκοπός των διαδικασιών όπως περιγράφονται στη σχετική απόφαση είναι η έγκαιρη διαπίστωση προβλημάτων προτού αυτά διογκωθούν, επικέντρωση στους κύριους παράγοντες που επηρεάζουν τα αποτελέσματα λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και διερεύνηση και αξιολόγηση της απόδοσης των διαδικασιών και μεθόδων, καθώς και της ορθής και αποτελεσματικής εφαρμογής των μέτρων που εκχωρούνται σε άλλους φορείς.

Στα οριζόντια θέματα περιλαμβάνονται ζητήματα που αφορούν την επαληθευσσιμότητα και ελεγκσιμότητα των μέτρων, τα οποία έχουν περιληφθεί και στα σχετικά τεχνικά δελτία των μέτρων στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και ο τρόπος με τον οποίο αυτά εξειδικεύονται για τις διάφορες παρεμβάσεις. Περιγράφονται διαδικασίες για τη συγκέντρωση και την κοινοποίηση των στατιστικών ελέγχου, για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων, μέτρα πρόληψης και καταπολέμησης της απάτης και κοινοποίηση των παρατυπιών στην ΟΛΑΦ. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ κ. Αποστολόπουλε και περνάμε στην τελευταία εισήγηση αυτού του 1^{ου} Μέρους που αφορά στα βασικά στοιχεία της ενεργοποίησης του προγράμματος. Η εισήγηση θα γίνει από την κα Σμάρω Ζησοπούλου, στέλεχος της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης του Υπουργείου Οικονομίας, με αντικείμενο την Πρόοδο εκπλήρωσης των εκ των προτέρων Αιρεσιμοτήτων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.

Κρίσιμη εισήγηση για να δούμε που βρισκόμαστε και σε τι βαθμό θα είμαστε έτοιμοι για να εκπληρώσουμε αιρεσιμότητες για το πρόγραμμα ώστε να μπορέσουμε να ξεπεράσουμε αυτό το εμπόδιο.

**Πρόοδος εκπλήρωσης των εκ των προτέρων Αιρεσιμοτήτων
του ΠΑΑ 2014-2020**

Σ. ΖΗΣΟΠΟΥΛΟΥ: Καλή σας μέρα και από εμένα. Έχω κάνει την ίδια παρουσίαση πολλές φορές οπότε βλέποντας πολλούς συναδέλφους από Διαχειριστικές Αρχές των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ πιθανώς κάποια πράγματα να τα έχουν ακούσει, ωστόσο θεωρώ απαραίτητο να τα ξαναπώ για μια φορά ακόμη.

Τι είναι οι αιρεσιμότητες το έχουμε ξαναπεί. Είναι ουσιαστικά ένα πλαίσιο συνθηκών και ρυθμίσεων, που πρέπει να υπάρχει στη χώρα προκειμένου να μπορούν να υλοποιηθούν με αποτελεσματικότητα τα έργα στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Ουσιαστικά είναι αυτό που λέμε προσανατολισμός στα αποτελέσματα που είναι το μόντο αυτής της περιόδου και ένα βασικό στοιχείο αυτού του focus on a result του προσανατολισμού στα αποτελέσματα, είναι οι αιρεσιμότητες.

Αν θέλουμε να κατηγοριοποιήσουμε τις απαιτήσεις που μας βάζουν οι αιρεσιμότητες ουσιαστικά είναι τρία πράγματα: είναι το ρυθμιστικό πλαίσιο, ένα ρυθμιστικό πλαίσιο που πρέπει να υπάρχει προκειμένου να γίνεται η αποτελεσματική υλοποίηση των έργων, είναι πολιτικές ή στρατηγικές και είναι και η διοικητική επάρκεια.

Αυτό που έχει σημασία τώρα είναι πότε πρέπει να εκπληρώνονται οι αιρεσιμότητες. Οι αιρεσιμότητες σύμφωνα με το γενικό κανονισμό που διέπει όλα τα Ταμεία συμπεριλαμβανομένου του αγροτικού, πρέπει να ικανοποιούνται με την επίσημη υποβολή του ΕΣΠΑ και των προγραμμάτων. Εάν δεν ικανοποιούνται μέχρι τότε, οι απαιτήσεις που βάζουν οι αιρεσιμότητες, τότε θα πρέπει μέχρι το αργότερο 31 Δεκεμβρίου του 2016.

Σε περίπτωση που δεν εκπληρώνονται με την επίσημη υποβολή των προγραμμάτων και του ΕΣΠΑ, τότε προχωρούμε σε ένα σχέδιο δράσης που περιγράφουμε αναλυτικά τις ενέργειες που πρέπει να κάνουμε για να επιτύχουμε την επίτευξη των αιρεσιμοτήτων.

Και θα ραπορτάρουμε θα αναφέρουμε στην Επιτροπή το τελικό μας όριο το χρονικό, είναι η ετήσια έκθεση υλοποίησης του 2017. Άρα ό,τι έχουμε κάνει μέχρι 31/12/2016 θα έρθουμε να το πούμε στην Επιτροπή να το

κοινοποιήσουμε στην Επιτροπή στην ετήσια έκθεση του '17 και έχουμε κι ένα ακόμη παραθυράκι, το οποίο δεν το έχω γράψει, που είναι το progress report η έκθεση προόδου του ΕΣΠΑ, που θα υποβληθεί τον Αύγουστο του '17 και μετά τελειώσαμε.

Πως κάναμε την αυτοαξιολόγηση. Κατ' αρχήν πρώτα - πρώτα με όλη την πολυπλοκότητα των Υπηρεσιών και των αρμοδιοτήτων έπρεπε πρώτα - πρώτα να εντοπίσουμε τις αρμόδιες Υπηρεσίες. Για πρώτη φορά εδώ μπαίνουν μέσα οι υπηρεσίες πολιτικής με ονοματεπώνυμο, ξέρουμε ποιος πρέπει να κάνει τι και πότε και καταγράφεται ως επισπεύδον και αρμόδιος φορέας. Γι' αυτό οι αιρεσιμότητες είναι αυτό που λέμε έχουν ονοματεπώνυμο, δεν είναι γενικώς υποχρεώσεις αλλά είναι πολύ συγκεκριμένες.

Στη συνέχεια πήραμε τα κριτήρια. Τα κριτήρια του γενικού κανονισμού και των επιμέρους κανονισμών γιατί βεβαίως και το Ταμείο της Αγροτικής Ανάπτυξης έχει το δικό του Παράρτημα με τις δικές του αιρεσιμότητες. Άρα όλα αυτά λήφθηκαν υπόψη και βεβαίως το guidance της Επιτροπής το οποίο ήταν το Ευαγγέλιό μας σε όλη αυτή τη διαδικασία, προκειμένου να δούμε τι εκπληρώνουμε, πότε θα το εκπληρώσουμε και με ποιες διαδικασίες. Και βεβαίως υπήρχε και υπάρχει ακόμη συστηματική συνεργασία και με τις Υπηρεσίες της Επιτροπής, αλλά και με όλες τις Υπηρεσίες πολιτικής της χώρας. Επομένως αυτή η συνεργασία εδραιώθηκε σε ένα Δίκτυο και συνεχίζει να υπάρχει, προκειμένου να παρακολουθούμε από κοντά τις ενέργειες.

Τώρα, η γενική αποτύπωση για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης. Έχουμε θεματικές και γενικές αιρεσιμότητες. Οι θεματικές αιρεσιμότητες για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης είναι έξι: τέσσερις είναι από το γενικό κανονισμό και δύο είναι του αγροτικού κανονισμού. Ποια είναι η εικόνα; Οι τέσσερις που είναι του γενικού κανονισμού, εκπληρώνονται, η μία μερικώς και η μία δεν εκπληρώνεται. Από τις αιρεσιμότητες που αφορούν το Γεωργικό Ταμείο οι δυο αιρεσιμότητες που εφαρμόζονται στο πρόγραμμα, εκπληρώνονται. Από τις γενικές αιρεσιμότητες που είναι στο σύνολό τους επτά, έχουμε μόνο μία εκκρεμότητα που αφορά την αιρεσιμότητα και θα τη δείτε και παρακάτω των δημοσίων συμβάσεων η οποία εκπληρώνεται μερικώς και έχουμε κάνει το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα προκειμένου να

δούμε πως θα γίνει να εκπληρώσουμε όλες τις απαραίτητες ενέργειες μέχρι 31/12/2016.

Άρα έχουμε ένα σύνολο 15 αιρεσιμοτήτων: 12 εκπληρώνονται, 2 μερικώς και μία δεν εκπληρώνεται. Να θυμίσω για όσους πιθανώς δεν έχουν ξανακούσει αυτή την συζήτηση, οι αιρεσιμότητες εκπληρώνονται όταν όλα τα κριτήρια είναι «Ναι», μερικώς αν έστω και ένα είναι «Όχι» και όχι βεβαίως αν όλα τα κριτήρια δεν ικανοποιούνται.

Να τις δούμε λίγο, έχω χρησιμοποιήσει την αρίθμηση του Γεωργικού Ταμείου γιατί έχουμε όλοι την αρίθμηση του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ μπορεί να σας μπερδέψει λίγο, αλλά επειδή είναι η Επιτροπή Παρακολούθησης του αγροτικού, συμβαδίζουμε με το αγροτικό Ταμείο.

Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων. Εδώ μιλάμε για στρατηγικές: εκτίμηση επικινδυνότητας σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο. Αυτή η αιρεσιμότητα έχει αξιολογηθεί από το ΕΣΠΑ ακόμη από την υποβολή του ΕΣΠΑ ως εκπληρούμενη. Άρα είμαστε εντάξει.

Αιρεσιμότητα 5.1. που αφορά την ενεργειακή απόδοση. Έχουμε τέσσερα κριτήρια, το πρώτο κριτήριο που αφορά τις ελάχιστες απαιτήσεις δεν εκπληρώνεται και γι' αυτό μας δίνει το «μερικώς». Θα το δούμε παρακάτω αναλυτικά και θα σας πω και τι έχει γίνει και που βρισκόμαστε.

Τομέας υδατικών πόρων. Εδώ έχω ένα κριτήριο. Σε όλα τα προγράμματα του ΕΤΠΑ έχω δύο κριτήρια, στο συγκεκριμένο στο Αγροτικό Ταμείο είναι ένα κριτήριο μόνο και είναι η τιμολογιακή πολιτική. Το δεύτερο κριτήριο έχει φύγει για το Αγροτικό και είναι μέσα στα προγράμματα με άλλη μορφή, αλλά δεν είναι αιρεσιμότητα. Εδώ αυτή η αιρεσιμότητα δεν εκπληρώνεται γιατί το κριτήριο αυτό ακόμη δεν έχει εκπληρωθεί που αφορά την τιμολογιακή πολιτική.

5.3. Είναι η αιρεσιμότητα για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έχει εκπληρωθεί από το ΕΣΠΑ ακόμη, είμαστε εντάξει.

6.1. Είναι υποδομή δικτύων πρόσβασης της Νέας Γενιάς. Στο ΕΣΠΑ ήταν μη εκπληρούμενη, ήταν «μερικώς», στο Αγροτικής Ανάπτυξης έγιναν όλες οι ενέργειες που αφορούν το σχέδιο για τις υποδομές ψηφιακής πρόσβασης νέας γενιάς και έτσι η αιρεσιμότητα έχει εκπληρωθεί. Όλα τα

ευρυζωνικά δηλαδή δίκτυα κι όλα αυτά έχουν εκπληρωθεί οι απαιτήσεις για να υλοποιηθούν τα έργα.

Οι δυο αγροτικές είναι εκπληρωμένες. Οι καλές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες και οι ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Άρα έχουμε καλύψει τις απαιτήσεις τουλάχιστον σε επίπεδο αιρεσιμοτήτων για τις δυο αγροτικές αιρεσιμότητες.

Να δούμε λιγάκι τώρα που βρισκόμαστε σε σχέση με τις εκκρεμότητές μας. Η ενεργειακή απόδοση: η συγκεκριμένη αιρεσιμότητα έχει περάσει από πολλά δύσκολα βήματα. Αυτή τη στιγμή το Υπουργείο Περιβάλλοντος που είναι ο επισπεύδων φορέας και η Γενική Γραμματεία Ενέργειας έχει καταλήξει σε ένα μοντέλο, με το οποίο πιστεύουμε ότι μέχρι το τέλος Ιουνίου θα έχουμε τον καινούργιο κανονισμό για την ενεργειακή απόδοση των κτηρίων, με βάση τον οποίο θα μπορούν στη συνέχεια να γίνουν οι προκηρύξεις των έργων.

Για να γίνει αυτό έφτιαξε μια επιβλέπουσα Επιτροπή, ανατέθηκαν δυο μελέτες για να καλύψουν όλες τις κατηγορίες των έργων και προχωράει αυτή η διαδικασία και θεωρούμε ότι είμαστε σε καλό στάδιο προκειμένου να καλύψουμε αυτές τις απαιτήσεις και να ξεκινήσει στη συνέχεια η υλοποίηση των έργων.

Ο τομέας των υδατικών πόρων. Ένας τομέας δύσκολος, ευαίσθητος που βεβαίως επηρεάζει πάρα πολύ το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Κατ' αρχήν να πούμε ότι η Ειδική Γραμματεία Υδάτων προφανώς είναι αρμόδια, έχει κάνει μια πρόταση για την τιμολογιακή πολιτική στον τομέας της ύδρευσης, έχοντας κάνει όλες τις απαραίτητες διαδικασίες που προβλέπει η Οδηγία 60 για τα νερά με διαβούλευση ή με ομάδες, με όλες τις απαραίτητες ενέργειες. Έχει συγκροτηθεί η γνωμοδοτική Επιτροπή των υδάτων και έχει προετοιμάσει κι ένα σχέδιο πρότασης για τις υπόλοιπες χρήσεις του νερού.

Πάμε σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Προχωρούμε καλά, είμαστε πολύ αισιόδοξοι και θεωρούμε ότι η συγκεκριμένη αιρεσιμότητα θα τα καταφέρουμε στο τέλος να την υλοποιήσουμε όπως ακριβώς έχουμε περιγράψει στο σχέδιο δράσης.

Τελειώσαμε με τις θεματικές, θα κάνω μια γρήγορη παρουσίαση των γενικών αιρεσιμοτήτων οι οποίες επηρεάζουν όλα τα προγράμματα,

όλους τους άξονες προτεραιότητας. Είναι επτά, εκεί που έχουμε το θέμα είναι στις δημόσιες συμβάσεις. Έχουμε ένα αναλυτικό χρονοδιάγραμμα, θα σας δείξω ακριβώς και τα κριτήρια.

Έχουμε τρία κριτήρια, έχει φτιαχτεί ένα νέο σχέδιο δράσης το οποίο προκύπτει από τις απαιτήσεις που έχουν ενσωματωθεί στο Μνημόνιο οικονομικής πολιτικής το ευρύτερο δηλαδή Μνημόνιο, σύμφωνα με το οποίο είμαστε σε διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να δοθεί μια χρονική παράταση, για την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις.

Στο δεύτερο κριτήριο επίσης στην ίδια λογική με το νέο σχέδιο δράσης, είμαστε πάλι εδώ σε μια διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Όταν λέω διαβούλευση δεν μας έχει δώσει το τελικό ok για την επικαιροποίηση της λειτουργίας του ηλεκτρονικού συστήματος δημοσίων συμβάσεων.

Το τρίτο κριτήριο έχει ολοκληρωθεί στο χρόνο που είχαμε προβλέψει και επομένως είμαστε ok. Άρα εδώ έχουμε μια εκκρεμότητα που περιμένουμε μια απάντηση από την Επιτροπή, αλλά προχωρούμε και είμαστε σε πολύ στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Δεν έχω κάτι άλλο, ό,τι θέλετε είμαι στη διάθεσή σας να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Ζησοπούλου και πρέπει να ευχαριστήσω όλους τους ομιλητές γιατί πραγματικά έμειναν και κάτω από τα χρονικά περιθώρια που είχαν στη διάθεσή τους και αυτό μου δίνει τη δυνατότητα να κάνω μια αλλαγή στο πρόγραμμα, εάν δεν έχετε αντίρρηση για να μπορέσουμε να πάμε στο διάλειμμα και το γεύμα με μεγαλύτερη όρεξη.

Θα μετακινήσουμε την ομιλία της κας Αθανασοπούλου σε αυτή την ενότητα για να κερδίσουμε χρόνο, μιας και ήδη είμαστε καλά από πλευράς χρονοδιαγράμματος. Η κα Αθανασοπούλου Προϊσταμένη της Μονάδας Προγραμματισμού και Αξιολόγησης, η ψυχή του νέου ΠΑΑ θα μας κάνει την εισήγησή της με τίτλο «Βασικές Αρχές Κριτηρίων Επιλογής συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΠΑΑ 2014-2020», κρίσιμο θέμα για τη σημερινή 1^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης.

**Βασικές Αρχές Κριτηρίων Επιλογής συγχρηματοδοτούμενων πράξεων
ΠΑΑ 2014-2020**

Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ κι εγώ. Θα πω τις βασικές αρχές των κριτηρίων επιλογής. Αρχική μου πρόθεση ήταν να περιγράψω όλα τα κριτήρια επιλογής εδώ για να κάνουμε μαζί ένα πέρασμα από όλα τα μέτρα. Δυστυχώς αυτό θα μου έπαιρνε δυο μέρες να συζητάμε και νομίζω ότι δεν θα καθόταν κανείς να με ακούσει, ως εκ τούτου αποφάσισα να πω μόνο μερικά πράγματα πως διαμορφώθηκαν αυτά τα κριτήρια επιλογής.

Κατ' αρχάς να δούμε τι είναι αυτά τα κριτήρια επιλογής. Ουσιαστικά είναι οι βασικές προϋποθέσεις που έχει ένας εν δυνάμει δικαιούχος για να μπει μέσα στο πρόγραμμα; Που είναι συνήθως κανονιστικές ή ενωσιακές; Αρκετές φορές τα μπερδεύουμε. Ουσιαστικά δεν είναι αυτά τα κριτήρια επιλογής. Αυτά είναι τα κριτήρια επιλεξιμότητας, είναι τα κριτήρια που ξέρουμε όλοι ότι είναι on – off που σημαίνει ότι οποιοδήποτε από αυτά, έστω και ένα να μην εκπληρεί ο εν δυνάμει δικαιούχος, δεν μπορεί να γίνει δικαιούχος στο πρόγραμμα.

Άρα τι έχουμε σαν κριτήρια επιλογής; Ο κανονισμός δίνει δυνατότητα στη Διαχειριστική Αρχή να θεσπίσει ορισμένες βασικές συνθήκες οι οποίες θα δίνουν προτεραιότητα σε εκείνες τις παρεμβάσεις που δίνουν τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία για το πρόγραμμα. Για πρώτη φορά οι βασικές αρχές των κριτηρίων επιλογής περιγράφονται μέσα στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και εγκρίνονται μαζί με το πρόγραμμα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Γιατί θέλουμε τα κριτήρια επιλογής; Λίγο πολύ τα είπα, γιατί ουσιαστικά θέλουμε μια ιεράρχηση των πράξεων, βάσει των στρατηγικών που έχουμε θέσει τόσο σε ευρωπαϊκό σε ενωσιακό επίπεδο, όσο και σε εθνικό ή σε περιφερειακό και αυτό φαίνεται από τις βασικές αρχές που περιγράφονται.

Επίσης θέλουμε να έχουμε μια αποτελεσματικότερη χρήση των κοινοτικών πόρων και των εθνικών φυσικά, γιατί είναι οι πράξεις χρηματοδοτούμενες και όπως είπα και πριν από λίγο αυτές οι πράξεις που θα επιλεγούν, τελικά να είναι οι καλύτερες. Μπορεί ο προϋπολογισμός να χωράει για πολλές άλλες πράξεις, αλλά όμως δεν θα επιλεγούν κάποιες –όπως θα πούμε παρακάτω- που είναι κάτω από ένα ορισμένο κατώφλι.

Και τέλος είναι για να έχουμε διαφάνεια και ίση μεταχείριση όλων των εν δυνάμει δικαιούχων. Εάν κάποια στιγμή τα κριτήρια επιλογής επειδή έχουμε τη δυνατότητα να τα αλλάξουμε λόγω διαφόρων προγραμματικών αναγκών, δεν θα μπορούν να αλλάξουν για την προκήρυξη που βρίσκεται ήδη στον αέρα. Δηλαδή οι δικαιούχοι θα ξέρουν πάντα από πριν πως θα επιλεγούν και γιατί θα βαθμολογηθούν.

Ο κανονισμός δίνει τη δυνατότητα σε ορισμένα μέτρα που περιγράφονται στο τμήμα 1 του κειμένου διαβούλευσης που έχετε στα χέρια σας από τις 23 Μαρτίου και είναι ουσιαστικά τα μέτρα που είναι πιο πολύ τα ανταγωνιστικά. Αναγκάζει γι' αυτά τα μέτρα να υπάρχουν κριτήρια επιλογής, ενώ για ορισμένα μέτρα όπως είναι η βιολογική γεωργία, ή τα γεωργοπεριβαλλοντικά ή οι ενισχύσεις για μειονεκτικές ορεινές περιοχές, ή για την ευζωία των ζώων, δίνει τη δυνατότητα να μην υπάρχουν κριτήρια επιλογής.

Εντούτοις, όπως θα δείτε στο τμήμα 2 του κειμένου, έχουμε βάλει κάποια κριτήρια επιλογής που δίνουν πιο πολύ το περιβαλλοντικό όφελος και που έχουν να κάνουν πιο πολύ με τις περιοχές NATURA που θέλουμε να τις ενισχύσουμε, όπως επίσης και σε μέρη που υπάρχουν κάποιες άλλες συνθήκες διάβρωσης, ή κάποιες άλλες συνθήκες επικινδυνότητας.

Ποια μέτρα έχουν υποχρέωση να έχουν κριτήρια επιλογής. Είναι όλες οι δράσεις του μέτρου δράσης μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης, είναι οι συμβουλευτικές υπηρεσίες, όλο το μέτρο που αφορά τα συστήματα ποιότητας, το μεγάλο επενδυτικό μέτρο που είναι επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού και έχει εκεί μέσα από μεταποίηση, σχέδια βελτίωσης, εγγειοβελτιωτικά έργα, μη παραγωγικές επενδύσεις, αναδασμούς και τα λοιπά.

Είναι επίσης το μέτρο που έχει να κάνει με την αποκατάσταση ζημιών όπως επίσης και την πρόληψη, είναι το άλλο μεγάλο μέτρο που έχει να κάνει με την ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων που περιλαμβάνει τα μέτρα των νέων γεωργών, των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, αλλά και τα start up σε μη γεωργικό τομέα. Είναι επίσης το μέτρο που έχει τις βασικές υπηρεσίες και την ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές και στο οποίο υλοποιούνται μέσω του προγράμματος οριζόντια ορισμένες δράσεις.

Επίσης είναι άλλο ένα μεγάλο μέτρο που έχει να κάνει με τα δασικά στα οποία συγκεντρώνονται όλες οι δασικές δράσεις σε ένα μέτρο. Είναι επίσης η σύσταση ομάδων και Οργανώσεων παραγωγών και τέλος το μέτρο της συνεργασίας.

Πως διαμορφώθηκαν τα κριτήρια επιλογής. Όπως είπε και ο Γενικός Γραμματέας η Διαχειριστική Αρχή που έχει την αρμοδιότητα προτείνει τα σχετικά κριτήρια, τα οποία όμως μετά έρχεται και τα διαβουλεύεται με την Επιτροπή Παρακολούθησης και φυσικά αυτά τα κριτήρια δεν κάθισε μόνη της η Διαχειριστική Αρχή να τα βγάλει, αλλά όμως συστήθηκαν ομάδες εργασίας οι οποίες περιελάμβαναν και στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και ιδιαίτερα της Μονάδας Προγραμματισμού και Αξιολόγησης λόγω του ότι είχαν την εμπειρία της διαμόρφωσης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, επίσης στελέχη των αρμόδιων για κάθε μέτρο και δράση ενδιάμεσων φορέων διαχείρισης σε κεντρικό επίπεδο.

Σε περιφερειακό επίπεδο έχει αποσταλεί ήδη μια επιστολή που ζητείται να ξεκινήσει ο διάλογος για να δούμε ένα κριτήριο που έχει να κάνει με το περιφερειακό σκέλος και τις περιφερειακές στρατηγικές. Επίσης ήταν στελέχη του Οργανισμού Πληρωμών γιατί είναι απαραίτητο να βρίσκονται δίπλα σε κάθε στάδιο της υλοποίησης των μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και επίσης ήταν στελέχη των αρμόδιων για την πολιτική Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς επίσης και της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής, ήταν στελέχη τα οποία στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο είχαν εμπειρία από σχετικά μέτρα.

Έτσι η δουλειά που έχετε στα χέρια σας είναι μια ομαδική δουλειά από όλα αυτά τα μέλη. Όπου χρειάστηκε, ζητήθηκε η βοήθεια εμπειρογνομόνων ή άλλων κοινωνικών φορέων.

Ερχόμαστε για να δούμε τη σημερινή δουλειά που έχουμε να κάνουμε. Εμείς καθορίζουμε τα κριτήρια, τα προτείνουμε και η Επιτροπή Παρακολούθησης έρχεται να γνωμοδοτήσει και να εκδώσει μια γνώμη η οποία πρέπει να είναι εντός τεσσάρων μηνών, από τη στιγμή που εγκρίθηκε το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, δηλαδή κανονικά στις 11 Απριλίου του 2016.

Σήμερα θα συζητήσουμε για τις παρατηρήσεις και τυχόν σχόλια που έχετε πάνω στα κριτήρια επιλογής. Επίσης θα λάβουμε τις παρατηρήσεις σας και εγγράφως εάν δεν μπορείτε να τις δώσετε αυτή τη στιγμή και ουσιαστικά η διαδικασία θα είναι ότι μετά θα έρθουμε και θα ενσωματώσουμε τις προτάσεις σας, ή δεν θα τις ενσωματώσουμε όπου αιτιολογημένα κρίνεται ότι δεν μπορούν να ενσωματωθούν.

Όπως είπα και προηγούμενα τα κριτήρια επιλογής μπορούν να αναθεωρούνται και επίσης θα δείτε ότι εάν κάποια κριτήρια επιλογής που έχετε στο μυαλό σας δεν έχουν συμπεριληφθεί μέσα σε αυτό το κείμενο, είναι ίσως γιατί δεν κόλλαγαν στις αρχές κριτηρίων επιλογής που υπήρχαν μέσα στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Αρα αυτό που ερχόμαστε να κάνουμε είναι να προτείνετε ότι θα πρέπει στην επόμενη τροποποίηση του προγράμματος να μπει αυτή η καινούργια αρχή κριτηρίου επιλογής, γι' αυτούς και γι' αυτούς τους λόγους, οπότε μετά θα διαμορφωθούν και τα ανάλογα ένα ή περισσότερα κριτήρια που θα την εξειδικεύσουν. Αυτό είναι το κείμενο που έχετε στα χέρια σας.

Ουσιαστικά ποια είναι η διαδικασία επιλογής των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων: πρώτα έχουμε τις αιτήσεις ενίσχυσης με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που είπαμε τα on – off, μπαίνεις ή δεν μπαίνεις, έρχεται και γίνεται ένα πρώτο φιλτράρισμα.

Από εκεί και πέρα γίνεται μια συγκριτική αξιολόγηση δηλαδή μπαίνουν στη σειρά όλες οι πράξεις βάσει των κριτηρίων επιλογής. Σε εκείνο το σημείο αρχίζει ένα δεύτερο φιλτράρισμα και ουσιαστικά τα ενισχυόμενα έργα όπως θα δούμε και στην επόμενη διαφάνεια, είναι αυτά που περνάνε ένα κατώφλι πάνω από το οποίο είναι δικαιούχοι, κάτω από το οποίο θεωρούνται ότι αν και έχουν δυνατότητα να είναι δικαιούχοι, δεν είναι τόσο καλά ώστε να μπορέσουν να περάσουν στις συγχρηματοδοτούμενες πράξεις.

Έτσι όπως είπα έχουμε τις γενικές αρχές κριτηρίων επιλογής στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης. Εξειδικεύσαμε μαζί με τους υπόλοιπους φορείς τα κριτήρια επιλογής και ουσιαστικά αυτά θα έχουν μια βαθμολογία. Η βαθμολογία δεν υπάρχει μέσα στο κείμενο που έχετε πάρει, γιατί ουσιαστικά είναι ένας πολλαπλασιασμός. Είναι ουσιαστικά η βαρύτητα κριτηρίου που είναι στην πρώτη στήλη από τα κείμενα που έχετε επί τη μοριοδότηση.

Εδώ σε κάθε μέτρο έχετε δει ότι στο τέλος υπάρχει ένα κατώφλι που λέει τόσο τοις εκατό επί της μέγιστης βαθμολογίας 30%, 40%, 50% ανάλογα με το πώς κρίνουμε ότι ουσιαστικά θα πρέπει να διαμορφωθεί η βάση για κάθε ένα κριτήριο επιλογής. Αυτά ήθελα γενικά να πω, σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Αθανασοπούλου. Τελικά η προσέγγιση της χωροχρονικής συμπίεσης που λέγαμε εισαγωγικά, φαίνεται λειτούργησε και πείστηκαν οι ομιλητές και κατάφεραν να είναι μέσα στο χρόνο τους.

Διαπιστώσαμε όμως ότι παρά τις ασφυκτικές πιέσεις για την προετοιμασία του θεσμικού πλαισίου του νέου προγράμματος, επιμείναμε στη διαβούλευση και στην bottom up προσέγγιση και στην ίδια την προετοιμασία αυτής της δουλειάς και νομίζω ότι αυτό είναι ένα στοιχείο, το οποίο πρέπει να καταγραφεί και προφανώς πρέπει να ενισχυθεί σε όλα τα στάδια της διαχείρισης αυτών των ζητημάτων που αφορούν τόσο εξαιρετικά σημαντικά ζητήματα, όπως η αγροτική ανάπτυξη. Επιμένουμε στη διαβούλευση, επιμένουμε στη συγκρότηση ομάδων γιατί αυτό είναι το πιο δημιουργικό και το πιο αποτελεσματικό τελικά.

Τώρα περνάμε στην τελευταία φάση αυτού του 1^{ου} μέρους που είναι η συζήτηση και οι παρεμβάσεις των μελών. Θα ήθελα πριν ξεκινήσουμε αυτή τη διαδικασία, αλλά πάλι ενταγμένο μέσα σε αυτή τη διαδικασία να δώσω τον λόγο στη Γενική Γραμματέα Ισότητας των Φύλων την κα Κούβελα να κάνει μια παρέμβαση, αντικείμενο της οποίας είναι προφανώς και το ίδιο το πρόγραμμα και η δουλειά που έχουμε σήμερα εδώ.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

Φ. ΚΟΥΒΕΛΑ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε. Θα ήθελα κατ' αρχήν να ευχαριστήσω τον Υπουργό και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως και την Επιτροπή σας για την ευκαιρία που δίνει στη Γενική Γραμματεία Ισότητας να παραστεί στη σημερινή μας συνάντηση, την 1^η ανάλογη που συμμετέχει η Γενική Γραμματεία, για να εκφράσει τις πολιτικές της αλλά και τις προτάσεις και τις αγωνίες του μισού πληθυσμού, υπενθυμίζοντας ότι η γεωργία και

ενδεχομένως ολόκληρη η αγροτική οικονομία που στηρίζεται πάνω της, είναι μια γυναικεία εφεύρεση.

Αν αυτό το ευφυολόγημα δεν παραμένει στη διαπίστωση κάποιων καλών πρακτικών πολύ παλαιότερων χρόνων που άλλαξαν την πορεία του ανθρώπινου γένους, ενδεχομένως να είναι και εισαγωγική αιτία ανάπτυξης νέων καλών πρακτικών κατ' εφαρμογή των ανάλογων πολιτικών περί της ισότητας των φύλων, που μπορεί να προσδώσουν στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και στους επιδιωκόμενους στόχους του μια άλλη διάσταση.

Θα ξεκινήσω από ένα παράδειγμα που αναφέρεται ως παράδειγμα καλών πρακτικών ευρωπαϊκή Χάρτα για την ισότητα των φύλων στις τοπικές κοινωνίες. Η εν λόγω Χάρτα εκπονήθηκε από το Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης σε συνεργασία με φορείς από διάφορες χώρες με τη συμμετοχή και της Ελλάδας.

Στην Ισπανία, στο πλαίσιο ενός πιλοτικού προγράμματος παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας αναπτύχθηκε ένα πρόγραμμα με αντικείμενο την αναβάθμιση του οικονομικού ρόλου των γυναικών σε οικογένειες αλιέων. Μέσα από εξειδίκευση κατάρτισε γυναίκες που ασχολούνται με την αλιεία οστρακοειδών, ανέπτυξαν δεξιότητες στο marketing τη Διοίκηση επιχειρήσεων και την ανάπτυξη προϊόντων, ενώ δέχτηκαν και συμβουλευτική υποστήριξη για προσωπική ανάπτυξη.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μπορέσουν να αναβαθμίσουν τις τοπικές επιχειρήσεις αλιείας οστρακοειδών, να οργανώσουν τη δραστηριότητά τους αποτελεσματικότερα, να βελτιώσουν την εικόνα των τοπικών προϊόντων και να ανεβάσουν ποιοτικά την τοπική παραγωγή, ώστε να είναι σύμφωνη με τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είναι κοινή άποψη ότι απαιτείται ο αγροτικός τομέας ο οποίος αποτελεί τον πρωτογενή τομέα της οικονομίας να προσφέρει προοπτικές απασχόλησης όχι μόνο για βιοποριστικούς λόγους, αλλά και για επιχειρηματική ανάπτυξη. Σε αυτό το πλαίσιο ένας από τους στρατηγικούς στόχους της Γενικής Γραμματείας Ισότητας Φύλων είναι να στραφούν οι γυναίκες σε παραγωγές στον πρωτογενή και μεταποιητικό αγροτοδιατροφικό τομέα, με υψηλής προστιθέμενης αξίας και καινοτόμες εφαρμογές,

ακολουθώντας οικολογικές πρακτικές που θα είναι ανταγωνιστικές ακόμη και στη διεθνή αγορά.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει πρόβλημα για απ' ευθείας διάθεση κοινοτικών κονδυλίων στην Γενική Γραμματεία Ισότητα ώστε να αναπτύξει προς αυτή την κατεύθυνση τέτοιου είδους δράσεις, προχωρήσαμε στη δημιουργία κοινών σχεδιασμών με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης μέσα και από την υπογραφή πρωτόκολλου συνεργασίας αλλά και με τη συμμετοχή μας στο Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο.

Πρώτος κοινός μας στόχος είναι η ουσιαστική αναβάθμιση των υφιστάμενων γυναικείων αγροτικών Συνεταιρισμών, καθώς και η ένταξη περισσότερου γυναικείου πληθυσμού στο αγροτικό επιχειρείν. Έτσι, μέσα από το πρόγραμμα επικοινωνίας και δημοσιότητας του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου, έχουμε ήδη προτείνει δράσεις οι οποίες κατ' αρχήν θα αφορούν την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των γυναικών όπως:

Οι ημερίδες παρουσίασης καλών πρακτικών οι οποίες αφορούν γυναικείου αγροτικού Συνεταιρισμούς, με σκοπό την εσωτερική και οριζόντια δικτύωσή τους και την ενοποιημένη προώθηση των προϊόντων τους εντός και εκτός Ελλάδας.

Η υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης με τελικό στόχο την προώθηση της απασχόλησης γυναικών στον αγροτικό τομέα και στον τομέα της μεταποίησης αγροδιατροφικών προϊόντων.

Δράσεις ευαισθητοποίησης των γυναικών σε θέματα που αφορούν την ανάπτυξη των βιολογικών καλλιεργειών και γενικότερα θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και την ενίσχυση της καινοτομίας. Ως γνωστό οι γυναίκες είναι καλύτερες πρέσβυρες σε θέματα που αφορούν την εφαρμογή πολιτικών, που σχετίζονται με την υγιεινή διατροφή και την περιβαλλοντική προστασία.

Στόχος μας επίσης είναι η όσο το δυνατό μεγαλύτερη εμπλοκή νέων επιστημόνων γυναικών στους κρίκους της εφοδιαστικής αλυσίδας ιδιαίτερα στον αγροδιατροφικό τομέα με σκοπό τη δημιουργία νέων ανταγωνιστικών στη διεθνή αγορά brand names με σαφή εξαγωγικό προσανατολισμό.

Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με την πιλοτική δημιουργία οριζόντιων δομών medoring και coughing ομάδων παραγωγών ή συνεταιρισμών, όπου ο αριθμός των γυναικείων μελών θα είναι μεγαλύτερος και αφορά τη μεταποίηση πιστοποιημένων αγροτικών προϊόντων στο σύνολο της εφοδιαστικής αλυσίδας των παραγόμενων προϊόντων και στις εξαγωγές τους.

Πρέπει όμως να σημειώσουμε ότι ο σημερινός σχεδιασμός του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, δεν δίνει τη δυνατότητα δημιουργίας εξειδικευμένων δράσεων που θα αφορούν την ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας στον αγροδιατροφικό τομέα. Είναι χαρακτηριστικό ότι ακούσαμε και διαβάσαμε προηγούμενα για το νέο αγρότη και δεν είδαμε πουθενά για τη νέα αγρότισσα λες και δεν υπάρχουν.

Και όμως όλοι κατανοούμε ότι η ένταξη των γυναικών στο επιχειρείν θα συμβάλλει ουσιαστικά και στο στόχο των δράσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης που αφορά τη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο και της αναβάθμισης της ποιότητας και του παραγόμενου προϊόντος αλλά και των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης των γυναικών και των ανδρών που ζουν ή θα ζουν από την αγροτική οικονομία.

Παρ' όλα αυτά είμαι βέβαιη ότι οι σχεδιαζόμενες δράσεις του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης σε συνδυασμό και με άλλες εθνικές πολιτικές που θα έρθουν για να το συμπληρώσουν, όπως παραδείγματος χάριν αυτές για την ισότητα των φύλων, να μας οδηγήσουν στο τέλος του προγράμματος στην επίτευξη πολύ υψηλών αποδόσεων σε μετρήσιμους στόχους που βεβαίως δεν είναι μόνο αυτό που σχετίζεται με την υψηλή απορροφητικότητα των δράσεων του προγράμματος.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων θα σταθεί αρωγός στο έργο των αρμόδιων οργάνων του Υπουργείου και των άλλων εμπλεκόμενων στην υλοποίηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης προς αυτό το σκοπό. Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ κα Κούβελα για τις επισημάνσεις και τις προτάσεις. Είναι γεγονός και ορθά είπατε ότι δεν έχουμε ακόμη καταφέρει να υιοθετήσουμε και να χωνέψουμε όπως λέμε ότι είναι απαραίτητη η χρήση μιας

νέας ορολογίας η οποία θα είναι προφανώς πολύ λιγότερο σεξιστική με την έννοια δηλαδή της χρήσης των ανδροκρατούμενων όρων.

Υπό αυτή την έννοια το είπατε κι εσείς ότι δεν μπορούμε να έχουμε θετική διάκριση απέναντι στις γυναίκες. Ό,τι ισχύει για όλο τον άλλο αγροτικό κόσμο, θα ισχύει και για τις γυναίκες αλλά προφανώς δεν μπορεί αυτό να αποτελέσει αντικείμενο ξεχωριστής πολιτικής με όρους positive discrimination υπέρ των γυναικών.

Θα δώσω τον λόγο στον κ. Αγοραστό Πρόεδρο της ΕΝ.Π.Ε. ο οποίος έχει ζητήσει τον λόγο.

Κ. ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε. Σε ό,τι αφορά τα κριτήρια επιλογής του περιφερειακού σκέλους τα λάβαμε προχθές, μας δίνεται χρόνος έως τις 20/4/2016 αλλά προτείνουμε μια στενή συνεργασία περιφερειακών διαχειριστικών Αρχών με τις Υπηρεσίες του Υπουργείου για τη συζήτηση και κατάληξη γι' αυτά σε συνδυασμό με σύστημα διαχείρισης του ΠΑΑ και τους κανόνες και το αντικείμενο εκχώρησης πόρων.

Επίσης στο πλαίσιο αυτό πρέπει να ξαναδούμε το σύστημα πληρωμών στους τελικούς αποδέκτες. Ζητάμε εκχώρηση όλων των μέτρων που προβλέφθηκε, δηλαδή το 37% και ευχαριστούμε γι' αυτό, ζητάμε το 100% τώρα προκειμένου να ετοιμαστούμε ως Περιφέρειες για την υλοποίησή τους. Ο χρόνος ενεργοποίησης μπορεί να καθορίζεται με σχετικό όρο στην πρόσκληση που θα εκδοθεί. Αλλά θα μας δώσει τη δυνατότητα της πλήρους ενεργοποίησης και ετοιμασίας.

Τα κριτήρια που αφορούν τις ιδιωτικές επενδύσεις, να μην αποκλείουν τομείς ή προϊόντα παραδείγματος χάριν στο Μέτρο 4.2., θεωρούμε το πρόγραμμα να είναι ανοιχτό για όλα τα προϊόντα από το σύνολο μπορούν και πρέπει να πριμοδοτούνται μέσω των κριτηρίων και βαθμολόγηση τα προϊόντα που έχουν αναδειχθεί ως πλούτος ή που προέκυψαν από την εθνική RIS ή από τις περιφερειακές RIS.

Η γενναία αυτή στροφή στην γεωργική ανάπτυξη με ενίσχυση των προϊόντων κλειδί για την ανάπτυξη, είναι σωστή αλλά στο ξεκίνημα του προγράμματος τουλάχιστον, θεωρούμε ότι πρέπει να δώσουμε σε όλους την ευκαιρία να συμμετέχουν και να δούμε πόση ετοιμότητα και πόσο τραβάνε τα συγκεκριμένα προϊόντα για να σηκώσουν όλο το πρόγραμμα.

Τέλος στο υπομέτρο 4.3. υποδομές εγγειοβελτιώσεων η δράση 4.3.1. στις αρχές για τα κριτήρια του υπομέτρου, πρέπει και προτείνουμε να ληφθεί υπόψη το υδατικό ισοζύγιο σε επίπεδο λεκάνης απορροής. Υπάρχουν ήδη τα σχέδια διαχείρισης για όλες τις λεκάνες. Δηλαδή στην ενιαία πρόσκληση του Υπουργείου να πριμοδοτούνται οι λεκάνες που έχουν αρνητικό ισοζύγιο. Δεν αρκεί η τακτοποίηση μέσω της κατανομής ανά Περιφέρεια, αλλά θεωρούμε ανάλογα με το υδατικό ισοζύγιο που έχει η κάθε Περιφέρεια, η κάθε περιφερειακή λεκάνη.

Το βασικότερο είναι σε αυτά τα κριτήρια που βάζουμε για την εκχώρηση που κάνετε στις Περιφέρειες το έως 2,2 εκατομμύρια τα έργα είναι πολύ μικρά και κατά γενική ομολογία έχουμε αυτό το μήνυμα, δεν μπορείς να κάνεις ούτε μια μικρή λιμνοδεξαμενή, ούτε ένα ολοκληρωμένο μεγάλο Δίκτυο υπογειοποίησης αρδεύσεων, ούτε ένα αντιπλημμυρικό. Είναι πάρα πολύ μικρό.

Εκτός αν αλλάξουν τόσο δραστικά τα τιμολόγια των δημοσίων έργων, που πρέπει να αλλάξουν να το ξεκαθαρίζουμε. Το λέω πέντε χρόνια τώρα διότι και αυτό είναι ένα έξυπνο εργαλείο για την ανάπτυξη. Γιατί δεν περιμένεις να πάρεις τις εκπτώσεις για να δημοπρατήσεις τα νέα έργα, τα δημοπρατείς από την αρχή περισσότερες θέσεις εργασίας, περισσότερα έργα ολοκληρώνονται και γρηγορότερα αποδίδονται και έχουν την προστιθέμενη αξία.

Και οπωσδήποτε ταχύτητα για τις αιρεσιμότητες. Πρέπει να συντονιστούμε σε υψηλές ταχύτητες σε συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα. Γι' αυτό και φωνάζω να αλλάξει ο τρόπος των δημοσίων έργων, για να αλλάξουν και τα χρονοδιαγράμματα και τα τιμολόγια και οπωσδήποτε ταχύτητα. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Αγοραστό για τις σημαντικές παρατηρήσεις που έκανε, τις οποίες θα λάβουμε υπόψη και θα αποτελέσουν αντικείμενο της συνεργασίας και διαβούλευσης που έχουμε με τις Περιφέρειες.

Μου έχει ζητηθεί να γίνει παρέμβαση από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Εφαρμογής, έχετε τον λόγο.

Π. ΜΑΥΡΙΑ: Τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ της περιόδου 2007-2013 ήδη από το 2012 συμμετείχαν τα αιτήματα πληρωμών τους στη μείωση

του ελλείμματος. Με εξαίρεση τα διακρατικά. Πλέον και τα διακρατικά και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας καλούνται και αυτά να συνδράμουν στο στόχο αυτό, φτιάχνοντας βέβαια κάποια σχέδια δράσης δαπανών έτους 2016. Έχει σταλεί η σχετική εγκύκλιος γι' αυτό στις 15 Μαρτίου.

Ξέρουμε ότι έχετε μεγάλο φόρτο εργασίας και δεν μπορούσατε να ανταποκριθείτε στις προθεσμίες, οπότε περιμένουμε πλέον από εδώ και πέρα να στείλετε σιγά - σιγά αυτά τα σχέδια δράσης.

Επίσης θα ήθελα να αναφέρω ότι βγήκε μια εγκύκλιος από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και έχουμε πετύχει για όλα τα έργα που αφορούν τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ, να συνεχίζεται αδιάκοπτα η χρηματοδότησή τους παρ' όλο που έληξε η επιλεξιμότητα δαπανών 31/12 έως ότου αυτά είτε μεταφερθούν σε προγράμματα της νέας περιόδου του 2014-2020 είτε μέχρι να υποβληθούν τα έγγραφα κλεισίματος, δηλαδή είναι ημιτελή.

Θα θέλαμε πάρα πολύ να το δείτε γιατί και σε μια συνάντηση που έγινε με τον Οργανισμό Πληρωμών και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων δεν βρέθηκε μέχρι στιγμής μια λύση και για τα έργα του Επιχειρησιακού Προγράμματος Θάλασσα και Αλιεία, αλλά και για τα έργα του ΠΑΑ 2007-2013 να συνεχίζεται αδιάκοπτα μέχρι την ένταξή τους στο νέο πρόγραμμα. Γιατί έχει σταματήσει να πληρώνει αυτή τη στιγμή ο Οργανισμός Πληρωμών και δημιουργούνται προβλήματα.

Είμαστε στη διάθεσή σας και για περαιτέρω συνεργασία, θα ξαναγίνει συνάντηση και με το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και να δούμε τι μπορεί να γίνει στην κατεύθυνση αυτή. Επίσης θα ήθελα όχι μόνο τα κριτήρια για τις περιφερειακές δράσεις, αλλά συνολικά για τα κριτήρια να μας δοθεί λίγος χρόνος να σας στείλουμε τις παρατηρήσεις. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ. Προφανώς θα περιμένουμε τις παρατηρήσεις σας και δεσμευόμαστε ότι θα τις λάβουμε υπόψη, όπου βέβαια είναι αξιοποιήσιμες.

Ας ακολουθήσουμε μια σειρά. Παρακαλώ το όνομά σας και την θεσμική σας ιδιότητα.

Ν. ΓΚΑΝΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε, είμαι Ειδικός Γραμματέας Υδάτων. Θα ήθελα κατ' αρχήν να πω ότι το πρόγραμμα που παρακολουθήσαμε είναι εμπεριστατωμένο, έχει γίνει πολλή δουλειά και νομίζω ότι θα μπορούσαμε να επικροτήσουμε όλα όσα παρουσιάστηκαν.

Θα ήθελα να επιμείνω σε αυτή τη συνέργεια μεταξύ διαφόρων φορέων και διαφόρων προγραμμάτων, υπάρχει αυτή συνέργεια μέσα στο πρόγραμμα με τις Περιφέρειες κατά 30% αλλά υπάρχει οπωσδήποτε και η συνέργεια μεταξύ αρμοδίων Υπουργείων παραδείγματος χάριν τώρα η Ειδική Γραμματεία Υδάτων και το ΥΠΕΝ ασχολείται με τη διαχείριση των υδάτων και τα ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης, το ΥΠΑΤ καταναλίσκει πάνω από 80% του νερού για άρδευση, υπάρχουν όπως αναφέρθηκε ελλειμματικές υδατικές Περιφέρειες. Υπάρχουν θέματα παραδείγματος χάριν αντιπλημμυρικής προστασίας, θέλουμε να κάνουμε έργα ορεινής υδρονομίας τα οποία μπορεί να μην έχουμε μεγάλο προϋπολογισμό αλλά μπορούν να συνεισφέρουν πάρα πολύ στη θωράκιση της χώρας την αντιπλημμυρική, που είναι και μέρος του Υπουργείου σας, αλλά οπωσδήποτε εμπλέκονται και οι δικές μας Υπηρεσίες.

Ήθελα να σας ρωτήσω αν προβλέπονται μηχανισμοί τέτοιες συνέργειες και συνεργασίες, προφανώς μπορούμε να το δούμε μεταξύ των Διαχειριστικών Αρχών, αλλά νομίζω ότι θα πρέπει αυτή η συνεργασία να γίνει πολύ πιο συγκεκριμένη και μεθοδική για να φτάσουμε σε ένα αποτέλεσμα που να έχει μέσα του κάτι, το οποίο να είναι χειροπιαστό. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ. Παρακαλώ εσείς.

Ε. ΤΣΑΡΤΣΟΥ: Από την επιτελική δομή ΕΣΠΑ για το περιβάλλον του Υπουργείου Ενέργειας και Περιβάλλοντος. Σε σχέση με τα κριτήρια επιλογής και επιλεξιμότητας των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης γι' αυτή την προγραμματική περίοδο, απουσιάζει ή δεν λαμβάνεται καθόλου υπόψη όσο μπόρεσα να δω και να διαβάσω στα κριτήρια επιλογής και επιλεξιμότητας, η ενσωμάτωση της οριζόντιας αρχής της αειφόρου ανάπτυξης, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του γενικού κανονισμού που συμπεριλαμβάνεται φυσικά και ο κανονισμός για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, που ο κανονισμός επιβάλλει αυτή την ενσωμάτωση της αειφόρου ανάπτυξης σε σχέση με την προστασία της βιοποικιλότητας, την αποδοτικότητα των πόρων, το μετρίασμα των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και τη διαχείριση και πρόληψη των κινδύνων.

Όπως επίσης ορίζεται και από το εγκεκριμένο partnership agreement για την Ελλάδα και θα πρέπει επίσης αν είναι δυνατό αυτό το κριτήριο να μπορεί να έχει μια βαρύτητα και να μοριοδοτείται. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ. Αντιλαμβάνεστε ότι θα μαζέψουμε τις ερωτήσεις και τις παρατηρήσεις και θα έχουμε μια συνολική τοποθέτηση στο τέλος των παρεμβάσεών σας και ερωτήσεων. Παρακαλώ.

Μ. ΣΜΥΡΗΣ: Καλησπέρα κ. Πρόεδρε καλησπέρα σε όλους, εκπροσωπώ την ΠΑΣΕΓΕΣ. Θα ήθελα κατ' αρχήν μερικές γενικές παρατηρήσεις, θα είμαι σύντομος και μετά κάποιες ειδικές παρατηρήσεις για τα κριτήρια να κάνω.

Όσον αφορά το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης ξέρουμε όλοι ότι είναι ένα βασικό εργαλείο για την επιβίωση του αγροτικού τομέα, ο οποίος δείχνει σημάδια ανθεκτικότητας και δυναμικής τα τελευταία χρόνια από το '10 και μετά. Έχουμε μια αύξηση των εξαγωγών έχουμε πάει στα 5,2 δις που είναι περίπου το 20% των εξαγωγών μας μαζί με τα πετρελαιοειδή και το 25% χωρίς τα πετρελαιοειδή. Έχουμε μια ανάγκη αυτός ο τομέας είναι και με ποσοτικούς δείκτες όπως ξέρετε παγκόσμια ανταγωνιστικός, είναι από τους ελάχιστους τομείς που μπορούμε να σταθούμε στην παγκόσμια αγορά να στηριχθεί ειδικά στο θέμα των επενδύσεων.

Όπως καλά γνωρίζετε υπάρχει μια συνεχής αποεπένδυση τα τελευταία χρόνια. Υπάρχουν μέσα στο νέο πρόγραμμα μέτρα για την ενίσχυση των επενδύσεων όπως το 4 και το 6. Εκείνο το οποίο ήθελα εγώ να επισημάνω και το οποίο δεν έχει το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης κάποια ευθύνη αλλά επηρεάζει πάρα πολύ την υλοποίησή του, είναι η ρευστότητα που δεν υπάρχει στην αγορά. Θα ήθελα να δούμε πάλι το θέμα του Ταμείου Αγροτικής Επιχειρηματικότητας ή εν πάση περιπτώσει ενός μηχανισμού που θα χρηματοδοτεί με καλούς όρους όσους ενδιαφέρονται να επενδύσουν, είτε απλοί αγρότες είναι είτε φορείς, στον αγροτικό τομέα.

Υπάρχει τεράστιο πρόβλημα και το ξέρετε καλά, μπορεί να προκηρυχθούν μέτρα και να μην υπάρχει η ίδια συμμετοχή ή να μην υπάρχει δυνατότητα ή εμπιστοσύνη στον επενδυτή να ξέρει ότι μέχρι το τέλος θα έχει τη δυνατότητα να ολοκληρώσει το έργο που ξεκίνησε. Άρα πρέπει αυτό να το δούμε όλοι μαζί πως μπορεί να γίνει.

Ένα άλλο θέμα το οποίο έχει σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση και τα προβλήματα που υπάρχουν είναι τα 900 εκατομμύρια των ανειλημμένων υποχρεώσεων. Αυτά μεταφέρονται στο παρόν πρόγραμμα. Εδώ έχουμε μια κατάσταση όπου πολλοί επενδυτές περιμένουν είτε να ολοκληρώσουν τα έργα είτε να πληρωθούν έχοντας ολοκληρώσει στις 31/12/2015.

Υπάρχει ένα γενικό αίτημα γνωστό και πολλές φορές ειπωμένο για απλοποίηση των διαδικασιών. Υπάρχει μια ανάγκη να προχωρούν τα πράγματα γρήγορα και αποτελεσματικά. Εδώ θα πρέπει να υπάρχει και μια επιτάχυνση των χρονικών διαδικασιών από πλευράς της ΕΥΔ. Εμείς γνωρίζουμε πολύ καλά τις φιλότιμες προσπάθειες των στελεχών της ΕΥΔ αλλά θα έπρεπε να ενισχυθούν, να βρεθούν κάποιες φόρμουλες ενίσχυσης του δυναμικού της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης.

Θα θέλαμε ένα πιο συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την προκήρυξη των μέτρων και των δράσεων και επίσης σε ό,τι αφορά τα κριτήρια κατ' αρχήν συμφωνούμε υπάρχουν σωστές προτεραιότητες. Εκείνο που θα θέλαμε να εξεταστεί ίσως και σύμφωνα με όσα θα πω τώρα, είναι ότι υπάρχουν μεγάλες κατηγορίες αγροτών όπου δεν μπορούν να πιάσουν τη βάση. Δηλαδή έχουμε μια γεωργία που το 47% των απασχολούμενων ασχολούνται με αροτραίες καλλιέργειες και έχουν μηδενικό βαθμό εκπαίδευσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις είναι καλό βέβαια να προηγηθούν όσοι ασχολούνται με ποιοτικά προϊόντα, δυναμικές καλλιέργειες ή βιολογική καλλιέργεια. Να θυμίσω ότι στην κτηνοτροφία παράδειγμα, που όντως πρέπει να ενισχυθεί, ασχολείται το 9% μόνο και στις βιολογικές καλλιέργειες ακόμη λιγότερο.

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων, που δεν μπορούν ενδεχομένως να πετύχουν τη βάση. Δηλαδή ναι μεν να προηγηθούν όλοι αυτοί με τα ποιοτικά προϊόντα, τα βιολογικά, τις ζωτροφές, την κτηνοτροφία και τα λοιπά, αλλά δεν θα πρέπει αν δεν υπάρξουν τέτοιοι να μην μπορούν αυτοί οι οποίοι δεν καλύπτουν όλα αυτά τα κριτήρια να ενταχθούν σε κάποιο μέτρο σε κάποια δράση. Θα σας τα στείλουμε αυτά και αναλυτικά, αυτά κατ' αρχήν σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κ. Σμύρη για τις παρατηρήσεις του, υπάρχουν απαντήσεις σε αρκετά από αυτά τα ζητήματα οι οποίες θα δοθούν στο τέλος. Παρακαλώ ο κύριος.

Δ. ΣΟΦΟΛΟΓΗΣ: Καλησπέρα και από εμένα, είμαι Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Γεωπόνων, σήμερα εκπροσωπώ το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Είπε και κάποια πράγματα ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΕΓΕΣ, κατ' αρχήν το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης είναι ένα βασικό εργαλείο σε μια γεωργία που μεταλλάσσεται και όταν λέω μεταλλάσσεται υπάρχουν άνθρωποι που καλλιεργούν και πλέον επενδύουν σε δέντρα σε δενδρώδεις καλλιέργειες.

Υπάρχουν καταστάσεις δύσκολες, ξέρετε πως είναι μια δύσκολη περίοδος τώρα, περιμένουμε τα οριστικά δικαιώματα που θα είναι για μια πενταετία τα οριστικά σε αξία και σε αριθμό, ο κόσμος κάνει ένα πλάνο, όλα αυτά τα πράγματα πρέπει να τρέξουν γρήγορα. Αν δεν τρέξουν γρήγορα, θα δυσκολέψουν ακόμη περισσότερο την κατάσταση.

Είπε ο κύριος εκπρόσωπος της ΠΑΣΕΓΕΣ για το πρόγραμμα νέων αγροτών. Από ό,τι είδα αυτές τις τελευταίες μέρες που είδα τα κριτήρια, είναι πραγματικά δύσκολο να πιαστεί η βάση. Δεν κατάλαβα σε ένα σημείο πρέπει να το αναφέρετε τα φυτά που είναι ανθεκτικά στην κλιματική αλλαγή. Φυσικά τα οπωροκηπευτικά είναι ένα βασικό εργαλείο αλλά και οι αροτραίες καλλιέργειες μπορούν να έχουν κάποιο θέμα με το θέμα της βάσης.

Εφόσον βγει πρόγραμμα νέων αγροτών, αυτό πρέπει να γίνει και νωρίτερα, αλλά εφόσον ληφθεί υπόψη ... του '16, δεν έχει βγει ακόμη η εγκύκλιος μεταβιβάσεως δικαιωμάτων. Αυτό είναι ένα από τα βασικότερα θέματα που πρέπει αναγκαστικά να το δείτε γιατί κάποιος φέρ' ειπείν αν δεν έχει δει δεν μπορεί να κάνει ένα πλάνο. Είπατε κ. Πρόεδρε για το θέμα της διαδοχής, δεν έχει βγει ο κύκλος μεταβιβάσεως δικαιωμάτων πως κάποιος θα κάνει ένα πλάνο για το γιο του ή για το διάδοχο της εκμετάλλευσης; Αυτό πρέπει να βγει και όπως ξέρετε τα δικαιώματα όταν έχουν σχέση μεταξύ τους.

Τώρα για τα γεωργοπεριβαλλοντικά καλό θα ήταν να τρέξουν κι αυτά πάρα πολύ άμεσα και αν είναι δυνατό μέσα στο καλοκαίρι, δεν ξέρω αν μέσω διαδικασιών αν είναι εφικτό γιατί όπως ξέρουμε και με τα προηγούμενα τα οποία είχαν τα προβλήματά τους θα υπάρχουν πενταετείς δεσμεύσεις και εφόσον αυτά εφαρμοστούν το Νοέμβριο του 2017 με το ... του '17 όπου

έχουμε το πλείστο της χειμερινής σποράς των ενταγμένων καλλιεργειών των χειμερινών σιτηρών, θα πρέπει κάποιιοι να κάνουν ένα πλάνο και φυσικά σαν πενταετή πρέπει να δούμε πως θα μεταβούμε στη νέα περίοδο. Αυτά πρέπει να γίνουν πάρα πολύ γρήγορα και άμεσα, αλλιώς θα έχουμε πάλι δυσκολίες στην εφαρμογή τους. Τα βιώσαμε αυτά το '11 και το '12 τα λέμε εκ πείρας δεν τα λέμε σαν θεωρητικά πράγματα.

Αυτό με τις μεταβιβάσεις πρέπει να το δείτε αρκετά γρήγορα γιατί ένας λόγος που επιτείνει την κατάσταση ήταν η επιλογή του μοντέλου της χώρας όσον αφορά τα δικαιώματα γιατί το 2015, είναι η χρονιά η βάση με την οποία θα εκδοθούν τα νέα δικαιώματα. Άρα όλα τα δικαιώματα –συγχωρέστε με για τη φράση- κούμπωσαν σε κάποια χωράφια. Άρα η εγκύκλιος μεταβιβάσεων είναι ανάγκη να βγει για να βγει πρόγραμμα νέων αγροτών.

Ό,τι άλλο χρειαστείτε και εκ μέρους του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. στα θέματα αυτά για το θέμα της βάσης φυσικά είμαστε υπέρ των ομάδων παραγωγών είναι αρκετά σημαντικό. Βέβαια σε κάποιο σημείο από τα λίγα που είδα στα κριτήρια πως είναι δυνατό κάποιος νέος αγρότης να έχει αρχική συμμετοχή σε ομάδα παραγωγών, όπου κι αυτό έχει κάποια διαδικασία να γίνει, είπαμε τα φυτά που είναι ανθεκτικά στην κλιματική αλλαγή, η κάρτα ανεργίας ενός έτους και αυτό είναι ένα θέμα. Δηλαδή είναι σημαντικό να είσαι άνεργος, αλλά και οι 9 μήνες κι αυτός άνεργος είναι ο άνθρωπος, δηλαδή θα μπορούσε να γίνει ένας συντελεστής βαρύτητας μοριοδότησης στους 9 μήνες, στους 12 μήνες, στους 6 μήνες. Το λέω σα θέμα που μπορείτε να το δείτε σαν πρόταση και όλα αυτά πρέπει να τρέξουν γρήγορα γιατί δεν υπάρχει χρόνος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ. Δράττομαι της ευκαιρίας να πω ότι ενώ κατανοώ απολύτως το αίτημα για συμπύκνωση των χρονικών διαδικασιών ταυτόχρονα θα έλεγα ότι συχνά αυτές οι αναφορές δεν λαμβάνουν υπόψη τις θεσμικές προϋποθέσεις ενεργοποίησης αυτής της πολιτικής και των μέτρων. Υπό αυτή την έννοια η συζήτηση και η κριτική θα πρέπει να γίνεται συγκεκριμένη, δηλαδή πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις άλλες παραμέτρους, κατανοώντας απολύτως την πίεση που έχουμε και πόσο γρήγορα πρέπει να πάμε.

Αλλά υπάρχουν προϋποθέσεις. Προσπαθούμε με μεγάλη σοβαρότητα να ανταποκριθούμε στις ανάγκες και πρέπει να σας πω και μια προσωπική μου εμπειρία: νόμιζα ότι κλείνοντας το πρόγραμμα την

προηγούμενη προγραμματική περίοδο θα ησύχαζα για καμία εβδομάδα, θα σας έλεγα ότι η δουλειά είναι πολύ μεγαλύτερη τώρα από ό,τι ήταν στην προσπάθεια να ενισχύσουμε την απορρόφηση και να κλείσουμε το πρόγραμμα.

Επομένως υπάρχουν προϋποθέσεις τις οποίες δεν μπορούμε να τις παραβούμε. Για πολλά άλλα ζητήματα πραγματικά έχουμε ήδη υιοθετήσει πολιτικές, μάλλον έχουμε πάρει τις πολιτικές αποφάσεις για να πάμε όσο πιο γρήγορα με όσο πιο απλουστευμένες προϋποθέσεις για να επιτύχουμε τον στόχο τον οποίο έχουμε θέσει.

Παρακαλώ ο κύριος.

Χ. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Από την ΕΥΔ ΕΠ Αττικής. Στις δυο προτελευταίες σελίδες των κριτηρίων στο τμήμα Leader λίγο πάνω από τη μέση στην παράγραφο αναφέρεται: «... του νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων νήσων του νομού Αττικής». Αυτό επαναλαμβάνεται και στην πίσω σελίδα στο 4^ο bullet. Θα θέλαμε η έκφραση «Δήμων – νήσων του νομού Αττικής» να τροποποιηθεί σε «Δήμων του νομού Αττικής που ανήκουν στην Περιφερειακή Ενότητα Νήσων». Διότι έτσι θα μπει μέσα και το τμήμα των Μεθάνων, το οποίο είναι ηπειρωτικό της Πελοποννήσου. Και σε κάθε παράγωγο κείμενο γιατί το βρήκαμε εδώ, αλλά μπορεί αυτό το λάθος να έχει παρεισφρήσει και σε άλλα κείμενα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε. Παρακαλώ εσείς.

Θ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Θα ήθελα να κάνω μερικές παρατηρήσεις όσον αφορά το μέτρο 6.1. Κατ' αρχάς το κριτήριο 1.1. περιλαμβάνει κατόχους πτυχίου και τίτλους σπουδών γεωτεχνικής κατεύθυνσης και τους βαθμολογεί και τους πριμοδοτεί. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να συμπεριλάβει και τους απόφοιτους των επαγγελματικών Λυκείων που έχουν απολυτήριο γεωργικού ή κτηνοτροφικού προσανατολισμού.

Όσον αφορά το κριτήριο 2.2. στο οποίο προβλέπει την ενίσχυση νέων αγροτών οι οποίοι συμμετέχουν σε ομάδες και Οργανώσεις παραγωγών, θεωρούμε ότι θα πρέπει να συμπεριληφθεί και η συμμετοχή τους σε γεωργικούς Συνεταιρισμούς.

Στο κριτήριο 5.2. η μοριοδότηση είναι εκφρασμένη σε αρχική τυπική απόδοση. Είναι μια νέα τακτική που ακολουθείται ενώ μέχρι τώρα η μοριοδότηση στηριζόταν στις μονάδες ανθρώπινης εργασίας. Παρατηρώντας τα κριτήρια βλέπουμε ότι έχει γίνει αντίστροφη βαθμολόγηση, δηλαδή πριμοδοτεί με 10 μονάδες τις μικρές εκμεταλλεύσεις νέων γεωργών και με πέντε μονάδες τις μεγάλες εκμεταλλεύσεις των νέων γεωργών. Εκτιμούμε ότι θα πρέπει να επιδιώκουμε να είναι βιώσιμες οι εκμεταλλεύσεις, οπότε θα πρέπει να δίνουν κίνητρα σε εκμεταλλεύσεις οι οποίες μπορούν να ανταποκριθούν και να είναι βιώσιμες.

Τέλος πιστεύουμε ότι στα κριτήρια που αφορούν ιδιώτες αγρότες ως επενδυτές θα πρέπει να είναι κοινά για όλα τα μέτρα και τις δράσεις του προγράμματος έτσι ώστε να είναι γνώστες από πριν τι δικαιολογητικά χρειάζονται και να μην μπαίνουν σε μια διαδικασία συλλογής διαφορετικών δικαιολογητικών είτε για νέοι αγρότες, είτε για σχέδια βελτίωσης είτε για μεταποίηση, όπως και θα πρέπει να γίνει υποχρεωτική από τις Υπηρεσίες του ελληνικού Δημοσίου η αυτεπάγγελη αναζήτηση των δικαιολογητικών, έτσι ώστε να μειώσουμε τον όγκο των δικαιολογητικών που προσκομίζουν οι δικαιούχοι νέοι αγρότες. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κι εμείς ευχαριστούμε πολύ. Παρακαλώ η κυρία.

Κ. ΙΝΤΣΕΠΕΛΗ: Από Διαχειριστική Αρχή της Κεντρικής Μακεδονίας. Τρία πράγματα: το πρώτο έχει σχέση με τα κριτήρια επιλογής πράξεων. Θα θέλαμε να κάνουμε μια πρόταση: να εξουσιοδοτήσει η Επιτροπή Παρακολούθησης τη Διαχειριστική Αρχή του ΠΑΑ για να προσαρμοστεί η βαρύτητα και η μοριοδότηση του μέτρου 4.3. που αφορά τα δημόσια έργα έτσι ώστε να προσαρμοστεί σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες της κάθε Περιφέρειας.

Το δεύτερο σε σχέση με το έγγραφο που έχετε στείλει και αφορά τα μέτρα 4.1.1., 6.1 και 6.3 θεωρούμε ότι αφορά και το 6.2. διότι και σε αυτό αναφέρεται ότι θα γίνει μια ανάλυση των κριτηρίων σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τη στρατηγική της Περιφέρειας.

Και τρίτον θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση σε σχέση με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, θα θέλαμε διευκρινίσεις σε σχέση με το ρόλο που θα παίξουν οι Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών στις οποίες

εκχωρούνται αρμοδιότητες και είχαμε συζητήσει και είχαμε πει ότι σημασία δεν έχει να εκχωρηθούν αρμοδιότητες, αυτό που έχει σημασία είναι ο τύπος της εκχώρησης. Πράγμα το οποίο δεν το έχουμε δει ούτε στην παρουσίαση που έγινε στις 18 Ιανουαρίου σύμφωνα με τα διαγράμματα ροής που είχαν ασάφειες και παρ' όλο που στείλαμε παρατηρήσεις πάνω σε αυτό δεν πήραμε κάποια απάντηση, δεν έγιναν οι τεχνικές συναντήσεις που αναφέρατε.

Βλέπουμε ότι στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου στο σχέδιο που μας στάλθηκε δεν υπάρχουν διαγράμματα και δεν μπορούμε να κατανοήσουμε που είναι ο ρόλος των Διαχειριστικών Αρχών και που είναι πιθανότατα το ΔΑΟΚ των φορέων υλοποίησης που είδαμε στο 7.13. αν εξακολουθούν να υπάρχουν σα φορείς υλοποίησης ή θα είναι ΕΦΔ. Θέλω μια ενημέρωση πάνω στο συγκεκριμένο θέμα. Ευχαριστώ.

Π. ΚΟΥΔΟΥΜΑΚΗΣ: Καλημέρα από την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης. Το πρώτο ζήτημα αφορά ακριβώς αυτό που είπε και η συνάδελφος ότι ξεκινήσατε για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου πολύ σωστά μια διαδικασία συλλογής παρατηρήσεων πριν δυο τρεις εβδομάδες. Στείλαμε κάποιες παρατηρήσεις, αλλά θα θέλαμε να είχαμε ένα χρονοδιάγραμμα πως αυτό θα ολοκληρωθεί και πως θα αποσαφηνιστεί ποιος κάνει τι. Είναι πολύ κρίσιμο για μας για να καθορίσουμε και το ανθρώπινο δυναμικό που χρειάζεται και τις επόμενες ενέργειες.

Στο δεύτερο ζήτημα σε σχέση με τα κριτήρια αξιολόγησης πράξεων. Θα καταθέσουμε σήμερα ένα πολύ αναλυτικό κείμενο παρατηρήσεων για οικονομία χρόνου δεν θα αναφερθούμε σε αυτές. Έχει προκύψει από μια πολύ στενή συνεργασία με όλες τις Υπηρεσίες της Περιφέρειας, θεωρούμε ότι είναι μια κρίσιμης περιόδου που απαιτεί τη συνεργασία και την εμπλοκή όλων των Υπηρεσιών της Περιφέρειας και της Αποκεντρωμένη Διοίκησης με τη Διεύθυνση Δασών και των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και τη Διεύθυνση Πολιτικής Γης, καταθέτουμε ένα κείμενο με παρατηρήσεις και γενικές παρατηρήσεις αλλά και ειδικά ανά μέτρο και παρακαλούμε ιδιαίτερα να το συζητήσουμε και να το λάβετε υπόψη σας. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ πολύ και θα δώσω τον λόγο στον κ. Mayer εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ο οποίος θέλει να κάνει κάποιες παρατηρήσεις.

L. MAYER: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε. Θα ήθελα να πω ότι λάβαμε αυτό το έγγραφο την προηγούμενη εβδομάδα και δεν μπορέσαμε συνεπώς να συμβουλευτούμε όλους τους ειδικούς. Αν συμφωνείτε, θα κάνουμε σχόλια στα διαφορετικά κριτήρια τις επόμενες ημέρες. Και στα πλαίσια αυτά σας ενθαρρύνω να στέλνετε τα έγγραφα δέκα ημέρες πριν, για να μπορούμε να κάνουμε τις διαβουλεύσεις με τους ειδικούς και να έχουμε τα σχόλιά μας πριν από την Επιτροπή Παρακολούθησης.

Μέχρι στιγμής κάποια γενικά σημεία. Κατ' αρχήν μας χαροποιεί πολύ ότι έχετε ένα τέτοιο λεπτομερές επακριβές έγγραφο που συμβαδίζει με τις αρχές για την επιλογή που έχουν γίνει αποδεκτές στα πλαίσια του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και η Επιτροπή μπορεί να δώσει τη γνώμη της και έχετε προβλέψει διάφορες αξίες και κατώφλια για το σύστημα αυτό.

Θα ήθελα επίσης να πω ότι μας χαροποιεί που βλέπουμε ότι έχετε δώσει κριτήρια επιλογής για κάποια από τα μέτρα που δεν είναι απολύτως απαραίτητο για να τα βοηθήσετε, όπως είναι το κλίμα για το περιβάλλον, αυτά έχουν κάποια πλεονεκτήματα. Όταν ο προϋπολογισμός είναι περιορισμένος, μπορείτε σε αυτή την περίπτωση να επιλέξετε τις πράξεις που είναι υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.

Επίσης μπορείτε να τα χρησιμοποιήσετε και για τη διασύνδεση μεταξύ λιγότερο παραγωγικών επενδύσεων. Χρειάζονται κάποιες μη παραγωγικές επενδύσεις που είναι διαφορετικά μέτρα. Κατ' αρχήν γι' αυτές τις επενδύσεις χρειάζεστε και κριτήρια επιλογής, αν έχετε κάνει τις επιλογές σας. Αν δεν συμβαίνει αυτό, τότε μπορεί να τεθούν ερωτήματα.

Συνήθως κάνουμε και μια υπόμνηση ότι τα κριτήρια δεν θα πρέπει να γίνονται πολύ περίπλοκα, ούτως ώστε να αποφευχθεί μια ακόμη πηγή σφαλμάτων για το μέλλον, να μη γίνουν τα κριτήρια πηγή σφαλμάτων. Επίσης παρατήρησα ότι έγινε μια συζήτηση για κριτήρια επιλογής για τα επενδυτικά μέτρα και θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι προβλέπεται στον κανονισμό ότι πρέπει να υπάρχει στόχευση που γίνεται μέσω κριτηρίων επιλογής και αυτά δεν πρέπει να είναι αυθαίρετα να μην ευνοούν ένα τομέα εις βάρος κάποιου άλλου γιατί δεν είναι αυτός ο σκοπός. Και αυτό θα αντιβαίνει και τις υποχρεώσεις του WTO του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου όσον αφορά τις επενδύσεις.

Τέλος, επιτρέψτε μου να πω δυο λόγια και για την προηγούμενη παρουσίαση για τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες. Αναφέρθηκε ότι βρίσκεστε σε διαπραγμάτευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την επέκταση των προθεσμιών για τις δημόσιες συμβάσεις και ίσως θα έπρεπε να εξηγήσω εδώ ότι στην Επιτροπή έχουμε μια κατανομή αρμοδιοτήτων. Οτιδήποτε έχει να κάνει με τις γενικές αιρεσιμότητες που συνδέονται και με το Περιφερειακό Ταμείο και άλλα Ταμεία, είναι το περιφερειακό τμήμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή που διαπραγματεύεται μαζί σας γι' αυτές τις αιρεσιμότητες.

Τα άλλα δυο, για την ενεργειακή αποτελεσματικότητα, τα διαμερίσματα και το νερό, αφορούν μέτρα στο πρόγραμμα ανάπτυξης. Το άλλο για το νερό είναι πολύ κρίσιμο και θα παρακολουθήσουμε τη δουλειά και θα δουλέψουμε μαζί σας για να διασφαλίσουμε ότι θα μπορείτε να διασφαλίσετε ότι το εκπληρώνεται μέχρι το τέλος του έτους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε τον κ. Mayer και θα περιμένουμε τις παρατηρήσεις του οι οποίες θα ληφθούν σοβαρά υπόψη, όπως και οι παρατηρήσεις όλων οι οποίες καταγράφονται και εννοείται ότι θα αποτελέσουν αντικείμενο για περαιτέρω διαβούλευση μαζί σας γιατί αυτή είναι μια on going διαδικασία και επομένως είμαστε σε μια διαρκή επικοινωνία προς αυτή την κατεύθυνση.

Θα έδινα τον λόγο αμέσως τώρα στους εισηγητές να απαντήσουν με σύντομο τρόπο, γιατί δεν θα απαντήσουμε σε πλήρη έκταση όλα τα ερωτήματα, γιατί ο χρόνος πιέζει να ολοκληρώσουμε αυτό το 1^ο μέρος. Θα αρχίσω από τον κ. Μανέτα ο οποίος ήταν ο πρώτος ομιλητής. Αποφεύγω τον πειρασμό να απαντήσω σε ορισμένα από τα ζητήματα που τέθηκαν εγώ ο ίδιος, θα παρακαλούσα να είμαστε συνοπτικοί και ουσιαστικοί.

Γ. ΜΑΝΕΤΑΣ: Να δώσω μερικές διευκρινίσεις πάνω σε αυτά που γρήγορα σημείωσα στις τοποθετήσεις των μελών της Επιτροπής. Κατ' αρχήν όσον αφορά την κατανομή των πόρων στις Περιφέρειες θα αφορά στο σύνολο του προϋπολογισμού των μέτρων που θα εκχωρηθούν και θα δούμε τη διαδικασία που θα γίνουν οι προσκλήσεις και όπως είχαμε πει και στις προηγούμενες συναντήσεις να βάλουμε ένα προγραμματισμό και αναφορικά με το πότε θα βγουν οι προσκλήσεις αλλά και με το ύψος του προϋπολογισμού που αυτές θα αφορούν, σε συνδυασμό με κάποιες ρήτρες όπως είπαμε που θα

διασφαλίζουν την έγκριση νομική δέσμευση των πόρων των αντίστοιχων προσκλήσεων.

Επίσης όσον αφορά το θέμα των ανειλημμένων που θίχτηκε πράγματι είναι περίπου 900 εκατομμύρια το ύψος τους και είμαστε στη διαδικασία του να περάσουν να βγουν οι αποφάσεις μεταφοράς των έργων αυτών στη νέα προγραμματική περίοδο να γίνουν οι εγγραφές των συλλογικών αποφάσεων έργων στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και ταυτόχρονα σε συνεργασία με τον Οργανισμό Πληρωμών να εκδοθούν οι αντίστοιχες πράξεις εγκυκλίων πληρωμών και εκχωρήσεων αρμοδιοτήτων εκκαθάρισης και αναγνώρισης των δαπανών, ώστε το συντομότερο δυνατό να έχουμε πληρωμές σε δικαιούχους, αναφορικά με τις ανειλημμένες υποχρεώσεις.

Επίσης αναφορικά με το θέμα που θίχτηκε σε σχέση με το τι προβλέπουμε ως προς την απλοποίηση των διαδικασιών τη νέα προγραμματική περίοδο η στόχευσή μας είναι να έχουμε ανοιχτές προσκλήσεις σε κύκλους υποβολής αιτήσεων, μείωση των γνωμοδοτικών Επιτροπών, εφαρμογή μεθόδων απλοποιημένου κόστους, όλα αυτά έχουν αναφερθεί τόσο στα επιμέρους μέτρα και τα τεχνικά δελτία του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης σα διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσουμε τη νέα προγραμματική περίοδο για να αποφύγουμε την πολυπλοκότητα.

Η αποφυγή επικάλυψης επίσης αρμοδιοτήτων μεταξύ εμπλεκόμενων Υπηρεσιών και φορέων, η κατάργηση η συγχώνευση επιμέρους σταδίων αξιολόγησης, πιστοποίησης και πληρωμής έργων, ο εξορθολογισμός διαδικασιών και πλαισίου κυρώσεων ελέγχων, η αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων που αναφέρθηκε και από τον εκπρόσωπο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, οι κοινές προσκλήσεις για ομοειδείς δράσεις και τα λοιπά.

Επίσης προβλέπονται βελτιώσεις στη διαδικασία χρηματοδότησης των έργων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και η εμπειρία στη διαχείριση των χρηματοροών την προηγούμενη περίοδο ειδικά την τελευταία χρονιά όπου έγιναν πληρωμές υπό ασφυκτικό δημοσιονομικό περιβάλλον, εν μέσω capital controls και ούτω καθ' εξής.

Αποτελεί οδηγό για την υιοθέτηση πιο απλοποιημένων και απλουστευμένων διαδικασιών στην κατάρτιση, τροποποίηση και εκτέλεση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, όπως μέσω του ηλεκτρονικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, τη διασύνδεση και διαλειτουργικότητά του με το ΠΣΑ την ενοποίηση της κωδικοποίησης συλλογικών αποφάσεων έργων, την απλοποίηση διαδικασίας ένταξης πράξεων και χρηματοδότησής τους.

Επίσης την υιοθέτηση ηλεκτρονικών και διαδικτυακών μηχανογραφικών εφαρμογών για την υποβολή αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και πληρωμή των έργων μέσα από το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων για τις ιδιωτικές επενδύσεις και το ΠΣΑ το ολοκληρωμένο δηλαδή πληροφοριακό σύστημα αγροτικής ανάπτυξης, τη διασύνδεσή τους με λοιπές υποστηρικτικές βάσεις όπως το πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων και τη ΔΙΑΥΓΕΙΑ, συναρμόδιων δηλαδή υπηρεσιών με στόχο τη σημαντική εξοικονόμηση χρόνου για τους δικαιούχους και τους φορείς διαχείρισης και εφαρμογής του ΠΑΑ.

Αυτά ως προς τα μέτρα επιτάχυνσης των διαδικασιών. Τώρα όσον αφορά τη ρευστότητα ειπώθηκε επανειλημμένα ότι είμαστε στη διαδικασία ανάθεσης της ex ante αξιολόγησης για τα νέα χρηματοδοτικά μέσα και εργαλεία, ούτως ώστε να διαπιστωθούν οι ανάγκες δεδομένης της ιδιαιτερότητας που υπάρχει στον αγροτικό τομέα ως προς το δανειοδοτικό του καθεστώς και την πρόσβασή του στα χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα. Η εξασφάλιση ίδιας συμμετοχής είναι πολύ σημαντικό κριτήριο για την επιτυχή υλοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων από δικαιούχους αγρότες.

Επίσης τα κριτήρια βαθμολογίας ναι μεν από τη SWOT Analysis έχει προκύψει η προτεραιότητα που πρέπει να δώσουμε σε ποιοτικά προϊόντα. Αυτό όμως δεν αποτελεί κριτήριο επιλεξιμότητας, δηλαδή δεν αποκλείονται λοιποί δικαιούχοι σε προϊόντα που δεν πληρούν τα συγκεκριμένα κριτήρια.

Όσον αφορά το θέμα που τέθηκε από τον εκπρόσωπο του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. για την εγκύκλιο μεταβίβασης δικαιωμάτων έχουμε την πληροφόρηση από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ότι την επόμενη εβδομάδα θα έχει ολοκληρωθεί η σχετική εγκύκλιος, οπότε θα δοθεί η δυνατότητα έγκαιρα στους

ενδιαφερόμενους να ενταχθούν στο πρόγραμμα των νέων αγροτών να κάνουν τις απαραίτητες μεταβιβάσεις και ταυτόχρονα με το άνοιγμα της δήλωσης ενιαίας να την υποβάλλουν ούτως ώστε να κατοχυρώσουν το δικαίωμα υποβολής αίτησης ενίσχυσης στο πρόγραμμα των νέων γεωργών.

Ως προς τα υπόλοιπα από τις Περιφέρειες αναφορικά με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου. Στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου υπάρχει η γενική περιγραφή αναφορικά με τους ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης στις αποφάσεις όμως ανά μέτρο όπως αντιλαμβάνεστε τα μέτρα είναι ετερόκλητα που εκχωρούνται. Έτσι σε κάποια από τα μέτρα αυτά διαχειριστικής ευθύνης των Διαχειριστικών Αρχών των Περιφερειών η υλοποίηση θα γίνει από τις Υπηρεσίες που υπάρχουν στην Περιφέρεια όπως οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Περαιτέρω εξειδίκευση στο τι κάνουν οι φορείς αυτοί θα υπάρξει μέσα στις αποφάσεις εκχώρησης των αντίστοιχων μέτρων προκειμένου να υπάρχει σαφέστερη εξειδίκευση των όρων της εκχώρησης.

Και ως προς τις λοιπές τοποθετήσεις που αφορούν στα εξειδικευμένα μέτρα και κριτήρια επιλογής αν θέλει η κα Αθανασοπούλου να δώσει κάποιες απαντήσεις.

Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ. Φυσικά όπως είπαμε πριν οι παρατηρήσεις είναι ευπρόσδεκτες, υπάρχει πάντα βελτίωση ακόμη και για το πιο καλό κείμενο. Εγώ θα ήθελα απλώς λίγα πράγματα να πω.

Κατ' αρχάς με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων όντως έχουμε στενή συνεργασία, θέλουμε να γίνει ακόμη πιο στενή γιατί ουσιαστικά βασιζόμαστε και το πρόγραμμά μας είναι αρκετά δεμένο αν και δεν είναι αιρεσιμότητα με τα διαχειριστικά σχέδια απορροής λεκανών. Πρέπει ουσιαστικά να προβλέψουμε στα καινούργια στα αναθεωρημένα να υπάρχουν και για το γεωργικό τομέα προβλέψεις και ουσιαστικά και διάφορες λεπτομέρειες που δεν υπήρχαν στα προηγούμενα γιατί ουσιαστικά ζητείται να περιλαμβάνεται μέσα στο πρόγραμμα όταν είναι αυτό εφικτό.

Σχετικά με τη αιφόρο ανάπτυξη, το πρόγραμμα όντως σε σύνολό του έχει λάβει υπόψη τη γενική αρχή πιο πολύ στα κριτήρια επιλεξιμότητας, αλλά όμως και σε μερικά κριτήρια επιλογής όπως στο μέτρο της μεταποίησης που είναι για τις Α.Π.Ε. για εξοικονόμηση νερού, για

περιβαλλοντικές δαπάνες και τα λοιπά. Παρ' όλα αυτά επειδή η Υπηρεσία ξέρει το αντικείμενο πολύ καλύτερα αν υπάρχουν κάποιες συγκεκριμένες προτάσεις και μπορούν να μπουν μέσα στα κριτήρια, φυσικά είναι ευπρόσδεκτες.

Για τη βάση που είπαμε ότι είναι αρκετά μεγάλη στα επενδυτικά, όντως κι εγώ θεωρώ ότι είμαστε αρκετά αυστηροί σε αυτά τα μέτρα. Θα το κοιτάξουμε με τους συναδέλφους να δούμε πως μπορεί χωρίς να μειώνουμε ουσιαστικά την αξία των κριτηρίων επιλογής, να δώσουμε ένα παραπάνω αέρα.

Το τελευταίο που θέλω να πω, νομίζω ότι ο συνάδελφος από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Κεντρικής Μακεδονίας το ρώτησε, είναι για το 6.2. για το start up το μη γεωργικό, φυσικά κι αυτό έχει περιφερειακό σκέλος. Έχουμε στείλει μόνο τα γεωργικά δεδομένου ότι αυτά θα είναι τα πρώτα που θα βγουν. Γι' αυτό θέλαμε μια πρώτη συνεργασία μαζί σας γι' αυτά τα μέτρα και θα έρθει επόμενο έγγραφο που θα έχει για την εξειδίκευση του μη γεωργικού και των ΚΑΔ για τους μη γεωργικούς τομείς. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Θα ήθελαν οι άλλοι συνάδελφοι εισηγητές να κάνουν κάποια παρέμβαση; Όχι.

Μετά τις απαντήσεις που έδωσαν οι δυο εισηγητές η κα Αθανασοπούλου και ο κ. Μανέτας, θα έλεγα το εξής για να προχωρήσουμε στην ολοκλήρωση αυτού του μέρους της συνεδρίασης: αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν σοβαρές ενστάσεις σε ό,τι αφορά τα κριτήρια επιλογής, έχουν επισημανθεί διάφορα πράγματα τα οποία θα λάβουμε υπόψη. Αυτό είναι υποχρέωσή μας και δέσμευση δική μου ως Προέδρου της Επιτροπής και αν δεν υπάρχει σοβαρή ένσταση, θα έλεγα ότι έχουμε τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής για τα κριτήρια επιλογής.

Επαναλαμβάνω υπό την προϋπόθεση ότι θα ληφθούν υπόψη και θα ενσωματωθούν μια σειρά παρατηρήσεις οι οποίες έγιναν και οι οποίες θα έρθουν και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Εξουσιοδοτείται η Διαχειριστική Αρχή να συμπεριλάβει τις παρατηρήσεις και προχωράμε με τη σύμφωνη γνώμη σας στην ολοκλήρωση αυτής της πρώτης φάσης της σημερινής συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης. Είμαστε σύμφωνοι; Ωραία.

Σταματάμε εδώ και συνεχίζουμε στις 3 η ώρα μετά το μικρό διάλειμμα για ένα ελαφρύ γεύμα. Ευχαριστούμε πολύ για τη συνεργασία στην πρωινή συνεδρία.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

2^ο ΜΕΡΟΣ

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΑ 2014-2020

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Περνάμε στο 2^ο μέρος που είναι τα Ειδικά Θέματα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Ελπίζω να κερδίσουμε το χαμένο χρόνο, αν και είχαμε μεταφέρει την εισήγηση της κας Αθανασοπούλου, οπότε ουσιαστικά καλά είμαστε.

Περνάμε λοιπόν στην εισήγηση που θα κάνει οι κ. Κοβάνης σ' ένα εξαιρετικό θέμα που αφορά την τοπική ανάπτυξη, την επιλογή των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων, το γνωστό LEADER CLLD.

Ο κ. Κοβάνης είναι στέλεχος της Μονάδας Προγραμματισμού και Αξιολόγησης, είναι από τους σιωπηρούς εργάτες, ο οποίος επί μακρόν δουλεύει τα θέματα της αρμοδιότητάς του με πολύ καλά αποτελέσματα.

Κύριε Κοβάνη έχετε το λόγο.

«Επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ)»

I. ΚΟΒΑΝΗΣ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε. Θα προσπαθήσω σ' αυτή την παρουσίαση εν συντομία να δείξω όλη τη διαδικασία με την οποία θα κάνουμε την επιλογή των τοπικών προγραμμάτων στο πλαίσιο του Μέτρου 19.

Ας ξεκινήσουμε με κάποια γενικά θέματα που αφορούν το CLLD, το LEADER. Το LEADER εφαρμόζεται στη χώρα μας από την 1^η προγραμματική περίοδο, είναι μια ιδιαίτερα σημαντική πρωτοβουλία όπως εφαρμόστηκε μέχρι και την 3^η προγραμματική περίοδο και κατά την 4^η

προγραμματική περίοδο ενσωματώνεται πλέον στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Έχει δυο πάρα πολύ βασικά χαρακτηριστικά: Το ένα είναι η bottom up διαδικασία, η εκ των κάτω προς τα πάνω διαδικασία στο σχεδιασμό της περιοχής, του εταιρικού σχήματος αλλά και της στρατηγικής και ο πολυτομεακός χαρακτήρας των προγραμμάτων αυτών.

Κατά την 5^η προγραμματική περίοδο έχουμε δυο σημαντικά στοιχεία: Το ένα είναι το ότι έχουμε προσπαθήσει να ενισχύσουμε τις δράσεις συνεργασίας ακόμη περισσότερο. Είναι ένα σημαντικό στοιχείο για την επίτευξη των τοπικών προγραμμάτων. Το δεύτερο σημείο είναι η δυνατότητα πολυτομεακής προσέγγισης, δηλαδή η δυνατότητα να έχουμε τοπικά προγράμματα όπου δεν θα γίνεται χρήση μόνο του ΕΓΤΑΑ αλλά του ΕΤΘΑ, του ΕΚΤ και του ΕΤΠΑ.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του μέτρου είναι στα 400 εκατομμύρια ευρώ κοινοτική συμμετοχή και αποτελεί γύρω στο 8,5% του ΠΑΑ. Το μέτρο αποτελεί από 4 υπομέτρα: Το 19.1 που αφορά τη στήριξη της προετοιμασίας των τοπικών προγραμμάτων, το 19.2. που αφορά την υλοποίηση των δημοσίων και των ιδιωτικών έργων που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο των τοπικών προγραμμάτων και είναι το μεγαλύτερο κομμάτι του μέτρου, το 19.3 που είναι η διατοπική και η διακρατική συνεργασία και το 19.4, η στήριξη των λειτουργικών δαπανών και η εμφύχωση των τοπικών πληθυσμών.

Για την επιλογή των περιοχών εφαρμογών, κάποια βασικά στοιχεία: Θα επιλεγούν συνολικά 50 περιοχές σ' επίπεδο χώρας. Οι προτάσεις οι οποίες θα υποβληθούν, θα πρέπει να έχουν σχηματιστεί με βάση την από κάτω προς τα πάνω προσέγγιση. Οι περιοχές εφαρμογής θα πρέπει να περικλείουν πληθυσμό από 10.000 έως 150.000 κατοίκους και ν' αποτελούνται από τοπικές δημοτικές κοινότητες, των οποίων ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός ή μέρος αυτών, να μην είναι μεγαλύτερο των 15.000 κατοίκων.

Εδώ πέρα υπάρχει μια εξαίρεση για τα μικρά νησιά, στην ουσία από τα μικρά νησιά εξαιρούνται η Κρήτη και η Εύβοια. Θα πρέπει ν' αποτελούνται από αγροτικές περιοχές σύμφωνα με τον ορισμό της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων Νήσων της Περιφερειακής Ενότητας Αττικής και τα προτεινόμενα σχέδια φυσικά θα πρέπει να έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τη σχετική πρόσκληση.

Είναι σημαντικό εδώ να σημειώσουμε ότι σ' αυτή την προγραμματική περίοδο η επιλογή των τοπικών προγραμμάτων θα γίνει μέσω πρόσκλησης και όχι μέσω δημόσιου διαγωνισμού, κάτι το οποίο απλοποιεί τη διαδικασία και από την πλευρά της αναθέτουσας Αρχής που είναι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αλλά και από την πλευρά των φορέων που επιθυμούν να υποβάλλουν πρόταση.

Για την επιλογή των τοπικών προγραμμάτων, όπως είπαμε θα έχουμε μια ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία σε επίπεδο χώρας με αρμόδιο φορέα για την πρόσκληση το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Υπάρχει δυνατότητα επανάληψης της διαδικασίας αλλά θα πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν ότι υπάρχουν δυο ημερομηνίες ορόσημα.

Η πρώτη είναι τα δύο χρόνια από την έγκριση του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης όπου θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί ο πρώτος κύκλος επιλογής των ομάδων τοπικής δράσης. Η δεύτερη ημερομηνία είναι η 31/12/2017 όπου σύμφωνα και με το άρθρο 33 του Κανονισμού 1303 θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής τοπικών προγραμμάτων στο σύνολό της.

Για την αξιολόγηση των υποβαλλομένων προτάσεων, θα υπάρξει μια Επιτροπής Αξιολόγησης στην οποία θα συμμετέχουν στελέχη από τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, από τη Διαχειριστική Αρχή του ΕΠΑΛΘ καθώς επίσης και από τις Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών.

Οι ενδιαφερόμενοι φορείς στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποχρεούνται να υποβάλλουν δυο φακέλους: Το φάκελο Α' ο οποίος αφορά το εταιρικό σχήμα, την παρουσίαση του επιπέδου λήψης αποφάσεων και την παρουσίαση της ομάδας τοπικής δράσης, την περιγραφή της περιοχής εφαρμογής με αναλυτική παρουσίασή της και τέλος, τα στοιχεία ενεργειών διαβούλευσης και ενημέρωσης και επιμόρφωσης.

Τη διαβούλευση στην ουσία έχουν κάνει έτσι ώστε να επιλέξουν και την περιοχή εφαρμογής αλλά και το εταιρικό σχήμα. Στη συνέχεια καλούνται να υποβάλλουν το φάκελο Β' ο οποίος έχει τα στοιχεία διαβούλευση με τον τοπικό πληθυσμό για την ανάπτυξη της στρατηγικής, τη SWOT Analysis, τους στόχους της στρατηγικής του τοπικού προγράμματος αποτυπωμένες και μέσω των θεματικών κατευθύνσεων, τη διαμόρφωση των δράσεων για την επίτευξη των στόχων, τη συμπληρωματικότητα και τη συνέργεια των δράσεων μέσα στο τοπικό τους πρόγραμμα αλλά και τη συνέργεια με τις υπόλοιπες αναπτυξιακές δράσεις της ευρύτερης περιοχής και τέλος το χρηματοδοτικό πλάνο.

Πώς θα γίνει αυτή η διαδικασία: Υπάρχουν δυο καταληκτικές ημερομηνίες. Καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή του φακέλου Α' και καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή του φακέλου Β'. Οι υποψήφιοι φορείς υποβάλλουν το φάκελο Α' ο οποίος εξετάζεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Στη συνέχεια υποβάλλουν το φάκελο Β' ο οποίος κι αυτός εξετάζεται ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας του φακέλου Β'. Στη συνέχεια η Επιτροπή βαθμολογεί τη συνολική πρόταση η οποία αποτελεί και το φάκελο Α' και το φάκελο Β'.

Και πώς τη βαθμολογεί: Έχουν θεσπιστεί τρεις κατηγορίες κριτηρίων επιλογής, αξιολόγησης: Η πρώτη κατηγορία εξετάζει την περιοχή παρέμβασης, όπου εδώ πέρα εξετάζουμε το μόνιμο πληθυσμό των ορεινών και νησιωτικών περιοχών, το δίκτυο αντικατάστασης πληθυσμού και το δείκτη νεανικότητας, την απασχόληση στον πρωτογενή τομέα και την αλιεία καθώς και το ποσοστό κάλυψης των περιοχών NATURA.

Το δεύτερο κριτήριο αφορά την ανάπτυξη της στρατηγικής της τοπικής ανάπτυξης, όπου εδώ πέρα θα εξεταστεί και θα βαθμολογηθεί η επάρκεια ανάλυσης υφιστάμενης κατάστασης, η επάρκεια διαβούλευση σχετικά με την εκπόνηση της τοπικής στρατηγικής, η επάρκεια της SWOT Analysis, ο καθορισμός των θεματικών κατευθύνσεων του τοπικού προγράμματος, η εξειδίκευση των δράσεων και η επίτευξη συνέργειας και συμπληρωματικότητας αυτών και τέλος το χρηματοδοτικό πλάνο.

Τέλος, η τρίτη κατηγορία κριτηρίων αξιολόγησης εξετάζει τα στοιχεία του φορέα όπου εδώ πέρα θα εξετασθεί η αντιπροσωπευτικότητα των τοπικών φορέων όσον αφορά το εταιρικό σχήμα αλλά και το επίπεδο

λήψης αποφάσεων, η ετοιμότητα του φορέα να υλοποιήσει το σχέδιο το οποίο θα υποβάλλει, η καθαρή θέση και ο δείκτης ρευστότητας του φορέα και υπάρχουν και κάποια κριτήρια για τις εταιρείες οι οποίες υλοποίησαν πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης κατά την 4^η προγραμματική περίοδο όπου θα εξετασθούν οι νομικές δεσμεύσεις τις οποίες είχαν κατά τη διάρκεια του προγράμματός τους, στοιχεία απορρόφησης, καθώς και αριθμούς έργων συνεργασίας διατοπικής ή διακρατικής στα οποία συμμετείχαν.

Να σημειώσουμε ότι έχει γίνει ήδη διαβούλευση σχετικά με το προσχέδιο της πρόσκλησης, έχουν ενσωματωθεί πάρα πολλά σχόλια από αυτά τα οποία υποβλήθηκαν και τα κριτήρια βαθμολόγησης στην ουσία βρίσκονται σε τελική φάση.

Κάποια πράγματα γενικά για την επιλογή των τοπικών προγραμμάτων: Υπάρχει μια γραμμή βάσης, κάθε τοπικό πρόγραμμα έτσι όπως θα υποβληθεί για να μπορέσει να εγκριθεί, θα πρέπει να συγκεντρώνει βαθμολογία άνω των 40 βαθμών. Στην περίπτωση όπου τα υποβαλλόμενα προγράμματα τα οποία συγκεντρώνουν βαθμολογία άνω της βάσης είναι περισσότερα από 50, θα επιλεγούν τα 50 πρώτα, τα 50 με τη μεγαλύτερη βαθμολογία.

Τέλος, σε περιπτώσεις όπου υποβληθούν δυο προγράμματα με περιοχές που συμπίπτουν ή ταυτίζονται έστω και σ' ένα μέρος τους, τότε θα επιλεγεί το πρόγραμμα το οποίο έχει μεγαλύτερη βαθμολογία και το άλλο θ' αποκλειστεί στο σύνολό του.

Κάθε προτεινόμενο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης δε μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 10 εκατομμυρίων ευρώ σε δημόσια δαπάνη. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης, ο φορέας της κάθε εγκεκριμένης πρότασης θα πρέπει να τεκμηριώσει με κάθε ανάλυση τα οικονομικά στοιχεία της πρότασης στην Αναθέτουσα Αρχή και στην περίπτωση όπου η σχετική αιτιολόγηση δεν επαρκεί, η Αναθέτουσα Αρχή, δηλαδή το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης εξετάζει την αναλογούσα μείωση του σχετικού προϋπολογισμού. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε τον κ. Κοβάνη. Είμαι βέβαιος ότι η παρουσίαση του LEADER θα προκαλέσει ενδιαφέρον και ερωτήματα και παρεμβάσεις,

είναι ευπρόσδεκτες, είναι ένα εξαιρετικό μέτρο το οποίο μπορεί να συνεισφέρει πάρα πολλά στην τοπική ανάπτυξη.

Περνάμε αμέσως στην επόμενη εισήγηση την οποία θα κάνει ο κ. Δημήτρης Παππάς, Προϊστάμενος της Μονάδας Παρακολούθησης και ΟΠΣΑΑ, με αντικείμενο της εισήγησής του τις Βασικές Αρχές του νέου ΟΠΣΑΑ.

«Βασικές Αρχές Νέου ΟΠΣΑΑ»

Δ. ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ πολύ κι εγώ κ. Πρόεδρε. Η δική μου παρουσίαση έχει να κάνει μ' ένα τεχνικό αλλά αρκετά σημαντικό θέμα. Κι είναι αρκετά σημαντικό, γιατί αφορά τόσο την έναρξη όσο και την υλοποίηση και την επιτυχή ολοκλήρωση του νέου Προγράμματος.

Θα σας μιλήσω λοιπόν για το νέο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης, το ΟΠΣΑΑ, παρουσιάζοντας τις βασικές αρχές αυτού.

Ξεκινώντας θα κάνω μια απλή αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο στο οποίο στηρίχθηκε η ανάπτυξη του νέου ΟΠΣΑΑ και θα στηριχθεί μετέπειτα και η παραγωγική λειτουργία. Μιλάμε για τους Κανονισμούς 13.05 και 13.06 του 2013, το Ν. 4314 του 2014 και το υπό έκδοση σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

Το νέο ΟΠΣΑΑ προορίζεται να υποστηρίξει μηχανογραφικά τις αρμοδιότητες βασικά της Διαχειριστικής Αρχής και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης, του Οργανισμού Πληρωμών, του ΟΠΕΚΕΠΕ, όλων των ελεγκτικών οργάνων εθνικών και κοινοτικών, καθώς και την αρμοδιότητα και λειτουργία των Επιτροπών Παρακολούθησης του Προγράμματος.

Ποιες είναι οι προκλήσεις που καλείται ν' αντιμετωπίσει το νέο ΟΠΣΑΑ ενόψει της περιόδου 2014-2020: Κατ' αρχήν μιλάμε για μια εντελώς διαφορετική δομή προγράμματος.

Έτσι, ενώ στην περίοδο 2007-2013 υπήρχε μια ξεκάθαρη αρχική δομή με τους άξονες, τα μέτρα και τις πιθανές δράσεις, με κάθε πρόσκληση ν' αναφέρεται σε μόνο ένα μέτρο, στη νέα προγραμματική περίοδο δεν υπάρχουν άξονες, μιλάμε για προτεραιότητες οι οποίες εστιάζουν σε

συγκεκριμένους τομείς, σε κάθε τέτοιο τομέα μπορεί να συνεισφέρουν πολλά μέτρα, ενώ κάθε μέτρο μπορεί να συνεισφέρει σε περισσότερους από έναν τομείς.

Επίσης το νέο ΟΠΣΑΑ θα πρέπει να παρέχει τη σχετική ευελιξία δίνοντας τη δυνατότητα για καταχώρηση προσκλήσεων που θ' αναφέρονται σε περισσότερα από ένα μέτρα καταργώντας ουσιαστικά την παλιά ιεραρχική δομή των προηγούμενων περιόδων. Θα πρέπει το νέο ΟΠΣΑΑ να παρέχει όλες τις δυνατές καταγραφές των απαραίτητων δεδομένων ώστε να μπορούν να παραχθούν τ' απαραίτητα πλάνα δεικτών και οι πίνακες που θα συνοδεύουν τις ετήσιες εκθέσεις.

Σημαντικό στοιχείο του νέου ΟΠΣΑΑ είναι η διασύνδεσή του είτε με απευθείας web services είτε με διασύνδεση βάσεων με άλλα Πληροφοριακά Συστήματα και θα σας αναφέρω αναλυτικότερα στοιχεία αργότερα γι' αυτό. ευελπιστούμε ότι θα υπάρξει βελτίωση της χρηστικότητας του συστήματος με το να παράγονται από το σύστημα όλα τ' απαραίτητα επίσημα έντυπα που διέπουν τη διαχείριση από το ανώτερο ως το κατώτερο επίπεδο, με το να επιτρέπεται η δημιουργία εκδόσεων για όλα τα έγγραφα που αποτελούν αντικείμενο έγκρισης τροποποίησης, αποφάσεις αξιολόγησης, ένταξης, τεχνικών δελτίων, συμβάσεις, με το να διενεργούνται όλοι οι έλεγχοι για την πληρότητα και εγκυρότητα των καταχωρήσεων.

Τέλος θα θέλαμε να εξάγονται αξιοποιήσιμα τυποποιημένες αναφορές που να έχουν να κάνουν με τις ετήσιες εκθέσεις που στέλνουμε στην κοινότητα. Το νέο Πληροφοριακό Σύστημα θα παρέχει τα κατάλληλα κίνητρα καταχώρησης και προσπαθούμε να υπάρξει ενοποίηση όλων των διοικητών εγγράφων.

Το νέο ΟΠΣΑΑ θα είναι και εξωστρεφές. Τα δεδομένα θα είναι ανοιχτά και αρκετά σημαντική προτεραιότητα για μας είναι η πληροφόρηση του πολίτη και των δικαιούχων του Προγράμματος.

Ποια είναι όμως η νέα δομή του νέου ΟΠΣΑΑ: Ουσιαστικά το νέο ΟΠΣΑΑ υποδιαιρείται σε 5 υποσυστήματα: Στην καρδιά αυτών είναι το υποσύστημα παραμέτρων και το υποσύστημα προγραμματισμού και αξιολόγησης ενώ τα υπόλοιπα υποσυστήματα είναι το υποσύστημα διαχείρισης έργων, το υποσύστημα ελέγχων, πληρωμών και χρηματοροών.

Αυτή είναι η οθόνη του Πληροφοριακού Συστήματος με τα 5 βασικά υποσυστήματα.

Το υποσύστημα παραμέτρων, ουσιαστικά μέσω αυτού παρέχεται η δυνατότητα καταχώρησης και διαχείρισης όλων των τυποποιημένων πληροφοριών που απαιτούνται για την ορθή λειτουργία όλων των άλλων υποσυστημάτων.

Σ' αυτό το υποσύστημα υπάρχουν οι πίνακες που έχουν να κάνουν με τις επιλέξιμες δαπάνες, με τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης, τις φάσεις υλοποίησης πράξεων κτλ.

Το υποσύστημα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης υποστηρίζει την αποτύπωση της αρχικής δομής και των στόχων του ΠΑΑ καθώς και τις διαδικασίες των διαφόρων τροποποιήσεων του. Έχει τις παρακάτω οντότητες: Το εταιρικό σύμφωνο για το πλαίσιο ανάπτυξης, το ΠΑΑ, στόχους, προτεραιότητες, περιοχές εστίασης, μέτρα, υπομέτρα, χρηματοδοτικό σχέδιο και σχέδιο δεικτών.

Το υποσύστημα Διαχείρισης Έργων έχει δυο διακριτές λειτουργικές ενότητες. Η μία αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και τα μέτρα που έχουν να κάνουν με τις εκτάσεις και τα ζώα και το άλλο είναι το υποσύστημα των δημοσίων έργων. Περιλαμβάνει όλα τα επίπεδα, από την πρόσκληση μέχρι και την αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης.

Το υποσύστημα Παρακολούθησης Πληρωμών και Χρηματοροών, έχει κι αυτό δυο λειτουργικές ενότητες. Η μία αφορά την ενότητα των πληρωμών και η άλλη την ενότητα χρηματοροών. Η πρώτη ενότητα έχει να κάνει με την τελική καταβολή της ενίσχυσης στους δικαιούχους, ενώ η ενότητα των χρηματοροών παρακολουθεί ουσιαστικά της χρηματοροές που έρχονται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Το υποσύστημα Ελέγχων αφορά όλους τους χρήστες όλων των εμπλεκόμενων φορέων που κάνουν ελέγχους, ανεξάρτητα του είδους των ελέγχων αυτών.

Μια καινοτομία σε σχέση με το προηγούμενο Πληροφοριακό Σύστημα είναι η διασύνδεση με τα τρίτα Πληροφοριακά Συστήματα. Το νέο ΟΠΣΑΑ στην πλήρη ανάπτυξή του θα διασυνδέεται με το Πληροφοριακό

Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων, με το ΟΠΣ, με το Λογιστήριο του ΟΠΕΚΕΠΕ, με το ΟΠΣΕΑΕ και την SFC.

Αυτή τη στιγμή έχουν αναπτυχθεί τα κατάλληλα web services για τη διασύνδεση με το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων, είμαστε στη διαδικασία διασύνδεση με ΥΠΔΕ μέσω του οποίου θα μειωθεί η διαδικασία με την οποία οι διάφορες πράξεις εντάσσονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Υπάρχει επίσης και η διασύνδεση με το λογιστήριο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Είμαστε στη διαδικασία για σύνδεση με τα υπόλοιπα Πληροφοριακά Συστήματα.

Η διαφάνεια αυτή παρουσιάζει την αρχιτεκτονική του νέου ΟΠΣΑΑ. Ουσιαστικά μιλάμε για δυο παράλληλες διαδικασίες, η μία που αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και η οποία γίνεται εξ ολοκλήρου από το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων το οποίο διαλειτουργεί με web services με το ΟΠΣΑΑ ανταλλάσσοντας πληροφορίες, η άλλη διαδικασία αφορά τους δικαιούχους των δημοσίων έργων η οποία εξ ολοκλήρου γίνεται μέσω του ΟΠΣΑΑ.

Τα υπόλοιπα Πληροφοριακά Συστήματα τ' ανέφερα και πριν, είναι το ΥΠΔΕ, το ΟΠΣΕΑΕ, το ΟΠΣ και το Λογιστήριο. Ένα νέο Πληροφοριακό Σύστημα όμως απαιτείται να έχει ασφάλεια δεδομένων. Και πώς εξασφαλίζεται αυτό; Με τον έλεγχο της αυθεντικότητας της ταυτότητας των μερών μιας ανταλλαγής δεδομένων.

Η πρόσβαση του χρήστη θα είναι εξουσιοδοτημένη, θα τηρείται το απόρρητο των δεδομένων, τα δεδομένα θα πρέπει να παραμείνουν ακέραια, δηλαδή να μην υπόκεινται σε αλλοιώσεις και κάθε τροποποίηση ή επεξεργασία των δεδομένων θα μπορεί να ελέγχεται από ποιον έγινε και πότε ενώ θα προκύπτει ποιος είναι υπεύθυνος για την εισαγωγή, για την πρόσβαση και την τροποποίηση του κάθε δεδομένου.

Ένα μεγάλο στοίχημα στο νέο Πληροφοριακό Σύστημα είναι η εκπαίδευση και η υποστήριξη των χρηστών. Όπως γνωρίζετε, οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης είναι πολύ περισσότεροι από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Ήδη έχει ολοκληρωθεί ο πρώτος κύκλος

εκπαίδευσης χρηστών, το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα θα γίνουν εκπαιδεύσεις και στους υπόλοιπους ΕΦΔ ξεκινώντας από τις Περιφέρειες.

Έχει ήδη εκδοθεί το σχετικό υποστηρικτικό υλικό και σύντομα θα είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο, έχει αναπτυχθεί σύστημα για Mantis για την επίλυση προβλημάτων και δυσλειτουργιών του συστήματος με δικαιώματα reporter και manager. Θ' αναπτυχθεί help desk τόσο στη Διαχειριστική όσο και στον ΟΠΕΚΕΠΕ ενώ είναι στην τελική φάση η σύμβαση συντήρησης του ΟΠΣΑΑ που θα υποστηρίζει το Πληροφοριακό Σύστημα μετά την παραλαβή του.

Επειδή λοιπόν οι ανειλημμένες υποχρεώσεις του παλιού προγράμματος στο νέο είναι αρκετά μεγάλες, θα πρέπει να γίνει και μετάπτωση των δεδομένων από το παλιό ΟΠΣΑΑ στο νέο ΟΠΣΑΑ. Αυτή η μετάπτωση θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για να ξεκινήσουν οι πληρωμές και να συνεχιστεί η ομαλή χρηματοδότηση του νέου Προγράμματος.

Τελειώνοντας, να σας αναφέρω μερικά πράγματα για την ιστορία της όλης διαδικασίας. Ξεκίνησε, πιστεύουμε έγκαιρα, το 2014 με τη σύσταση μιας ομάδας η οποία ουσιαστικά κατέγραψε τις προδιαγραφές και τις προσαρμογές του νέου Πληροφοριακού Συστήματος στην προγραμματική περίοδος 2014-2020. Η προκήρυξη έλαβε χώρα το 12^ο του 2014 και η σύμβαση με τον ανάδοχο το Μάρτιο του 2015.

Αυτή τη στιγμή είμαστε στην τελική φάση παραλαβής του Πληροφοριακού Συστήματος, ήδη γίνονται τ' απαραίτητα τεστ και σιγά-σιγά έχει ξεκινήσει και η μετάπτωση των πρώτων δεδομένων στο νέο σύστημα που θα δουλέψει πια σε μια παραγωγική λειτουργία αναμένοντας τις πρώτες πληρωμές να ξεκινήσουν πολύ σύντομα.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Παππά ο οποίος για ένα τεχνικά δύσκολο θέμα, νομίζω μας έκανε μια πολύ κατανοητή εισήγηση και αυτό είναι ένα προτέρημα.

Περνάμε στην επόμενη εισήγηση που γίνεται από την κα Σοφία Πουρνάρα, στέλεχος της Μονάδας Προγραμματισμού και Αξιολόγησης με αντικείμενο την παρουσίαση του πλάνου αξιολόγησης για το Πρόγραμμα.

«Παρουσίαση Πλάνου Αξιολόγησης ΠΑΑ 2014-2020»

Σ. ΠΟΥΡΝΑΡΑ: Καλησπέρα κι από μένα. Θα σας παρουσιάσω ένα κεφάλαιο του ΠΑΑ, το Πλάνο Αξιολόγησης το οποίο ενσωματώνεται για πρώτη φορά σ' ένα Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Το Πλάνο Αξιολόγησης όπως είπαμε ενσωματώνεται για πρώτη φορά στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης. Όπως ξέρουμε για κάθε ΕΣΠΑ, για κάθε Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης καταναλώνονται άπειρες ανθρωποώρες στο σχεδιασμό, στην εφαρμογή, στην υλοποίηση οπότε καλό είναι να βλέπουμε μέσω κάποιων στοιχείων τι αποτελέσματα, τι επιπτώσεις έχουν όλα αυτά τα προγράμματα.

Κι εδώ έρχεται να το δώσει η αξιολόγηση. Το πλάνο αξιολόγησης ουσιαστικά αποτελείται από 7 κεφάλαια τα οποία θα δούμε στη συνέχεια. Ξεκινάω με το πρώτο κεφάλαιο όπου φαίνονται οι στόχοι και ο σκοπός του πλάνου αξιολόγησης.

Για να μπορέσουμε να δούμε τις επιπτώσεις, τις συνέπειες όλων αυτών των προγραμμάτων, απαιτούνται πάρα πολλές ενέργειες, απαιτείται η συνεργασία επιστημόνων και διαφόρων άλλων ανθρώπων και εμπλεκόμενων φορέων και γενικώς είναι μια διαδικασία αρκετά επίπονη και δε μπορεί να γίνεται όπως γινόταν κάποτε παλιά σε προηγούμενες προγραμματικές περιόδους στην αρχή, στο ενδιάμεσο και στο τέλος του Προγράμματος.

Οι ενέργειες αυτές καλό είναι να γίνονται συνεχώς, να υπάρχει μια συνεχής προετοιμασία ώστε να είμαστε έτοιμοι για την αξιολόγηση.

Στο 1^ο κεφάλαιο, «Στόχοι σκοπός του πλάνου αξιολόγησης» είναι η ανταπόκριση του ΠΑΑ στις απαιτήσεις του κοινού πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης». Η άψογη οργάνωση και οι συντονισμένες και στοχευμένες δράσεις, η καταγραφή των αναγκών, ο καθορισμός των ρόλων των εμπλεκόμενων φορέων, οι εμπλεκόμενοι φορείς πρέπει να έχουν διακριτούς ρόλους και να είναι ενημερωμένοι σε θέματα αξιολόγησης, η ανάπτυξη κατάλληλων εργαλείων και μεθόδων, η έγκαιρη συγκέντρωση δεδομένων.

Συνεχίζω με το επόμενο κεφάλαιο το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό και δείχνει χοντρικά, σε γενικές γραμμές ποιοι εμπλέκονται στην

αξιολόγηση. Αρμόδια Υπηρεσία για την παρακολούθηση και αξιολόγηση είναι η ΕΥΔ ΠΑΑ με τη συνδρομή ειδικά του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου.

Στη συνέχεια, από τις κυριότερες ομάδες είναι η ομάδα καθοδήγησης. Η ομάδα καθοδήγησης έχει συμβουλευτικό ρόλο σε θέματα αξιολόγησης, σε θέματα μεθοδολογιών, δεδομένων, δραστηριοτήτων κτλ. Τα άτομα που απαρτίζουν τη συγκεκριμένη ομάδα μπορεί να προέρχονται από διάφορους εμπλεκόμενους φορείς και ανάλογα με τη ιδιότητά τους, την εμπειρία τους και το θέμα που ασχολούνται, συνδράμουν στην αξιολόγηση.

Σημαντικό ρόλο παίζουν οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης ιδιαίτερα στην ταυτοποίηση, στην επιλογή και στην καταχώρηση δεδομένων. Όπως ξέρουμε, απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιολόγηση είναι τα δεδομένα και η συνεχής τήρηση δεδομένων.

Υπάρχουν οι ομάδες για τις ειδικές θεματικές αξιολογήσεις. Η αξιολόγηση δεν είναι μια υπόθεση ρουτίνας πάντα. Προκύπτουν εξειδικευμένα θέματα τα οποία θα πρέπει να λυθούν και ν' αντιμετωπισθούν μέσω ειδικών μεθοδολογιών, μέσω κάποιων συνεργασιών κτλ.

Γι' αυτό τα θέματα, τα οποία μπορεί ν' αποτελούν δείκτες επιπτώσεων του Κανονισμού 808, μπορεί να είναι απάντηση σε κοινά ερωτήματα αξιολόγησης όπως αυτά φαίνονται στον Κανονισμό 808. Γι' αυτό τα θέματα θα κληθούν οι ομάδες ώστε να βρουν κάποιον τρόπο επίλυσης.

Δίκτυο αξιολόγησης του ΕΣΠΑ: Καθώς έχουμε αρκετά μέτρα όπως τα επενδυτικά, κάποια περιβαλλοντικά κοινά με το ΕΣΠΑ, είναι σημαντικό να συνεργαζόμαστε προκειμένου να βρεθεί η κατάλληλη μεθοδολογία για την αξιολόγηση. Είναι οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες που προέρχονται από διάφορους φορείς, οι οποίοι μέσω της εμπειρίας τους, της τεχνογνωσίας τους, θα βοηθήσουν στην κατάλληλη μεθοδολογία.

Είναι οι ομάδες τοπικής δράσης του LEADER που και οι ομάδες οφείλουν να τηρούν δεδομένα και να κάνουν ενέργειες αξιολόγησης. Η Επιτροπή Παρακολούθησης, τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης παρακολουθούν τις αξιολογήσεις και τις ετήσιες εκθέσεις. Σημαντικός είναι και ο ρόλος του πυλώνα 1 καθώς αυτή την περίοδο αξιολογούνται από κοινού πυλώνας 1 με πυλώνα 2 ενώ πολλοί από τους δείκτες επιπτώσεων όπως φαίνονται στον Κανονισμό 808 αφορούν τον πυλώνα 1.

Υπάρχει και η Αρχή Πληρωμής η οποία μας παρέχει με τ' απαραίτητα οικονομικά στοιχεία και στοιχεία των Πληροφοριακών Συστημάτων. Καθ' όλη τη διάρκεια όπως προβλέπεται και στο πλάνο αξιολόγησης, της παρακολούθησης και αξιολόγησης, προβλέπεται να έχουμε την υποστήριξη εξωτερικού συνεργάτη.

Συνεχίζω με το 3^ο κεφάλαιο, είναι τα βασικότερα θέματα κι οι δραστηριότητες αξιολόγησης. Έχουν προκύψει νέες ανάγκες σ' αυτή την περίοδο, όπως είπαμε η κοινή αξιολόγηση 1^{ου} και 2^{ου} πυλώνα, ο προσδιορισμός της συμβολής του ΠΑΑ στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η συμβολή του ΠΑΑ στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής αλλά και εκχώρηση αρμοδιοτήτων διαχείρισης στις Περιφέρειες.

Εδώ καλούμαστε, οι βασικές ενέργειες για την αξιολόγηση που πρέπει να κάνουμε είναι να καλύψουμε τις απαιτήσεις του κοινού πλαισίου παρακολούθησης αξιολόγησης και ειδικά τα στοιχεία που ζητούνται από το παράρτημα 4 και 5 του Κανονισμού 808, όπως είναι οι δείκτες εκροών, αποτελεσμάτων, επιπτώσεων, η συνεισφορά του ΠΑΑ στους εγκάρσιους στόχους, η απάντηση των κοινών ερωτημάτων αξιολόγησης. Επίσης μπορεί να έχουμε κάποιες οριζόντιες αξιολογήσεις ή, όπως είπα και πριν, ειδικές θεματικές αξιολογήσεις.

Περνάω στο 4^ο κεφάλαιο το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό, είναι τα δεδομένα και η ενημέρωση. Δε μπορούμε να έχουμε αξιολόγηση όταν δεν έχουμε δεδομένα. Εδώ χρειάζεται κι όπως είπε και ο κ. Παππάς, η ανάπτυξη ενός ευέλικτου συστήματος συλλογής δεδομένων, όπως είναι το ΟΠΣ Αγροτικής Ανάπτυξης, το ΟΠΣΑΑ καθώς και άλλα Πληροφοριακά Συστήματα.

Η έγκαιρη εκτίμηση των αναγκών σε δεδομένα, πρέπει να ξέρουμε τι ακριβώς ζητάμε και αυτό να ζητηθεί από την αρχή έναρξης ενός μέτρου, υπομέτρου ή δράσης, οι κατευθυντήριες οδηγίες προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, κάθε εμπλεκόμενος φορέας έχει έναν διακριτό ρόλο και συνεισφέρει με συγκεκριμένο τρόπο στην παρακολούθηση και αξιολόγηση και η πρόσβαση σε δεδομένα αρμοδιότητας άλλων φορέων και υπηρεσιών όταν αυτό χρειάζεται.

Κάθε χρόνο, όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, υποβάλλουμε ετήσια έκθεση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με αρχή το έτος 2016. Ειδικά το 2017 και το 2019 η ετήσια έκθεση αποτελεί την πρώτη αξιολόγηση. Δηλαδή παρέχονται επιπλέον πληροφορίες σύμφωνα με τα όσα λέει το παράρτημα 7 του Κανονισμού 808.

Δηλαδή πληροφορίες για το πώς θα χειριστούμε τον υπολογισμό των δεικτών αποτελεσμάτων, των δεικτών επιπτώσεων, κοινά ερωτήματα αξιολόγησης κτλ. Επιπλέον, 2019, θα πρέπει να τηρήσουμε τις τιμές που έχουμε θέσει στο πλαίσιο επίδοσης για το 2018 και το 2024 έχουμε την έκθεση της εκ των υστέρων αξιολόγησης.

Κάνουμε αξιολογήσεις, βέβαια σκοπός των αξιολογήσεων είναι η ενημέρωση τόσο των εμπλεκόμενων φορέων, η ενημέρωση των ωφελουμένων από το πρόγραμμα αλλά και η ενημέρωση του ευρέως κοινού.

Γι' αυτό καταρτίζεται ένα σχέδιο επικοινωνίας για την αξιολόγηση, όπου δίνεται σημασία στις ομάδες στόχου επικοινωνίας, στο είδος πληροφοριών που θα παραχθούν, στο χρόνο που θα γίνουν οι πληροφορίες, χρόνος διάχυσης πληροφοριών, στα επικοινωνιακά εργαλεία, έντυπα ή ηλεκτρονικά μέσα και γίνεται και μια συνεχής παρακολούθηση της επικοινωνιακής στρατηγικής.

Κύριος φορέας γι' αυτό είναι η ΕΥΔ ΠΑΑ σε συνεργασία βέβαια με τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς. Για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 7, είναι απαραίτητοι οι διοικητικοί πόροι, δηλαδή η συνδρομή του ανθρώπινου δυναμικού αλλά και οι οικονομικοί πόροι. Τα Πληροφοριακά Συστήματα, επιμέρους Πληροφοριακά Συστήματα, διάφορες υποστηρικτικές μελέτες για εξεύρεση της κατάλληλης μεθοδολογίας κτλ.

Συνεχίζω με το ετήσιο πρόγραμμα αξιολόγησης για το 2016: Για το 2016 προβλέπεται να γίνει έναρξη των διαδικασιών προκειμένου να γίνει ανάθεση σε εξωτερικό συνεργάτη.

Η σύσταση ομάδας καθοδήγησης για την αξιολόγηση, ο καθορισμός σαφούς ρόλου όλων των εμπλεκόμενων φορέων με την αξιολόγηση, η καταγραφή των αναγκών για την κατάρτιση και ανάπτυξη δεξιοτήτων, η διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων, ήδη έχουν γίνει

κάποιες ενημερωτικές συναντήσεις, η συνδρομή στο σχεδιασμό του ΟΠΣ αλλά και των άλλων απαραίτητων Πληροφοριακών Συστημάτων, το οποίο για το ΟΠΣΑΑ έχει ήδη γίνει και αυτή τη στιγμή συνεργαζόμαστε για τα άλλα Πληροφοριακά Συστήματα, η σύσταση θεματικών ομάδων με έμφαση στα μέτρα που θα ξεκινήσουν εντός του έτους.

Η σύσταση θεματικών ομάδων σκοπό έχει να ταυτοποιήσει τις ανάγκες για την αξιολόγηση και τα στοιχεία που θα κρατηθούν στο μέλλον για κάθε μέτρο.

Επίσης, η εκτέλεση απαραίτητων ενεργειών ώστε να εξασφαλιστεί η παροχή των απαραίτητων δεδομένων αρμοδιότητας άλλων φορέων, η συμμετοχή στις συναντήσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της ΚΑΠ, αυτό γίνεται κάθε χρόνο και η διάχυση αποτελεσμάτων σχετικά με την παρακολούθηση και αξιολόγηση σύμφωνα με το σχέδιο επικοινωνίας. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Πουρνάρα. Περνάμε στην εισήγηση της κας Αναστασίας Δαλάκα, στελέχους της Μονάδας Τεχνικής Υποστήριξης για το Περιβάλλον.

«Συντονισμός συγχρηματοδοτούμενων έργων για τις προστατευόμενες περιοχές: Σχεδιασμός και πεπραγμένα».

A. ΔΑΛΑΚΑ: Καλησπέρα. Η αλήθεια είναι ότι νιώθω κάπως περίεργα γιατί το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης δεν το γνωρίζω κι έρχομαι σε μια Επιτροπή Παρακολούθησης να μιλήσω. Αλλά αυτό που θα σας πω είναι ένα μικρό παράδειγμα από μια συνεργασία που αναπτύσσεται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης με άλλα Επιχειρησιακά Προγράμματα και συγκεκριμένα με αυτό του ΥΜΕΠΕΡΑΑ για το Φυσικό Περιβάλλον και την Ανάπτυξη.

Θα σας πω λοιπόν κυρίως για τα πεπραγμένα και το σχεδιασμό που υπάρχει σε θέματα προστατευόμενων περιοχών και για συντονισμό των δράσεων μεταξύ των δυο Υπουργείων.

Πριν φτάσω στο συντονισμό των δράσεων θα σας αναφέρω δυο πράγματα για το τι έχει γίνει στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων έργων για τις προστατευόμενες περιοχές της χώρας στις προηγούμενες

προγραμματικές περιόδους, τι σχεδιάζεται για το 2014-2020 και σε ποιο πλαίσιο μέσα στο Πρόγραμμα του Υπουργείου Ανάπτυξης ερχόμαστε να συνεργαστούμε.

Κατ' αρχήν, όσον αφορά τις προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας, αυτές που είναι ευρύτερα γνωστές είναι οι περιοχές που αποτελούν το δίκτυο προστατευομένων περιοχών NATURA 2000. Οι περιοχές αυτές χωρίζονται σε 3 μεγάλες κατηγορίες: Είναι οι Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, οι Ζώνες Ειδικής Προστασίας που είναι περιοχές ειδικές για την προστασία των πουλιών και είναι κάποιες άλλες περιοχές που συνδυάζουν και τις δύο προηγούμενες.

Σύνολο είναι 419 περιοχές, ενώ στο πλαίσιο ενός προγράμματος που έχει ολοκληρωθεί, έχουν προταθεί να ενταχθούν στο Δίκτυο και καινούργιες περιοχές οπότε το δίκτυο των προστατευομένων περιοχών στη χώρα διευρύνεται.

Οι προστατευόμενες περιοχές χρειάζονται διαχείριση. Προς το παρόν έχουμε οργανώσει ένα σύστημα διαχείρισης για το 30% περίπου των προστατευομένων περιοχών μέσω ενός δικτύου Φορέων Διαχείρισης, έχουμε 28 Φορείς Διαχείρισης προστατευομένων περιοχών, διάσπαρτων σε όλη τη χώρα, αλλά σύντομα θα επεκτείνουμε αυτό το σύστημα για να καλύψουμε τη διαχείριση όλων των προστατευομένων περιοχών της χώρας.

Στις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους δεν είχαμε κάνει πολλά πράγματα για τις προστατευόμενες περιοχές, στο διάστημα 2000-2006 δόθηκαν κάποια χρήματα για το ξεκίνημα της λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης οι οποίοι εκτός από το start up κατάφεραν να κάνουν και κάποιες δράσης ενημέρωσης, φύλαξης, επιστημονικής παρακολούθησης και το πρωταρχικό που ήταν αν συντάξουν τα διαχειριστικά τους σχέδια βάσει των οποίων θα προγραμμάτιζαν και τις υπόλοιπες δράσεις τους, αυτά τα διαχειριστικά έργα έγιναν σε πολύ μικρό βαθμό εκείνη την προγραμματική περίοδο.

Εκτός από τους Φορείς Διαχείρισης λίγα πράγματα έκανε και το Υπουργείο εστιάζοντας στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας αλλά δε θέλω να σας μπλέξω σε λεπτομέρειες. Για να πάμε στην επόμενη περίοδο, στο ΕΣΠΑ 2007-2013 όπου εκεί έγιναν πιο σημαντικά πράγματα. Το πολύ σημαντικό

έργο που έγινε είναι η επιστημονική παρακολούθηση της κατάστασης διατήρησης των προστατευομένων ειδών και οικοτόπων.

Χρειάζεται να ξέρουμε ποια είναι η κατάσταση διατήρησης των προστατευομένων ειδών για να δούμε τι πρέπει να κάνουμε στη συνέχεια για να τη βελτιώσουμε. Επίσης συντάχθηκε και ένα Πρόγραμμα που προτεραιοποιούσε τις δράσεις για την επόμενη προγραμματική περίοδο και μέσω της λειτουργίας και των Φορέων Διαχείρισης επιτεύχθηκε η διαχείριση κάποιων περιοχών του δικτύου NATURA.

Ένα μεγάλο έργο που ήταν να κάνουμε, που πρέπει να το κάνουμε είναι η θεσμοθέτηση των προστατευομένων περιοχών, διότι οι προστατευόμενες περιοχές στη χώρα δεν είναι θεσμοθετημένες, με την έννοια ότι δεν έχουν βγει τα Προεδρικά Διατάγματα στα οποία θα ορίζουν και χρήσεις γης και επιτρεπόμενες ή μη δράσεις μέσα στις προστατευόμενες περιοχές.

Το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, έχει κάνει αυτό το μεγάλο έργο που τ' ονομάζουμε όλοι «το έργο της εποπτείας», ήταν το μεγάλο έργο που καταφέραμε να υλοποιήσουμε στο διάστημα 2007-2013 και το οποίο αποτελεί βάση για τη συνέχεια των δράσεων σε προστατευόμενες περιοχές.

Καταγράψαμε λοιπόν την κατάσταση διατήρησης των προστατευομένων ειδών. Τα παραδοτέα φαίνονται εδώ, επισημαίνω μονάχα ότι δύο είναι τα πολύ σημαντικά παραδοτέα τα οποία θα χρησιμοποιήσει και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης τώρα στο πλαίσιο της συνεργασίας μας για την υλοποίηση δικών του δράσεων.

Είναι ότι συντάχθηκαν οι ικανοποιητικές τιμές αναφοράς για τα προστατευόμενα είδη, δηλαδή πρέπει να ξέρουμε ποια τιμή ενός πληθυσμού, ποιο μέγεθος ενός πληθυσμού και ποια κατάσταση είναι αυτή που θεωρούμε ικανοποιητική κι από κει και πέρα να μπορούμε να θέσουμε στόχους για βελτίωσή της και τους στόχους διατήρησης για κάθε προστατευόμενη περιοχή.

Αυτό είναι το ίδιο πρόγραμμα που σας έλεγα πριν για την προτεραιοποίηση των δράσεων και μέσα από τη λειτουργία των 28 Φορέων Διαχείρισης, έγινε ενημέρωση του κοινού, επιστημονική παρακολούθηση

επίσης, φύλαξη των περιοχών και εποπτεία και έγιναν και κάποιες δράσεις διαχείρισης, προστασίας και έρευνας.

Αυτό το διάγραμμα δείχνει πώς κατανέμονται τα ποσά που ξοδεύτηκαν στους Φορείς Διαχείρισης γι' αυτές τις δράσεις, για να δούμε ότι στην τελευταία μπάρα ότι είναι πολύ μικρό το ποσό που κατανεμήθηκε σε διαχειριστικές δράσεις και αυτό γιατί πολλοί φορείς δεν είχαν τα διαχειριστικά σχέδια που ανέφερα πριν. 19 Φορείς Διαχείρισης έχουν σήμερα διαχειριστικό σχέδιο, αυτοί που φαίνονται με πράσινο, με κόκκινο φαίνονται οι Φορείς Διαχείρισης που δεν έχουν διαχειριστικό σχέδιο.

Τα διαχειριστικά σχέδια πρέπει να εγκριθούν με Υπουργική Απόφαση, δεν έχουμε προχωρήσει σε αυτά και αυτή η έλλειψη διαχειριστικών σχεδίων αποτελούσε ένα εμπόδιο στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο στην υλοποίηση κάποιων μέτρων, κάποιων δράσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Και αυτό πάμε να λύσουμε σήμερα.

Στον προγραμματισμό λοιπόν του 2014-2020 το Υπουργείο Περιβάλλοντος θα υλοποιήσει τη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα μέσα και θα κάνει δράσεις μέσα από αυτό το πλαίσιο προτεραιοτήτων που έχει ορίσει με κύρια Διαχειριστική Αρχή που διαχειρίζεται αυτά τα έργα, το ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Θα δοθούν 76 εκατομμύρια για τη βιοποικιλότητα, μέσα από 3 Άξονες Προτεραιότητας, δε μπαίνω σε λεπτομέρειες και το σημαντικό έργο που έχει να υλοποιήσει το Τμήμα Βιοποικιλότητας και Προστατευόμενων Περιοχών όπως λέγεται σήμερα, είναι αυτή η θεσμοθέτηση που σας είπα, που προανέφερα, που πρέπει να βγουν Προεδρικά Διατάγματα που να ορίζουν τις χρήσεις γης μέσα στις προστατευόμενες περιοχές.

Θα πρέπει λοιπόν για να γίνει αυτό, να συνταχθούν ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες και τα σχέδια διαχείρισης για όλες τις περιοχές NATURA.

Εδώ φαίνεται ένας χάρτης που δείχνει πώς θα χωριστεί η χώρα σε 22 ή 23 περιοχές, θα δούμε, για να γίνει αυτό το έργο της θεσμοθέτησης. Επίσης, πέρα από αυτό το μεγάλο έργο όπου έχουμε να υλοποιήσουμε στο 2014-2020 θα προσπαθήσουμε να κάνουμε εφαρμογή κάποιων διαχειριστικών σχεδίων και μέτρων και να συνεχίσουμε την παρακολούθηση που ξεκινήσαμε στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο γιατί έχουμε και

υποχρεώσεις απέναντι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να υλοποιήσουμε διαχειριστικές δράσεις.

Όσον αφορά το Υπ.Α.Α.-Τ. η συνεργασία μας αφορά το Μέτρο 7.1 που είναι η εκπόνηση θεματικών σχεδίων διαχείρισης για τον τομέα της Γεωργίας σε προστατευόμενες περιοχές.

Μέσα στον προγραμματισμό λοιπόν του ΠΑΑ υπάρχει πρόβλεψη γι' αυτό το έργο που ακριβώς επειδή, όπως εντόπισα πριν, δεν έχουμε διαχειριστικά έτοιμα για τις περιοχές NATURA, μας προλαβαίνει το πρόγραμμα αυτό για να φτιάξει θεματικά δικά του σχέδια διαχείρισης λίγο διαφορετικά από αυτά που θα κάναμε κι εμείς, εστιάζει το μέτρο αυτό στις περιοχές NATURA που έχουν σημαντικές εκτάσεις σε γεωργική γη καθώς είναι γνωστό, έχει φανεί ότι έχουμε μέσα σε περιοχές NATURA μεγάλα ποσά, μεγάλες εκτάσεις καλλιεργειών και βοσκοτόπων.

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό στο μέτρο αυτό επιλέγονται κάποιες περιοχές NATURA, φαίνονται εδώ οι 12 ομάδες, επιλέγονται αυτές οι περιοχές σε όλη τη χώρα, οι οποίες καλύπτουν τις περιοχές εκείνες που περιλαμβάνουν το 70% των καλλιεργούμενων περιοχών μέσα σε NATURA και καλύπτουν και το 35% περίπου του δικτύου.

Σ' αυτές λοιπόν τις περιοχές θα κάνουμε θεματικά διαχειριστικά με στόχο να καθοριστούν οι υποχρεωτικές δεσμεύσεις για τους παραγωγούς στις συγκεκριμένες αυτές περιοχές.

Δηλαδή θα δεσμεύσει τους παραγωγούς να λειτουργούν με συγκεκριμένο τρόπο ή θα καθορίσει εθελοντικές γεωργικές πρακτικές που θα μας οδηγήσουν στην εφαρμογή των οδηγιών που είναι σχετικές με τη βιοποικιλότητα και βάσει αυτών των αποτελεσμάτων αυτού του στόχου, θα καταρτισθούν δράσεις στο Μέτρο 12 με τις οποίες θ' αποζημιώνονται οι δικαιούχοι για τις πρόσθετες δαπάνες και για την απώλεια εισοδήματος που θα έχουν εξαιτίας αυτών των μέτρων.

Επίσης, βάσει των αποτελεσμάτων αυτού του στόχου, θα καταρτισθούν στο Μέτρο 10 του ΠΑΑ που λέγεται «Γεωργοπεριβαλλοντική και κλιματικά μέτρα», θα οριστούν οι αποζημιώσεις στους παραγωγούς που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα εθελοντικά.

Ένας δεύτερος στόχος του ίδιου μέτρου είναι να κατατεθούν και προτάσεις μικρής κλίμακας υποδομών μέσω της υλοποίησης τριών άλλων υπομέτρων που αφορούν επενδύσεις σε ενισχύσεις μη παραγωγικών επενδύσεων, στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης και ακόμη δράσεις για την ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς των αγροτικών περιοχών.

Η συνεργασία μεταξύ των Υπηρεσιών έχει ξεκινήσει, έχουμε ήδη σχολιάσει, έχουμε δει μαζί τις προδιαγραφές γι' αυτά τα θεματικά διαχειριστικά σχέδια και θα συμμετέχουμε στην υλοποίηση του προγράμματος και στην παραλαβή αυτών των σχεδίων διαχείρισης.

Απλώς θέλω να δείξω ότι λαμβάνει τελικά στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, τ' αποτελέσματα του ενός έργου θα λαμβάνονται υπ' όψιν στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση άλλων δράσεων, ας πούμε το έργο της εποπτείας που κάναμε εμείς για την παρακολούθηση της κατάστασης διατήρησης λαμβάνεται πλέον υπ' όψιν στο σχεδιασμό αυτού του μέτρου 7.1 του ΠΑΑ και θα πάρει τις ικανοποιητικές τιμές αναφοράς και τα μέτρα διατήρησης θα τα λάβουν υπ' όψιν οι μελετητές για να φτιάξουν αυτά τα διαχειριστικά σχέδια.

Τ' αποτελέσματα της εποπτείας θα ληφθούν επίσης υπ' όψιν και στα διαχειριστικά των βοσκοτόπων που έχει να κάνει το ίδιο πρόγραμμα, ενώ θα ληφθούν υπ' όψιν και στα σχέδια διαχείρισης του δικού μās Υπουργείου.

Από την άλλη μεριά, τ' αποτελέσματα αυτού του μέτρου όταν υλοποιηθούν τα θεματικά σχέδια διαχείρισης του ΠΑΑ, εκτός του ότι τροφοδοτήσει με ιδέες και δράσεις για τα δικά του έργα, για να ορίσει τις στοχευμένες δράσεις του ΠΑΑ, αυτά θα χρησιμοποιηθούν και στο δικό μας έργο, στο μεγάλο έργο που θα κάνουμε για τη θεσμοθέτηση των προστατευομένων περιοχών αλλά και στην παρακολούθηση των ειδών την οποία εμείς συνεχίζουμε.

Η παρακολούθηση των ειδών θα λαμβάνει και από τις στοχευμένες δράσεις του ΠΑΑ input όπως επίσης και από τα σχέδια διαχείρισης και γενικά υπάρχει ένας κύκλος, το ένα τροφοδοτεί το άλλο, η δική μας επιστημονική παρακολούθηση θα επανατροφοδοτεί τα σχέδια διαχείρισης

κι έτσι υπάρχει μια συνεργασία σε όλες τις φάσεις και το ένα έργο δίνει και παίρνει από το άλλο. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ. Περνάμε στην επόμενη εισήγηση η οποία θα γίνει από τον κ. Ξενοφώντα Κόχυλα, στέλεχος της Μονάδας Ελέγχων με αντικείμενο της εισήγησής του το σχέδιο δράσης για το μετριασμό του ποσοστού σφάλματος στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

**«Σχέδιο δράσης για τον μετριασμό του ποσοστού σφάλματος στο
Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης»**

Ξ. ΚΟΧΥΛΑΣ: Σας ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε. Καλησπέρα σας. Θα παρουσιάσουμε το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τον μετριασμό του ποσοστού σφάλματος στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ξεκινώντας με μία σύντομη ανασκόπηση.

Η όλη διαδικασία ξεκίνησε μετά από την ετήσια έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου του 2011 όπου εκεί διαπιστώθηκε ότι ειδικά για τον πυλώνα 2, το ποσοστό σφάλματος είχε ανέλθει στο 7,7%, πολύ αυξημένο σε σχέση με προηγούμενα έτη και σε σχέση και με τ' αντίστοιχα ποσοστά σφάλματος που εξήγαγε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα οποία στηρίζονταν σε μεγάλο βαθμό και στα στατιστικά ελέγχου που αποστέλλουν σε ετήσια βάση τα κράτη μέλη.

Από εκεί ξεκίνησε μια διαδικασία, όπου αρχικά ελήφθη απόφαση ενίσχυσης των δράσεων για τον μετριασμό του ποσοστού σφάλματος στην Αγροτική Ανάπτυξη σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, ακολούθησε η διεξαγωγή δμηνιαίων σεμιναρίων τα οποία θεσμοθετήθηκαν και διεξάγονται στο πλαίσιο των κοινών συνεδριάσεων της Επιτροπής Αγροτικής Ανάπτυξης και της Επιτροπής των Γεωργικών Ταμείων από τον Απρίλιο του 2013 με το τελευταίο να έχει διεξαχθεί τον Μάρτιο του 2016.

Σαν εισερχόμενο η Επιτροπή λαμβάνει από τα κράτη μέλη, σε κάθε σεμινάριο, επικαιροποιήσεις των Εθνικών Σχεδίων Δράσης που απαντούν στην ανάγκη για λήψη διορθωτικών και προληπτικών μέτρων ως προς τον περιορισμό του σφάλματος στην Αγροτική Ανάπτυξη.

Εδώ έχουμε ένα διάγραμμα ροής, το οποίο δείχνει κατά κάποιον τρόπο ποιο είναι το έναυσμα για την επικαιροποίηση του Σχεδίου Δράσης.

Είναι τα ευρήματα των ελέγχων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, των ελέγχων της Επιτροπής και των ελέγχων των κρατών μελών.

Ιδιαίτερα τα ευρήματα από τους ελέγχους της Επιτροπής σε περίπτωση που σε αυτά εκφράζονται επιφυλάξεις οι οποίες αποτυπώνονται στην ετήσια Έκθεση Δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης της Αγροτικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει άμεσα ν' αντιμετωπισθούν οι αιτίες των σφαλμάτων με τη στοχευμένη επικαιροποίηση των Σχεδίων Δράσης.

Σε περίπτωση που δεν ικανοποιηθεί σε επαρκή βαθμό η λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων, το Πρόγραμμα μπορεί να οδηγηθεί, στα μέτρα που υπάρχουν τα προβλήματα, σε αναστολή πληρωμών. Κατά συνέπεια είναι πολύ σημαντική η έγκαιρη και ορθή επικαιροποίηση των σχεδίων δράσης.

Από τα ευρήματα των Ευρωπαϊκών Ελεγκτικών Οργάνων και των κρατών μελών καθώς και από τις συναντήσεις στο πλαίσιο των σεμιναρίων για τον μετριασμό του ποσοστού σφάλματος, έχουν εντοπιστεί ως κυριότερες αιτίες σφάλματος οι ακόλουθες:

Σε σχέση με τα μέτρα που αφορούν έκταση και ζώα, όσον αφορά το ρόλο της διαχείρισης, σημαντικότερα προβλήματα είναι η μη αναλογικότητα στο σύστημα των μειώσεων, των δεσμεύσεων στα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, η έλλειψη ενημέρωσης των δικαιούχων σε περιπτώσεις επικαιροποιήσεων στο σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων, η ελλιπής ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμοδίων φορέων για την εφαρμογή των μέτρων και οι δεσμεύσεις που δε σχετίζονται με τον περιβαλλοντικό στόχο του μέτρου.

Αναφορικά με τον ρόλο του δικαιούχου, οι αιτίες σφάλματος στα μέτρα που αφορούν σε έκταση και ζώα είναι κυρίως ότι οι δικαιούχοι υποβάλλουν ανακριβείς δηλώσεις καθώς και η μη τήρηση των δεσμεύσεων από τους δικαιούχους.

Αναφορικά με τα επενδυτικά μέτρα και τον ρόλο της διαχείρισης, παρουσιάζονται ορισμένες ανεπάρκειες όσον αφορά στις διαδικασίες εξέτασης των αιτημάτων πληρωμής των δικαιούχων, αδυναμίες στον έλεγχο επιλεξιμότητας και στον έλεγχο του εύλογου κόστους των δαπανών, ελλιπής

τεκμηρίωση αναφορικά με την επιλογών των έργων και πολυπλοκότητα των διοικητικών διαδικασιών.

Εκ μέρους του δικαιούχου, τα προβλήματα και οι αιτίες του σφάλματος στα επενδυτικά μέτρα αφορούν στις αδυναμίες στο σύστημα προσφορών στα ιδιωτικά έργα όπου δεν τεκμηριώνεται σε πολλές περιπτώσεις επαρκώς η ίση μεταχείριση των προσφερόντων. Αυτό συνδέεται βέβαια και με το εύλογο κόστος της προηγούμενης ενότητας.

Κατόπιν η μη επιλεξιμότητα δαπανών και αδυναμίας στο σύστημα επιβολής μειώσεων και σφάλματα στις υποβληθείσες αιτήσεις πληρωμής των δικαιούχων.

Αναφορικά με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, αυτό έχει εκπονηθεί και επικαιροποιείται από την Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Έχουν υποβληθεί μέχρι σήμερα στη Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ένα αρχικό Εθνικό Σχέδιο Δράσης και πέντε επικαιροποιήσεις του.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και πρέπει να δίνεται όπως προείπαμε, στην αντιμετώπιση προβλημάτων που εντοπίζονται κατόπιν ελέγχων των ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων και ιδιαίτερα σε ευρήματα για τα οποία έχουν εκφραστεί επιφυλάξεις και υπάρχει κίνδυνος αναστολής πληρωμών.

Όσον αφορά στις υλοποιηθείσες ενέργειες για το ΠΑΑ 2007-2013 έχουν γίνει σειρά ενημερωτικών σεμιναρίων και ημερίδων σε μέλη Επιτροπών Παρακολούθησης (συγκεκριμένα για το Μέτρο 123^α), από τον Οργανισμό Πληρωμών έχει διενεργηθεί σεμινάριο εντός του 2014 για την καταπολέμηση της απάτης στην Αγροτική Ανάπτυξη και εκπαιδεύσεις για τη βελτίωση των επιτοπίων ελέγχων στα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα στις Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Έχουν επίσης εκδοθεί οδηγίες για την ταυτοποίηση του είδους των καλλιεργειών στα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα των ελέγχων. Αυτό έγινε εντός του 2015 ενώ από τη Διαχειριστική Αρχή και συγκεκριμένα από την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής έχει σχεδιαστεί και έχει τεθεί σ' εφαρμογή αυστηρό σύστημα παρακολούθησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων στα επενδυτικά μέτρα, δυνάμει της υπ' αριθμόν 18432 από 6/10/2015 εγκύκλιο της Διαχειριστικής Αρχής.

Αναφορικά με τις υλοποιηθείσες ενέργειες για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 έχουμε την προσαρμογή της γραμμής βάσης για τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα στο νέο ΠΑΑ η οποία ολοκληρώθηκε στις 11/12/2015 με την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, την καταγραφή των κινδύνων και των ενεργειών αντιμετώπισής τους αναφορικά με την επιλεξιμότητα και την επαληθευσσιμότητα των μέτρων στα αντίστοιχα τεχνικά δελτία του Προγράμματος, καθώς και τη βελτίωση των διαδικασιών επιλογής των δημοσίων έργων στο μέτρο ιδιαίτερα 4.3.1 με την εισαγωγή συγκριτικής αξιολόγησης ανά πρόσκληση και τη χρήση αυστηρών κριτηρίων επιλογής.

Επίσης έχουν επιλεγθεί μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του ΠΑΑ και έχουν διενεργηθεί ενημερώσεις και εκπαιδευτικές ημερίδες από τη Διαχειριστική Αρχή προς τους εμπλεκομένους φορείς σχετικά με τις διαδικασίες του ΠΑΑ 2014-2020. Μέχρι στιγμής, έχουν πραγματοποιηθεί τρεις αντίστοιχες ημερίδες εντός του 2016.

Όσον αφορά στις προγραμματισμένες ενέργειες, είναι δρομολογημένη η ολοκλήρωση των εκπαιδεύσεων των νέων γεωργών, της πρόσκλησης του 2014, μέχρι τις 30/11/2017. Όπως είπε ο κ. Παππάς, η διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων δρομολογείται και για ορισμένα εξ' αυτών έχει ήδη ολοκληρωθεί. Μια τέτοια διασύνδεση για παράδειγμα θα μας επέτρεπε να διενεργούμε διασταυρωτικούς ελέγχους για τις περιπτώσεις διπλής χρηματοδότησης που αποτελεί βασικό αίτιο εμφάνισης σφάλματος στην Αγροτική Ανάπτυξη.

Επίσης υπάρχει πρόβλεψη για την εγκατάσταση συστήματος ελέγχου του εύλογου κόστους του εξοπλισμού και των κτιριακών εργασιών στα επενδυτικά μέτρα, με τη δημιουργία βάσης δεδομένων του εύλογου κόστους η οποία θα υπόκειται σε περιοδικές επικαιροποιήσεις.

Οι σημαντικότερες αλλαγές με βάση την τελευταία συνάντηση στο σεμινάριο του Μαρτίου, είναι ότι τα σεμινάρια από εξαμηνιαία θα μεταβληθούν σε ετήσια και η Επιτροπή θα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις διορθωτικές ενέργειες που σχετίζονται με ευρήματα ελέγχου που οδηγούν σε επιφυλάξεις. Μάλιστα θα πρέπει να στέλνονται, εκτάκτως, επικαιροποιήσεις που θ' αφορούν ακριβώς αυτές τις περιπτώσεις που οδηγούν σ' επιφυλάξεις.

Ορισμένες από τις προκλήσεις για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, είναι η ανταλλαγή καλών πρακτικών και η διάχυση της πληροφορίας, οι ημερίδες που πρέπει να εντατικοποιηθούν και οι ενημερωτικές ενέργειες ιδιαίτερα προς τις Περιφέρειες ενόψει και του ενισχυμένου ρόλου τους στο νέο ΠΑΑ.

Επιπλέον πρόκληση αποτελεί η βελτιστοποίηση των Πληροφοριακών Συστημάτων για την αξιοποίησή τους ως προς τον μετριασμό του σφάλματος, ενώ επίσης πάρα πολύ σημαντική κρίνεται και η δυνατότητα εξαγωγής αναφορών μειώσεων και ανακτήσεων που θα σχετίζονται με κωδικοποιημένα ευρήματα για την καλύτερη στόχευση και τον ακριβέστερο προσδιορισμό των αιτιών σφάλματος.

Η ανάγκη για μεγαλύτερη στόχευση αναφορικά με τα προληπτικά και διορθωτικά μέτρα του Σχεδίου Δράσης καταδεικνύεται και από τα ακόλουθα παραδείγματα:

Μία ανάλυση των διοικητικών ελέγχων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, μας δείχνει ότι το 75% του σφάλματος που εντοπίστηκε από διοικητικούς ελέγχου οφείλεται στο 10% των αιτημάτων πληρωμής που έχουν σφάλμα, δηλαδή μειώσεις.

Επιπλέον, το 80% του σφάλματος που εντοπίστηκε από τους διοικητικούς ελέγχους, οφείλεται στο 20% των μέτρων του Προγράμματος. Η τελευταία μάλιστα περίπτωση συμπίπτει και με τον κανόνα του Pareto, σύμφωνα με τον οποίο το 80% των αποτελεσμάτων οφείλεται στο 20% των αιτιών.

Πριν σας ευχαριστήσω θα ήθελα να προσθέσω ότι εκτός από την υποχρέωση προς την Επιτροπή για την επικαιροποίηση του Σχεδίου Δράσης με διορθωτικά και προληπτικά μέτρα ως προς το μετριασμό του ποσοστού σφάλματος, το Σχέδιο Δράσης είναι επίσης ένα πολύ σημαντικό εργαλείο για τα κράτη μέλη και συγκεκριμένα για τις δικές μας Υπηρεσίες, καθώς ουσιαστικά το ποσοστό σφάλματος αποτελεί έναν δείκτη της αποτελεσματικότητας του Προγράμματος.

Κατά συνέπεια ο μετριασμός του ποσοστού σφάλματος συμβάλλει στην αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης. Σας ευχαριστώ πολύ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κόχυλα. Η τελευταία του παρατήρηση νομίζω είναι εξαιρετικής σημασίας για το πρόγραμμα και για τη χώρα στο σύνολό της, το να καταφέρουμε να συρρικνώσουμε αν το θέλετε, τις δημοσιονομικές διορθώσεις που προκύπτουν από τα σφάλματα στην υλοποίηση των πολιτικών, είναι εξαιρετικά σημαντικό ζήτημα και πρέπει να δώσουμε εξετάσεις και να πείσουμε, θα έλεγα, για ένα μεγάλο διάστημα την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Έρχομαι στην τελευταία εισήγηση η οποία θα γίνει από τον κ. Πέτρο Μούκα, Προϊστάμενο της Μονάδας Εθνικού Αγροτικού Δικτύου, με αντικείμενο τη δικτύωση και τη δημοσιότητα στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Νομίζω στο τέλος της σημερινής ημέρας, αυτή είναι μια μοναδική ευκαιρία κ. Μούχα ν' αναζωογονήσουμε το ακροατήριο με όρους επικοινωνίας, δημοσιότητας του ίδιου του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

«Δικτύωση και δημοσιότητα στο ΠΑΑ 2014-2020»

Π. ΜΟΥΧΑΣ: Θα κάνω μια μεγάλη προσπάθεια γι' αυτό κ. Πρόεδρε. Αξιότιμα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, αγαπητοί συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι θαρραλέοι, η τελευταία θέση στην ημερήσια διάταξη είναι και τιμητική. Ωστόσο, ο κάματος των συνέδρων, όλων μας, είναι δικαιολογημένος ετούτη την ώρα οπότε θερμή παράκληση, λίγη ακόμη υπομονή, ανοχή, λίγη ακόμη από την προσοχή σας. Τελειώνουμε.

Η επικοινωνία που πραγματεύεται αυτή η εισήγηση δεν έχει δικαίωμα να κουράζει. Είτε ως «επικοινωνώ με κάποιους για κάτι» που σημαίνει δικτύωση, είτε ως «επικοινωνώ κάτι σε κάποιους» που σημαίνει δημοσιότητα. Αποτελεί το εργαστήριο ζυμώσεων για την Αγροτική Ανάπτυξη αλλά συνάμα τη φωνή μας προς τα έξω μ' ένα εύπεπτο περιτύλιγμα άυλης διάστασης του ωραίου, που βέβαια δε μπορεί να στερείται ουσίας και περιεχομένου χωρίς το οποίο καθίσταται γράμμα κενό.

Φέρνει κοντά ανθρώπους, καταρτίζει, επεξεργάζεται ιδέες, παράγει προτάσεις, πληροφορεί ισότιμα τον εκάστοτε κοινό στόχο για τα

δρώμενα, διαχέει τ' αποτελέσματα, προσδίδει προστιθέμενη αξία, συντελεί στη διαφάνεια.

Είναι γνωστό σ' αυτή την αίθουσα ότι το πολυσύνθετο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης δεν είναι μόνο ψυχρά ποσοστά απορροφήσεων και στείρος προγραμματισμός, αλλά και παρακολούθηση, αξιολόγηση, διόρθωση πλεύσης, έλεγχοι, δικτύωση, δημοσιότητα. Πίσω από τους αριθμούς υπάρχουν οι άνθρωποι που αγωνίζονται να φτιάξουν τις ζωές τους, να πραγματώσουν τις φιλοδοξίες και τις ελπίδες τους.

Τα προγράμματα διαχρονικά συνέβαλλαν προς αυτή την κατεύθυνση παρά την εκ των υστέρων κριτική συχνά μηδενιστική γιατί αυτή πουλάει. Χωρίς βέβαια να υπάρχει καμία αμφιβολία ότι θα έπρεπε να είχαν γίνει πολύ περισσότερα. Βάσιμες προσδοκίες έχουν καλλιεργηθεί για την περίοδο που διανύουμε ότι θα βαδίσουμε προς το 2020 επενδύοντας στοχευμένα στις καινοτόμες ιδέες και στη δημιουργικότητα για ποιοτικότερα αποτελέσματα και μια ανάπτυξη της ελληνικής υπαίθρου, περιβαλλοντικά βιώσιμη με κοινωνική συνοχή και δικαιοσύνη.

Με το στοίχημα της ανταγωνιστικότητας στην παγκόσμια αδυσώπητη σκακίερα να κερδίζεται μόνο με ποιότητα και καινοτομία, νέες τεχνολογίες, συνεργασίες και ομαδική δουλειά, εκμεταλλευόμενοι τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα, την οξυδέρκεια των ανθρώπων του τόπου μας, τα δώρα της φύσης και την παράδοσή του.

Αναδεικνύοντας τη συμβολή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης στο γίνεσθαι των αγροτικών περιοχών, τη συμβολή των Ευρωπαίων φορολογουμένων πολιτών δηλαδή, των Ελλήνων συμπεριλαμβανομένων, βάζουμε το δικό μας λιθαράκι στην ιδέα της ενωμένης Ευρώπης, των αξιών και της αλληλεγγύης των λαών που δε θα πάψουμε να ονειρευόμαστε σε πείσμα των καιρών.

Με την καυτή ανάσα ενός νεόκοπου μεσαίωνα που δε βρίσκεται καθόλου μακριά μας αλλά στη Μέση Ανατολή και που εν μέρει γαλουχήθηκε σε ευρωπαϊκές μεγαλουπόλεις και δοκιμαστικούς γεωπολιτικούς σωλήνες. Συρματοπλέγματα, φοβικά σύνδρομα για το διαφορετικό και ακραίος συντηρητισμός είναι ένα εφιαλτικό αφήγημα που οδηγεί με μαθηματική

ακρίβεια σε όλα εκείνα που η συλλογική μνήμη της ώριμης Ευρώπης θα ήθελα να έχει λησμονήσει πείθοντας για ένα αντίθετο, ότι η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται.

Επιστρέφοντας απότομα στο μικρό μας κόσμο, λιγότερη λοιπόν εσωστρέφεια, περισσότερο διάλογο, συνεργασία, ομαδικότητα και όχι κατά μονας, συνένωση υγιών δυνάμεων, περισσότερη δικτύωση και δημοσιότητα. Τα δύο «Δ» του προγράμματος που όλα δείχνουν ότι θα βαδίσουν λόγω συνάφειας ενωμένα, αλληλοσυμπληρούμενα, ενισχυμένα και με το κομμάτι της αγροτικής καινοτομίας, κάτω από την ίδια αυτόνομη υποστηρικτική μονάδα της ΕΥΔ ΠΑΑ. Αίτημα το οποίο αποτελούσε πάντα τη σημαία μας.

Σε κάποια κράτη μέλη τα δίκτυα αποτελούν ξεχωριστά προγράμματα, σε άλλα η διαχείρισή τους δόθηκε εξωτερικά σε ιδιώτες, κάποιοι υιοθετούν και στα δίκτυα την περιφερειοποίηση, πολλά ακολουθούν το δικό μας μοντέλο, όλα όμως έχουν αυτοτελή υποστηρικτική δομή για τη δικτύωση.

Τόσο το Σχέδιο Δράσης και το Σχέδιο Επικοινωνίας για το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο 2014-2020 όσο και η στρατηγική ενημέρωσης και δημοσιότητας του ΠΑΑ σας είχαν αποσταλεί ηλεκτρονικά και βρίσκονται στο φάκελο μπροστά σας. Το σχέδιο του ΕΑΔ είναι έτοιμο περίπου 8 μήνες πριν από τη λήξη της κανονιστικής προθεσμίας ενώ η στρατηγική δημοσιότητας υποβάλλεται επίσης δυο μήνες νωρίτερα. Επισπεύδουμε.

Το Σχέδιο Δράσης ακολουθεί τη γενική φιλοσοφία του προηγούμενου, χαρακτηρίζεται και πάλι από ελαστικότητα, αφήνοντας περιθώρια ανοιχτά για δραστηριότητες, για τις οποίες η αναγκαιότητα πιθανό να προκύψει στο μέλλον. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις απαντήσεις κυρίως των μελών της περασμένης περιόδου σε σχετικό ερωτηματολόγιο που αποστείλαμε και ακολουθώντας βέβαια τον Κανονισμό 1305/2013, το Σχέδιο Δράσης αποτελείται από 8 προτεραιότητες οι οποίες αναλύονται σ' ενέργειες που φθάνουν μέχρι και ενδεικτικές δράσεις.

Οι προτεραιότητες είναι:

1. Συγκέντρωση και διάχυση αξιολογών έργων και πρακτικών.
2. Θεματικές ομάδες εργασίας και διάδοση των αποτελεσμάτων τους.

3. Κατάρτιση και δικτύωση των ομάδων τοπικής δράσης και άλλων εμπλεκομένων με την Αγροτική Ανάπτυξη καθώς και υποστήριξη διατοπικών και διακρατικών συνεργασιών και του μέτρου της συνεργασίας.
4. Συνεισφορά στην παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΠΑΑ.
5. Υποστήριξη της αγροτικής καινοτομίας.
6. Επικοινωνιακές δράσεις του ΕΑΔ με παράλληλη διάδοση των δράσεων των Ευρωπαϊκών Δικτύων. Η ανάλυση της προτεραιότητας αυτής βρίσκεται στο Σχέδιο Επικοινωνίας του ΕΑΔ που αποτελεί ξεχωριστό κείμενο και συμπληρώνει τη στρατηγική δημοσιότητας του Προγράμματος ενώ παράλληλα συμπληρώνεται και από εκείνη.
7. Ενεργή συμμετοχή στις δράσεις των ευρωπαϊκών δικτύων.
8. Συμβολή στην προετοιμασία της επόμενης περιόδου.

Ποιες είναι όμως οι κυριότερες διαφορές σε σχέση με τον προηγούμενο σχεδιασμό μας:

1. Δεν τον αγοράσαμε, αλλά τον φτιάξαμε εμείς.
2. Έχουμε δύο Ευρωπαϊκά Δίκτυα ομπρέλες αντί ενός Το γνωστό Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης ή ENRD και το νέο Δίκτυο Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την Παραγωγικότητα και Βιωσιμότητα της Γεωργίας (EIP AGRI Network) με κοινά όμως όργανα: Μια συνέλευση, μια διευθύνουσα ομάδα και τρεις μόνιμες υποομάδες καινοτομία, LEADER CLLD και Αξιολόγησης των ΠΑΑ.
3. Ο αριθμός των μελών του ΕΑΔ, η Ολομέλεια του Δικτύου, διευρύνεται διότι προστίθενται όσοι φορείς της εταιρικής σχέσης και της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ τυχόν δεν ήταν μέλη καθώς και φορείς που έχουν σχέση με την καινοτομία. Παρακαλούμε εδώ θερμά, όσες Υπηρεσίες και Φορείς δε μας έχουν αποστείλει τα ονόματα του εκπροσώπου τους και του αναπληρωτή τους στο ΕΑΔ και στο υποδίκτυο καινοτομίας, ας το πράξουν.
4. Διευρύνεται και η Συντονιστική Επιτροπή του ΕΑΔ τόσο ως προς τον αριθμό των μελών της, όσο και ως προς το ρόλο της με περισσότερη δημοκρατία.

Δημιουργούνται δυο υποδίκτυα: Ένα καινοτομίας που μπορεί να συμπεριλάβει όλα τα ενδιαφερόμενα και σχετικά μέλη του ΕΑΔ αλλά και τις επιχειρησιακές ομάδες που θα δημιουργηθούν εκτός ΕΑΔ. Στο πλαίσιο του γίνεται ενημέρωση των εμπλεκόμενων σχετικά με το μέτρο της συνεργασίας και την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας, δημιουργείται ιστοσελίδα στο διαδικτυακό τόπο του ΕΑΔ και forum, διοργανώνονται ΘΟΕ (Θεματικές Ομάδες Εργασίας), στηρίζονται οι Επιχειρησιακές Ομάδες και η δημιουργία τους ενώ διαχέονται αργότερα τ' αποτελέσματά τους.

5. Ένα δεύτερο υποδίκτυο αυτών των Ομάδων Τοπικής Δράσης, αρκετές από αυτές πρωταγωνίστησαν κατά την προηγούμενη πρώτη περίοδο του ΕΑΔΔ. Αποτελεί πάγιο αίτημα δικό τους αλλά και επιβράβευσή τους και θα τ' οργανώσουμε σε συνεργασία.

Ιδιαίτερο βάρος προτείνουμε να δοθεί στην καινοτομία, στο LEADER, στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του Προγράμματος. Έχουμε μια πολύ ενδιαφέρουσα εισήγηση από τη Μονάδα Προγραμματισμού για τη δημιουργία Ομάδων Εργασίας σχετικά με τη βιοποικιλότητα και την εφαρμογή αγροπεριβαλλοντικών πρακτικών ή τη διάθεση των παραγόμενων προϊόντων σε περιοχές NATURA με στόχο την προετοιμασία Επιχειρησιακής Ομάδας.

Αυτό δεν σημαίνει μη ενασχόλησή μας και με άλλα σημαντικά θέματα, όπως νέοι αγρότες, επιχειρηματικότητα, ποιότητα, τοπικά προϊόντα, διατροφή, κτηνοτροφία, βιολογικές καλλιέργειες, δάση, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού, συσκευασία, απασχόληση, μετανάστευση, οπιασδήποτε ισότητα, τουρισμός, θέματα ευρύτερα για την αγροτική ανάπτυξη, εξειδίκευση πολιτικών του Υπουργείου στους δύσκολους καιρούς της κρίσης.

Και πάλι στο νέο κανονισμό 1305 άρθρο 54.3β όπως και στον αντίστοιχο παλιό, εκείνη η μαγική λέξη «τουλάχιστον», αφήνει ανοιχτό κάθε ενδεχόμενο να στραφεί το ΕΑΔ και προς άλλες δέσμες δράσεων αν κάτι τέτοιο συναποφασίσουμε και περιμένουμε περισσότερες προτάσεις από όλους.

Τι θα γίνει όμως στο αμέσως επόμενο διάστημα; Ορισμός μελών ΕΑΔ και υποδικτύου καινοτομίας, ορισμός μελών Συντονιστικής Επιτροπής και καταστατικό αρμοδιοτήτων της, έναρξη ομάδας ή Ομάδων Εργασίας με περιβαλλοντική διάσταση όπως είπαμε, εναρκτήριο συνέδριο ΕΑΔ με

σύνθημα την επανεκκίνηση, ημερίδα καινοτομίας για Επιχειρησιακές Ομάδες, συνεννόηση με Ομάδες Τοπικής Δράσης για κατάρτιση στελεχών. Νέος διαδικτυακός τόπος του ΕΑΔ.

Όσον αφορά στη στρατηγική ενημέρωσης και δημοσιότητας, συντάξαμε ένα κείμενο που είναι και στρατηγική και οδηγός επικοινωνίας και, επιτρέψτε μου, πολύτιμο εγχειρίδιο για όποιες και όποιους ασχοληθούν με το θέμα εντός ή εκτός της ΕΥΔ ΠΑΑ.

Βάση μας ήταν τι πήγε και ακόμη περισσότερο, τι δεν πήγε καλά κατά την προηγούμενη περίοδο, η μακρόχρονη πείρα μας αλλά και ο κατατοπιστικότερος οδηγός του ΕΣΠΑ. Με την αντίστοιχη Συντονιστική Μονάδα της ΕΥΣΣΑ, ήδη συνεργαζόμαστε στενά σε ομάδα, λαμβάνοντας ωστόσο υπ' όψη τις κανονιστικές ιδιαιτερότητες του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Άμεσα θα πρέπει να δημιουργηθεί ο νέος διαδικτυακός τόπος της Αγροτικής Ανάπτυξης, Infodesk για πληροφόρηση του κοινού, να διενεργηθεί έρευνα κοινής γνώμης για το πού βρισκόμαστε επικοινωνιακά κατά την εκκίνηση του ΠΑΑ και σχετικοί διαγωνισμοί για την υποστήριξη της δημοσιότητας και των προωθητικών ενεργειών.

Κυρίες και κύριοι, για τη διαχείριση ενός τόσο μεγάλου έργου, το ίδιο το ΠΑΑ στο κεφάλαιο 7.2 αναφέρει την κομβικότητα της υποστηρικτικής Μονάδας η οποία πρέπει να εκτελεί απρόσκοπτα τα καθήκοντά της διαθέτοντας επαρκές και εξειδικευμένο προσωπικό. Τόσο η Υπηρεσία όσο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μας έχουν εκπαιδεύσει στα συγκεκριμένα αντικείμενα, επένδυσαν σ' εμάς.

Δεν περισσεύει σίγουρα κανένας από τους ελάχιστους που απομείναμε, αλλά δεν είμαστε αρκετοί. Και επειδή εκπτώσεις στον προγραμματισμό κατά την άποψή μας δεν είναι σκόπιμο να γίνουν, θα πρέπει να συμπληρωθεί η στελέχωση είτε εκ των έσω είτε με εξωτερική υποστήριξη σ' ένα μικτό σχήμα δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Εμπειρία και τεχνογνωσία πια υπάρχουν σε συνδυασμό με επίγνωση για τις προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας. Με πίστη στις δυνάμεις μας, είμαστε αισιόδοξοι και αποφασισμένοι ο σχεδιασμός μας να πετύχει. Χρειαζόμαστε γι' αυτό τη βοήθεια και τη συνεργασία όλων των μελών

του Δικτύου, του Υπουργείου, των Ειδικών Υπηρεσιών μας που θεωρείται δεδομένη.

Το ποτήρι είναι μισογεμάτο. Όλοι μαζί ενωμένοι θα το γεμίσουμε χωρίς ωστόσο να σπάσει, να ραγίσει ή να ξεχειλίσει. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μούχα για την πολύ ενδιαφέρουσα εισήγηση η οποία υπηρέτησε και το στόχο που είχαμε, ως μία από τις τελευταίες εισηγήσεις. Το τελευταίο μήνυμά του ελήφθη, πλην όμως αυτό το μήνυμα το παίρνουμε απ' όλες τις Υπηρεσίες οπότε θα πρέπει να δούμε πώς μπορούμε ν' ανταποκριθούμε στις ελλείψεις προσωπικού που έχουμε και στις αδυναμίες υποστήριξης της μεγάλης προσπάθειας που γίνεται.

Πριν περάσουμε στη συζήτηση η κα Αθανασοπούλου θέλει να κάνει μια ανακοίνωση.

Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Αγαπητά μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, όπως θα γνωρίζετε αρκετοί από εσάς που είστε και μέλη σε άλλες Επιτροπές, η επικοινωνία πλέον των εγγράφων για τις Επιτροπές Παρακολούθησης θα γίνεται μέσα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα «Δίαυλος» και ιδιαίτερα η γραπτή διαδικασία θα γίνεται αποκλειστικά και μόνο μέσα από την πλατφόρμα αυτή.

Στο άμεσο μέλλον μπορεί και μέχρι το τέλος της εβδομάδας να έχετε πάρει τους κωδικούς σας, για να μπορείτε να μπαίνετε μέσα. Ήδη έχουν φορτωθεί έγγραφα της Επιτροπής Παρακολούθησης που υπήρχαν στο φάκελο, θ' ανέβουν και στο «Δίαυλο» αλλά και στην ηλεκτρονική σελίδα της Υπηρεσίας και οι παρουσιάσεις οπότε οποιοσδήποτε μπορεί να έχει πλήρη πρόσβαση στα αρχεία των Επιτροπών Παρακολούθησης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ πολύ. Λέω να κάνουμε μια μικρή αλλαγή στο πρόγραμμα γιατί είμαστε πολύ καλά από πλευράς χρονοδιαγράμματος οπότε θα έλεγα να περάσουμε στη συζήτηση και τις παρεμβάσεις, να μην κάνουμε διάλειμμα και ναι κλείσουμε με τα συμπεράσματα και τις αποφάσεις της πρώτης μας συνεδρίασης. Οπότε θα έχουμε την ευκαιρία και περισσότερο χρόνο να έχουμε για συζήτηση αν χρειαστεί και να τελειώσουμε νωρίτερα, γιατί ήταν μια μεγάλης διάρκειας και κοπιαστική ημέρα.

Συζήτηση – παρεμβάσεις μελών

B. ΚΡΑΝΑΣ: Από Κεντρική Μακεδονία είμαι. Θα ήθελα κ. Πρόεδρε μερικές επισημάνσεις να κάνω σε σχέση με τη διαδικασία εφαρμογής των CLLD στις αγροτικές περιοχές.

Με δεδομένη την επιλογή της χωριστής προκήρυξης, μία για το ΠΑΑ και μία η Περιφέρεια της με ένα ή δύο Ταμεία για τα CLLD του αγροτικού χώρου, θεωρούμε ότι η διαδικασία θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής: Κατ' αρχήν θα πρέπει να περιληφθεί αναφορά στην προκήρυξη του ΠΑΑ για τα ποσά που θα διατεθούν από τις Περιφέρειες όσον αφορά το ΕΤΠΑ ή και το ΕΚΤ, θα πρέπει να περιλαμβάνεται τουλάχιστον στην προκήρυξη οι ΟΤΔ να λάβουν υπ' όψιν τους αυτά τα ποσά και να περιλάβουν τη στρατηγική και τις ανάγκες και τις παρεμβάσεις σε ό,τι αφορά τις δράσεις ΕΤΠΑ και ΕΚΤ. Όχι περιγραφή δράσεων ή έργων, αλλά τη στρατηγική.

Παράλληλα, και σε σχέση μ' αυτά που προβλέπονται στο 4314 του άρθρου 13, παρ. 7β, θα πρέπει να εκδοθούν οι αντίστοιχες ΚΥΑ για τον καθορισμό των διαδικασιών συντονισμού και διαχείρισης των ΕΔΕΤ καθώς και τα κριτήρια επιλογής των Ενδιάμεσων Φορέων για την υλοποίηση των CLLD. Ακολούθως, αυτά τα κριτήρια επιλογής των Ενδιάμεσων Φορέων για την υλοποίηση των προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης να ενσωματωθούν στην παραπάνω πρόσκληση του ΠΑΑ προς τις Ομάδες Τοπικής Δράσης.

Εφ' όσον λοιπόν επιλεγούν οι συγκεκριμένες περιοχές από το ΠΑΑ και προσδιοριστούν οι Ομάδες Τοπικής Δράσης και οι περιοχές παρέμβασης θ' ακολουθήσει έκδοση πρόσκληση από τις ΕΥΔ των Περιφερειών για την υποβολή σχεδίου Ολοκληρωμένων Χωρικών Δράσεων, δεδομένου ότι τα κριτήρια που έχουν προσδιοριστεί από την προηγούμενη Υπουργική Απόφαση που ανέφερα, θα είναι τα ίδια για όλους τους Ενδιάμεσους Φορείς.

Αυτή η πρόσκληση θα είναι μονοσήμαντη, προς ΟΤΔ αυτών των περιοχών. Και άρα δε θ' απαιτείται η διαγωνιστική διαδικασία για την επιλογή τους. Ακολούθως και μετά τη θετική αξιολόγηση του σχεδίου που θα υποβάλλουν οι Ομάδες Τοπικής Δράσης, θα συνοδευτεί αυτή η θετική αξιολόγηση από απόφαση εκχώρησης στις Ομάδες Τοπικής Δράσης.

Κρίσιμα ερωτήματα που απαιτούν επίσης απάντηση είναι εάν και κατά πόσο αυτή η εκχώρηση της ΟΤΔ που είναι Α.Ε., συνάδει με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό για τους Ενδιάμεσους Φορείς.

Αυτές τις λίγες επισημάνσεις θέλαμε και στο πλαίσιο της επικοινωνίας και της ανταλλαγής απόψεων και θα περιμένουμε τις δικές σας απαντήσεις επ' αυτού. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ για τις σημαντικές επισημάνσεις. Θα έλεγα να ολοκληρώσουμε τον κύκλο των ερωτήσεων και παρεμβάσεων και ν' απαντήσουμε συνολικά.

Ο κ. Αμανατίδης έχει το λόγο.

Γ. ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε. Μπορεί ό,τι καλό να γίνεται να θεωρείται αυτονόητο και να μη κάνουμε αναφορά σ' αυτό, εγώ όμως θα πρέπει να σας δώσω συγχαρητήρια για όλη την προσπάθεια και το αποτέλεσμα που είχατε καθώς αυτό είχε αποτυπωθεί τόσο στην ποσότητα όσο και στην ποιότητα των παρουσιάσεων που προηγήθηκαν.

Αυτό τι σημαίνει; Ότι ξέρετε πού πάτε, ξέρετε τι θέλετε, έχετε τα εργαλεία, έχετε την εταιρική σχέση και νομίζω ότι οι προδιαγραφές είναι θετικές για την επιτυχία του εγχειρήματος. Σε ό,τι αφορά το Μέτρο 19, θα ήθελα να υποβάλλω δυο προτάσεις και να κάνω μια ερώτηση.

Πρώτη πρόταση με τη συλλογιστική της: Στην αρχή ξεκίνησα στον προϋπολογισμό ανά περιοχή εφαρμογής του προγράμματος στα 20 εκατομμύρια της δημόσιας δαπάνης, το έχω συζητήσει ήδη νωρίτερα με το Γιάννη που είναι δίπλα σας. Στην πορεία τώρα είδαμε ότι είναι 10 εκατομμύρια.

Κατανοώ ότι αν σκεφτούμε ότι τα 400 εκατομμύρια της δημόσιας δαπάνης μείον τις ανειλημμένες θα είναι κατά αρκετά εκατομμύρια λιγότερα, ότι εφ' όσον υποβληθούν προγράμματα με μεγάλο προϋπολογισμό και στην πορεία της διαβούλευσης με την Υπηρεσία εγκριθούν με αρκετά μικρότερο προϋπολογισμό θα μπορούσε να πει κανείς και είναι απόλυτα λογικό και σωστό, ότι χάνουν τη στρατηγική τους σε σχέση με την υποβολή τους.

Αν υποβληθεί ένα πρόγραμμα 15, 20 εκατομμυρίων και εγκριθεί 6, τότε χάνει η φιλοσοφία με την έγκριση του προγράμματος. αυτό είναι μία παράμετρος η οποία είναι πολύ ορθή ως σκεπτικό. Από την άλλη, δίνει το

πρόγραμμα τη δυνατότητα να υποβληθούν και διανομαρχιακά προγράμματα . Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι θ' απαιτηθούν ίσως για δύο ή περισσότερους νομούς που μπορεί να περιλαμβάνονται όχι τμήματα νομών, αλλά νομοί σ' ένα πρόγραμμα, θ' «αδικηθούν» με την έννοια του ότι τα 10 εκατομμύρια της δημόσιας δαπάνης είναι πολύ λίγα σαν προϋπολογισμός.

Προτείνω αν το αξιολογήσετε, έτσι κι αλλιώς πάντα δίκαια αξιολογείτε, ν' αξιολογήσετε τη δυνατότητα εφ' όσον περιλαμβάνονται πολύ μεγάλα τμήματα νομών σε μια πρόταση, να υπάρχει δυνατότητα να ξεπερνιέται το όριο των 10 εκατομμυρίων ευρώ και ίσως να βάζετε και ένα πλαφόν αυτή τη φορά τα 20 ή τα 15 ή τα 16.

Νομίζω ότι είναι βάσιμη αυτή η πρόταση και παρακαλώ να την αξιολογήσετε. Διαφορετικά, θα είναι αντικίνητρο το πλαφόν του προϋπολογισμού που έχετε βάλει στη διαμόρφωση προγραμμάτων με σημαντικές στρατηγικές και χώρο παρέμβασης.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι το εξής: Ότι υπάρχει περίπτωση σε περιοχές όπου θα εφαρμοστεί το Μέτρο 19 να υπάρχουν δράσεις αλιείας που όμως δε δικαιολογούν τη διαμόρφωση χωριστής πρότασης για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας – Θάλασσας.

Αυτές οι δράσεις που επαναλαμβάνω, δε θα μπορούσαν να στηρίξουν μια πρόταση για το ΕΠΑΛΘ, θα μπορούσαν να είναι κομμάτι ενός τοπικού προγράμματος στο πλαίσιο του Μέρου 19; Π.χ. μια παραλίμνια περιοχή η οποία έχει μεν αλιευτική δραστηριότητα, όχι όμως ικανή για να στηρίξει μια στρατηγική.

Δε θα είναι λογικό να μπορεί να εντάσσεται σε μια στρατηγική του Μέρου 19; Τώρα το ερώτημα είναι από πού θα πάρει πόρους. Κατά το κομμάτι που έχει σχέση με τις δράσεις του Αλιείας θα πάρει πόρους από το ΕΠΑΛ ή θα πάρει πόρους από το μέτρο 19 του ΠΑΑ; Μήπως θα έπρεπε στην περίπτωση αυτή να μπει ένα όριο ότι εφ' όσον ο προϋπολογισμός έργων τύπου Αλιείας είναι μέχρι 10%, να χρηματοδοτείται από το Μέτρο 19; Μια ιδέα που μπορεί να την απορρίψετε αμέσως ή να αισθανθείτε ότι έχει ενδιαφέρον.

Κλείνοντας, θα ήθελα να κάνω ένα ερώτημα για τις ανειλημμένες υποχρεώσεις. Επειδή οι παρατάσεις για τις ανειλημμένες υποχρεώσεις για τον Άξονα 4 νυν 19 είναι μέχρι 30/9 και για τον πρώην Άξονα 3 είναι 30/6/2016κι

επειδή αυτή τη στιγμή οι επενδυτές θέλουν να φέρουν τα αιτήματα στις Ομάδες Τοπικής Δράσης και στους μηχανισμούς υποστήριξης, πολύ φοβούμαι ότι εάν πολύ σύντομα δεν κλείσει και νομίζω ότι είναι στο να κλείσει πλέον το θεσμικό πλαίσιο, δε θα μπορέσουν να υλοποιηθούν και να ολοκληρωθούν αυτά τα έργα.

Και σημαντικότερο στοιχείο σ' αυτό δεν είναι μόνο το θεσμικό πλαίσιο, ας πούμε η ΚΥΑ η οποία έτοιμη και είναι μια χαρά στημένη, εννοώ ότι αν δεν υπάρχουν οι πόροι να πληρωθούν αμέσως και να κάνουν έναν ακόμη κύκλο πιστοποιήσεων, δε θα προλάβουν να ολοκληρωθούν. Να το έχετε στα υπ' όψιν σας αυτό.

Δηλαδή το ερώτημα είναι πότε θα πληρωθούν οι ανειλημμένες υποχρεώσεις. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ κ. Αμανατίδη γιατί μοιράζεστε μ' εμάς προβληματισμούς που κι εμείς έχουμε για κάποια από τα θέματα που θίξατε.

Να δώσω το λόγο στον κ. Mayer εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

L. MAYER: Σας ευχαριστώ κ. Πρόεδρε. Γνωρίζω ότι η μέρα ήταν μακριά και επιτρέψτε μου παρακαλώ να κάνω μερικά σύντομα σχόλια.

Το πρώτο αναφέρεται στο LEADER και στο CLLD. Ήδη όπως αναφέρθηκε, έχει σημασία να σεβόμαστε την προθεσμία για τον πρώτο κύκλο επιλογής των στρατηγικών. Το δεύτερο στοιχείο είναι μια ερώτηση. Αν κατάλαβα καλά από την παρουσίαση αν υπάρχουν δύο ή περισσότερες αντίπαλες στρατηγικές για μια Περιφέρεια, ο υψηλότερος βαθμός θα είναι εκείνος που θα οδηγήσει στην επιλογή μιας περιοχής ή μιας άλλης.

Αυτό είναι βέβαια μια νόμιμη διαδικασία, αλλά ενδεχομένως να υπάρχουν περιπτώσεις όπου οι δύο αντίπαλες επιλογές θα μπορούσαν να ενωθούν έτσι ώστε να ολοκληρωθούν, να είναι ολοκληρωμένες οι στρατηγικές και ν' αντιμετωπισθούν με ολοκληρωμένο τρόπο. Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που το θίξατε αυτό το θέμα στην ατζέντα.

Για μας αυτό είναι σημαντικό ζήτημα στις Βρυξέλλες, όχι μόνο επειδή είμαστε σε πίεση για να αιτιολογήσουμε την καλή διαχείριση του Ταμείου ενώπιον των Αρχών του Κοινοβουλίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου κτλ., αλλά κι επειδή αυτό αποτελεί κι ένα μέτρο της αποτελεσματικότητας και

της αποδοτικότητας της εφαρμογής του προγράμματος και της αποδοτικής χρήσης των δημοσίων πόρων.

Ευχαριστώ πάρα πολύ που το βάλατε λοιπόν αυτό στην ατζέντα. Νομίζω ότι έχει αναφερθεί ήδη από προηγούμενο ομιλητή ότι έχουν ληφθεί αρκετά μέτρα τα τελευταία χρόνια προς αυτή την κατεύθυνση, έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος. Σε επίπεδο Αρχής Πληρωμής όλα τα κράτη μέλη έχουν υποβάλλει δράσεις και σχέδια δράσεων, ήδη μπορούμε να δούμε ότι έχουμε κάνει κάποιες βελτιώσεις σε συγκεκριμένους τομείς.

Εν τούτοις υπάρχει περιθώριο, ακόμη και ανάγκη για περαιτέρω βελτιώσεις, απέχουμε πάρα πολύ από το κατώφλι του 2% που θα θέλαμε επιτύχουμε στο τέλος της ημέρας. Η άσκηση αυτή συνεπώς θα συνεχιστεί και στα επόμενα χρόνια και θα γίνουμε κι εμείς από πλευράς μας πιο δραστήριοι.

Οποτεδήποτε υπάρχει ένας έλεγχος που καταδεικνύει ότι υπάρχει μια σοβαρή έλλειψη σε οποιονδήποτε τομέα θα σας προσεγγίσουμε άμεσα στη Διαχειριστική Αρχή, τον ΟΠΕΚΕΠΕ και θα ζητήσουμε να υπάρξουν μέτρα για την αντιμετώπιση αυτής της αδυναμίας στο Σχέδιο Δράσης. Ελπίζω λοιπόν ότι θα ενημερώνετε και στο μέλλον την Επιτροπή για τις εξελίξεις σ' αυτό τον τομέα.

Το τελευταίο στοιχείο που θέλω να θίξω έχει να κάνει με την παρουσίαση για τη στρατηγική δικτύωσης και δημοσιότητας. Νομίζω ότι προτρέχετε. Η απαίτηση είναι να υποβληθεί αυτό εντός 6 μηνών από την έγκριση του Προγράμματος, νομίζω ότι είστε λοιπόν πάρα πολύ καλά στο χρόνο.

Δεν είχαμε χρόνο βέβαια να το εξετάσουμε αυτό λεπτομερώς, αλλά θα επανέλθουμε με τα σχόλιά μας, στις επόμενες ημέρες. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστώ πολύ κ. Mayer για τις επισημάνσεις σας. Να έχουμε τις απαντήσεις των συναδέλφων οι οποίοι έκαναν τις εισηγήσεις, στα ερωτήματα τα οποία ετέθησαν και τις παρατηρήσεις.

Ι. ΚΟΒΑΝΗΣ: Θα ήταν υπερβολικά θεμιτό το να είχαμε και τα ποσά ΕΚΤ και ΕΤΠΑ από τις Περιφέρειες για να μπορούσαμε να πηγαίναμε σε μια πολύ πιο κοινή διαδικασία. Το να ζητήσουμε όμως, το να μπει κομμάτι στρατηγικής που αφορά ΕΚΤ και ΕΤΠΑ στη φάση όπου δεν έχουν ανακοινωθεί επίσημα απ' όλες τις Περιφέρειες τα ποσά, αδικεί κάποιους φορείς σε κάποιες Περιφέρειες.

Και δε θα ήταν σωστό γιατί κάποιοι φορείς δε θα γνώριζαν πιθανά τι θα μπορούσαν να εντάξουν στη στρατηγική τους και δε θα βαθμολογούνταν με το βαθμό τον οποίο θα έπρεπε. Γι' αυτό το λόγο, ενώ στην αρχή το εξετάζαμε και το είχαμε στο προσχέδιο της πρόσκλησης την εξέταση μιας στρατηγικής που αφορά το ΕΚΤ και το ΕΤΠΑ αποφασίσαμε ότι τελικά είναι δίκαιο και πιο σωστό να το βγάλουμε από την πρόσκληση.

Φυσικά αν έχουμε από τις Περιφέρειες το οκεί ότι ναι, βγάζουμε επίσημα, με επίσημο έγγραφο αυτή τη στιγμή τα ποσά τα οποία θα διαθέσουμε, φυσικά και μπορούμε να το εντάξουμε και το θέλουμε αυτό το πράγμα.

Το δεύτερο όσον αφορά τη διαχείριση του CLLD, η διαχείριση περιγράφεται κατά το δυνατόν αναλυτικά στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου το οποίο είναι σε τελική φάση. Όσον αφορά τώρα για τα κριτήρια επιλογής, για την ενσωμάτωση κριτηρίων που αφορά ΕΚΤ και ΕΤΠΑ, είχε προηγηθεί κατά την προετοιμασία του Τεχνικού Δελτίου προς έγκριση από τη DG Agri του Προγράμματος μια διαβούλευση όσον αφορά τα κριτήρια του CLLD και είχαν απαντήσει σχεδόν όλες οι Περιφέρειες απ' όσο θυμάμαι, ακολούθησε δεύτερη διαβούλευση τώρα όπου βγάλαμε το προσχέδιο της πρόσκλησης του CLLD, έχει κλείσει βέβαια η διαβούλευση αλλά φυσικά υπάρχει επαφή με όλες τις Περιφέρειες και οποιεσδήποτε παρατηρήσεις θα γίνουν δεκτές και θα εξετασθούν και θα είμαστε σε συνεχή επικοινωνία.

Όσον αφορά τη μείωση του προϋπολογισμού των τοπικών προγραμμάτων, είναι ο προτεινόμενος προϋπολογισμός, δυστυχώς καλό θα ήταν να υπήρχε δυνατότητα για μεγαλύτερη διάθεση αλλά είναι ο προτεινόμενος προϋπολογισμός, υπάρχει και μια λογική, ότι δεν εγκρίνουμε το σύνολο των δεσμεύσεων από την αρχή, από κει και πέρα όμως οι ομάδες τοπικής δράσης οι οποίες απορροφούν με μεγαλύτερο ρυθμό δεσμεύσεις, μπορούν να αυξήσουν τον προϋπολογισμό του τοπικού τους προγράμματος.

Αλλά η μείωση αυτή που έχει γίνει στα 10 εκατομμύρια είναι λίγο και με βάση το τι απορρόφηση υπάρχει μέχρι στιγμής, τι απορρόφηση υπήρχε στον Άξονα 3 και στον Άξονα 4 και πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν ότι δεν είναι τόσο μεγάλος ο παράγοντας το πόσοι νομοί εμπερικλείονται σ' ένα τοπικό Πρόγραμμα όσο και άλλοι παράγοντες, όπως η γεωμορφολογία, η νησιωτικότητα της περιοχής.

Είναι πάρα πολλοί παράγοντες για να γυρίσεις να πεις ότι χρησιμοποιώ αυτό το μοντέλο για να βγάλω τα ποσά. Και είναι αρκετά δύσκολο. Αλλά βέβαια είμαστε σε φάση που μπορούμε να το εξετάσουμε. Όσον αφορά για τις δράσεις του Αλιείας, να υλοποιηθούν μέσω του ΠΑΑ αν δεν είναι στην επιλεξιμότητα του Κανονισμού Αγροτικής Ανάπτυξης φυσικά και δε μπορούν αν είναι επιλέξιμοι.

Όμως εδώ υπάρχει ένα στοιχείο, το ότι οι περιοχές εφαρμογής του Μέτρου 19 όσον αφορά το ΕΓΤΑ είναι 56, όσον αφορά το Αλιείας είναι 10, αλλά ο περιορισμός των 10 περιοχών Αλιείας αφορά αποκλειστικά προγράμματα Αλιείας. Στο πλαίσιο της πολυταμειακότητας δεν ισχύει ο περιορισμός των 10 περιοχών του Αλιείας.

Όσον αφορά το ότι δύο προτεινόμενα σχέδια τα οποία έχουν επικάλυψη όσον αφορά τις περιοχές εφαρμογής, στην ουσία αυτό το οποίο συνιστούμε εμείς στους υποψήφιους φορείς είναι ότι πρέπει να βρίσκονται σε συνεργασία και η πείρα έχει δείξει ότι υπάρχει σε υψηλό βαθμό συνεργασία, δεδομένου ότι υπάρχει και η αντιπροσωπευτικότητα στο εταιρικό σχήμα των ΟΤΑ, των Δημάρχων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Θεωρούμε ότι δεν υπάρχει φόβος να υπάρξει επικάλυψη περιοχών, αλλά σε κάθε περίπτωση συνιστούμε τη συνεργασία αυτών των φορέων όπου μέχρι στιγμής έχει αποδείξει ότι λειτουργεί. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κοβάνη. Ο κ. Κουδουμάκης έχει το λόγο.

Π. ΚΟΥΔΟΥΜΑΚΗΣ: Μια εξήγηση κ. Πρόεδρε. Σ' αυτά που ανέφερε ο κ. Κοβάνης, η διαβούλευση με τις Περιφέρειες μπορεί να γίνει σε ό,τι αφορά τα κριτήρια επιλογής των Ενδιάμεσων Φορέων για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ωστόσο θεωρούμε ότι η διαβούλευση πρέπει να γίνει κατά κύριο λόγο με το Υπουργείο Ανάπτυξης για να διευθετηθεί και ν' αποκρυσταλλωθεί πλήρως ότι τα κριτήρια που ορίζει το ΠΑΑ είναι τα ίδια, ή δεν προσκρούουν στους κανονισμούς του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ.

Αυτό θα πρέπει να διευκρινιστεί και αυτό θα διευκρινιστεί μόνο με τη διαβούλευση με το Υπουργείο Ανάπτυξης. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Αυτή η διαβούλευση έχει γίνει και δεν έχει υπάρξει κανένα πρόβλημα. Εάν δεν υπάρχουν άλλες ερωτήσεις ή παρεμβάσεις, να οδηγηθούμε σιγά-σιγά στα συμπεράσματα.

**«Συμπεράσματα – Αποφάσεις 1^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης ΠΑΑ
2014-2020 – Προγραμματισμός επόμενης Επιτροπής Παρακολούθησης»**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Αποφάσεις και συμπεράσματα της 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020, την 4^η Απριλίου 2016:

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης η οποία συγκροτήθηκε με τη με αριθ. πρωτ. 590/0303/20016 ΦΕΚ 777/Β/2016, απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά, συνήλθε σήμερα Δευτέρα 4 Απριλίου 2016 στην Αθήνα κατόπιν της υπ' αριθμόν πρωτ. 783/24-3-2016 πρόσκλησης του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης κ. Χαράλαμπου Κασίμη, Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης των Κοινοτικών Πόρων.

Στο πλαίσιο αυτό, στη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης παρέστη η πλειοψηφία των μελών, ήτοι ποσοστό 90%, με δικαίωμα ψήφου και αφού διαπιστώθηκε απαρτία, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. α του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας της Επιτροπής που ορίζει ότι απαρτία υπάρχει όταν παρίσταται το 60% των μελών με δικαίωμα ψήφου, εγκρίθηκε η ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ – ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

- ✓ Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης (Επ.Πα) – Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων
- ✓ Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
- ✓ Αναπληρωτής Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
- ✓ Εκπρόσωπος Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού
- ✓ Πρόεδρος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας
- ✓ Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

- ✓ Διαπίστωση απαρτίας μελών της Επ.Πα.
- ✓ Έγκριση Ημερήσιας Διάταξης
- ✓ Έγκριση Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας Επ.Πα.

ΔΙΑΛΕΙΜΑ

1ο ΜΕΡΟΣ: ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ

- ✓ Εισήγηση Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων
- ✓ Παρουσίαση ΠΑΑ 2014-2020 & χρονοδιάγραμμα έναρξης υλοποίησής του
- ✓ Παρουσίαση Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης και Εφαρμογής, Οργανισμού Πληρωμών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ΠΑΑ 2014-2020
- ✓ Βασικές Αρχές Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου
- ✓ Πρόοδος εκπλήρωσης των εκ των προτέρων Αιρεσιμοτήτων του ΠΑΑ 2014-2020

ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

ΔΙΑΛΕΙΜΑ

2Ο ΜΕΡΟΣ: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΑ 2014-2020

- ✓ Βασικές Αρχές Κριτηρίων Επιλογής συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΠΑΑ 2014-2020
- ✓ Επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ)
- ✓ Βασικές Αρχές Νέου ΟΠΣΑΑ
- ✓ Παρουσίαση Πλάνου Αξιολόγησης ΠΑΑ 2014-2020
- ✓ Συντονισμός συγχρηματοδοτούμενων έργων για τις Προστατευόμενες Περιοχές: σχεδιασμός και πεπραγμένα
- ✓ Σχέδιο Δράσης για το μετριασμό του ποσοστού σφάλματος στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
- ✓ Δικτύωση και Δημοσιότητα στο ΠΑΑ 2014-2020

ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

ΔΙΑΛΕΙΜΑ

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 1ΗΣ Επ.Πα. ΠΑΑ 2014-2020
– ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ Επ.Πα.**

Η Επιτροπή Παρακολούθησης μετά την παρουσίαση των θεμάτων και την ολοκλήρωση των εργασιών της αποφάσισε:

1. Την έγκριση της ημερήσιας διάταξης: Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε την ημερήσια διάταξη της 1^{ης} της Επιτροπής Παρακολούθησης.
2. Την έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης. Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής που συμπεριλαμβάνεται στα περιεχόμενα του φακέλου της 1^{ης} συνεδρίασης.

Έλαβε γνώση:

1. Για το Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020: Κατά τη διάρκεια της 1^η συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης έγινε συνοπτική παρουσίαση των γενικών αρχών και επιλογών του Προγράμματος και παρουσιάστηκε συνοπτικά το χρονοδιάγραμμα των προκηρύξεων, μέτρων και δράσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.
2. Για τη λειτουργία των Διοικητικών Αρχών για τη διαχείριση του Προγράμματος και αρμοδιότητές τους, κατά τη διάρκεια της 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, έγινε παρουσίαση των βασικών Διοικητικών Αρχών για την υλοποίηση του ΠΑΑ 2014-2020 καθώς επίσης και των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του προγράμματος. παράλληλα έγινε αναφορά στον Οργανισμό Πληρωμής (ΟΠΕΚΕΠΕ), το Φορέα Πιστοποίησης καθώς και τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης των μέτρων, υπομέτρων και δράσεων του Προγράμματος 2014-2020.
3. Για τις βασικές Αρχές του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου κατά τη διάρκεια της 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης έγινε παρουσίαση των βασικών Αρχών του Σχεδίου του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για την υλοποίηση του Προγράμματος.
4. Για την πρόοδο εκπλήρωσης των αιρεσιμοτήτων, κατά τη διάρκεια της 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης έγινε παρουσίαση

της προόδου εκπλήρωσης των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων καθώς επίσης και του χρονοδιαγράμματος εκπλήρωσής τους.

5. Για τα κριτήρια επιλογής για τις χρηματοδοτούμενες πράξεις, η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε για τις βασικές αρχές διαμόρφωσης των κριτηρίων επιλογής, διαπιστώθηκε η αρχική σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Παρακολούθησης σχετικά με τα κριτήρια επιλογής πράξεων του Προγράμματος, όπως αυτά παρουσιάζονται στο φάκελο της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ 2014-2020.

Μετά από συζήτηση επί των κριτηρίων επιλογής και ανταλλαγή απόψεων, η Επιτροπή Παρακολούθησης εξουσιοδοτεί την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος να προβεί στην ομογενοποίηση, προσαρμογή των κριτηρίων επιλογής όπου απαιτείται, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις παρατηρήσεις και σχόλια των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης καθώς επίσης και τα σχόλια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

6. Για επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων κατά τη διάρκεια της 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης έγινε παρουσίαση των βασικών διαδικασιών του σχεδίου πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.
7. Για τις βασικές αρχές νέου ΟΠΣΑΑ και το πλάνο αξιολόγησης του προγράμματος, κατά τη διάρκεια της 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, έγινε παρουσίαση των βασικών αρχών του νέου ΟΠΣΑΑ καθώς και του πλάνου αξιολόγησης του Προγράμματος.
8. Για το συντονισμό συγχρηματοδοτούμενων έργων για τις προστατευόμενες περιοχές κατά τη διάρκεια της 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, έγινε ενημέρωση για τις ενέργειες που αφορούν στο συντονισμό των συγχρηματοδοτούμενων έργων για τις προστατευόμενες περιοχές, στο πλαίσιο του προγράμματος.
9. Για το Σχέδιο Δράσης για το μετριασμό του ποσοστού σφάλματος, κατά τη διάρκεια της 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης έγινε

παρουσίαση του Σχεδίου Δράσης για το μετριασμό του ποσοστού σφάλματος.

10. Για το Σχέδιο Δράσης δημοσιότητας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 και το Σχέδιο Δράσης του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου, τα μέλη της Επιτροπής έλαβαν γνώση τόσο του περιεχομένου του Σχεδίου Δράσης για τη δημοσιότητα του Προγράμματος όσο και του περιεχομένου του Σχεδίου Δράσης του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου.

Στα «Διάφορα θέματα», η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε τον προγραμματισμό της επόμενης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης εντός του τελευταίου τριμήνου της χρονιάς, του 2016.

Αυτά είναι τα συμπεράσματα και οι αποφάσεις της 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης και θα ήθελα σ' αυτό το σημείο να έχω την άποψη της Επιτροπής, τη σύμφωνη γνώμη της γι' αυτά τα συμπεράσματα και αποφάσεις που πήραμε σήμερα.

Υπάρχει καμία αντίρρηση, ένσταση ή παρατήρηση;

Κ. INTZEPEΛΗ: Ίσως είναι σκόπιμο να διευκρινίσουμε μέχρι πότε μπορούμε να καταθέσουμε το σχολιασμό μας, τις προτάσεις μας για τα κριτήρια. Όχι απαραίτητα να γραφεί στο κείμενο, δεν το θέτω, απλά να γνωρίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Θα έλεγα να το δούμε αμέσως μετά. Να κλείσουμε με την έκφραση της σύμφωνης γνώμης για τα συμπεράσματα και τις αποφάσεις και αυτό να το συζητήσουμε. Δεν έχουμε κλείσει ακόμη.

Είμαστε σύμφωνοι;

ΜΕΛΗ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Η Επιτροπή Παρακολούθησης εκφράζει τη σύμφωνη γνώμη της για τις αποφάσεις και τα συμπεράσματα της 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής.

Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Γι' αυτό που είπατε, θα έλεγα αν ήταν εύκολο για να μπορούμε να βγάλουμε πιο γρήγορα τα κριτήρια επιλογής, μέχρι το τέλος της εβδομάδας, είναι καλά; Νομίζω ότι καλύπτει. Από πλευράς της Επιτροπής;

L. MAYER: Και για εμάς είναι εντάξει.

Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Νομίζω φτάσαμε στο τέλος. Επιτρέψτε μου δυο λόγια μόνο: Νομίζω ότι οδηγηθήκαμε σε μια πολύ παραγωγική συνεδρίαση, την 1^η συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης και από αυτή τη θέση θα ήθελα να σας ευχαριστήσω θερμά για τη δημιουργική συμβολή σας. Οι παρατηρήσεις σας είναι εξαιρετικά σημαντικές και θα ληφθούν υπ' όψιν.

Εξάλλου είμαστε συνταξιδιώτες στην υλοποίηση του Προγράμματος, με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο. αφού λοιπόν ευχαριστήσω εσάς, μένει να ευχαριστήσω όλους τους υπόλοιπους συντελεστές της επιτυχούς, θα έλεγα εκδήλωσης σήμερα και αναφέρομαι στα στελέχη τόσο της Διαχειριστικής Αρχής όσο και του Υπουργείου που συνέβαλλαν με όλες τους τις δυνάμεις, ώστε αυτή η πρώτη συνεδρίαση να είναι μια συνεδρίαση ποιότητας και ν' αποτελέσει αν το θέλετε μια πολύ καλή αρχή.

Να ευχαριστήσω τους υπολοίπους συντελεστές οι οποίοι βρίσκονται πίσω από αυτές τις θέσεις και συνέβαλλαν στην καλύτερη δυνατή οργάνωση, όχι μόνο με τις εισηγήσεις, αλλά με την υποστήριξη της εκδήλωσης αυτής

Να ευχαριστήσω για τη διερμηνεία, τους τεχνικούς της σημερινής εκδήλωσης και να προσθέσω ένα τελευταίο: Επειδή συχνά αναφέρθηκε από συναδέλφους, γρήγορα θα πάμε, πρόχειρα όμως δε θα πάμε. Και το λέω αυτό για να επισημάνω ότι η ταχύτητα δεν πρέπει σε καμία περίπτωση, δεν το υιοθετούμε, να συνεπάγεται προχειρότητα.

Θ' αντισταθούμε σ' αυτό γιατί θέλουμε να πάμε σ' ένα Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης το οποίο θα είναι καλά προετοιμασμένο, καλά στοχοθετημένο και με αυτό πιστεύουμε θα έχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα. Σας ευχαριστούμε πολύ.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ